

Van 'hey matekes' tot 'beste burgers'

Een vergelijkende analyse naar de communicatie van
jonge en oudere politici

Max Mooring

[20210352]

Masterproef
Master in de politieke communicatie

Promotor
Prof. dr. Stefaan Walgrave

Medebeoordelaar
Prof. dr. Laura Jacobs

Abstract

Young people are structurally underrepresented in Western European parliaments, and the presence of young politicians is often proposed as a bridge between youth and politics. Whether this presence is also reflected in substantively different communication remains largely unexplored, particularly in mediatised environments such as social media. Drawing on theories of descriptive and substantive representation, five dimensions of political communication are analysed: future orientation, youth-oriented representational claims, privatization, positive emotional expression and informality. A large corpus of Facebook posts ($N = 239.525$) was classified using large language models and analysed through logistic regression models. In addition, within-person analyses were conducted to examine communication changes over political careers. The findings provide limited support for age-related differences in political communication. On the five dimensions, only one is consistently confirmed: younger politicians communicate more informally than older politicians. Party affiliation and time emerge as stronger predictors than age across most models. Furthermore, politicians of all ages become increasingly future-oriented, personal, positive and informal over time. These results suggest that the descriptive presence of young politicians does not automatically reflect into substantively different communication. In the Flemish context, party dynamics and broader processes of mediatization appear to outweigh most age-related differences with informality remaining the main exception.

Key words: young politicians, political communication, representation, computational text analysis, Facebook, Flanders

Word count: 21.234

Voorwoord

Voor u ligt het dan: mijn masterproef...mijn eindwerk...mijn magnum opus. Het is het sluitstuk van mijn studententijd waar ik ongeloofelijk van heb genoten. Als ik iedereen zou bedanken die hieraan heeft bijgedragen, vrees ik echter dat ik de woordenlimiet overschrijdt. Van de kroegbaas van Café De Prof tot de doctoraatsstudent die me welkom heette op mijn eerste dag: ze zouden allemaal voorbij komen. Mede daarom richt ik mij tot de mensen die mij het hardst hebben geholpen als (mentale) steun bij mijn thesis.

Merci aan Stefaan! Van gesprekken over Club Brugge (en de ‘acteurs’ van Atlético Madrid) tot politicologische discussies: ik ben u ongeloofelijk dankbaar voor de fantastische begeleiding en de oprechte interesse in mijn onderwerp. Merci!

Merci aan iedereen van M²P! Van Gorki en *wrestlemania* tot *social group appeals*: het waren drie intensieve maar onvergetelijke maanden waarin ik skills (en lunchzaken) heb leren kennen die mijn thesis ten goede hebben gedaan. Merci!

Merci aan mijn vrienden! Of het nu in de bib, op de Filipijnen of op de padelbaan was: jullie hebben er allemaal mee voor gezorgd dat ik mij tijdens de examenperiodes of bij het schrijven van deze thesis goed kon ontspannen. Merci!

Merci aan mijn ouders, zussen en vriendin! Mijn steun en toeverlaat. Dankzij jullie kon ik altijd mijn ei kwijt over mijn “script” wat me hielp om er iets goeds van te maken. Ik zou ook in hollywood-achtige stijl kunnen zeggen dat ik deze thesis opdraag aan jullie maar jullie betekenen veel meer voor mij dan dat. Merci!

Het schrijven van deze thesis was werkelijk een ervaring. Gedurende dit hele academiejaar werd ik ondergedompeld in de wereld van jonge politici. Ik leerde hier ongeloofelijk veel over bij en ik hoop dat nu op u over te brengen.

Max Mooring
Antwerpen, Augustus 2026

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	1
2	LITERATUURSTUDIE	4
2.1	JONGEREN EN POLITIEK	4
2.2	JONGE POLITICI.....	6
2.3	POLITIEKE COMMUNICATIE OP SOCIALE MEDIA	9
2.4	CONCLUSIE LITERATUURSTUDIE.....	15
3	METHODOLOGIE.....	17
3.1	GEAUTOMATISEERDE INHOUDSANALYSE	18
3.2	OPERATIONALISERING.....	19
3.3	BETROUWBAARHEID	23
4	RESULTATEN.....	27
4.1	VERSCHILLEN IN TIJDSORIËNTATIE	29
4.2	VERSCHILLEN IN REPRESENTATIECLAIMS OVER JONGEREN	36
4.3	VERSCHILLEN IN PRIVATISERING	42
4.4	VERSCHILLEN IN EMOTIES	49
4.5	VERSCHILLEN IN INFORMALITEIT	56
4.6	POLITIEKE COMMUNICATIE DOORHEEN DE LOOPBAAN	62
5	DISCUSSIE.....	64
5.1	BEPERKINGEN	66
5.2	TOEKOMSTIG ONDERZOEK.....	69
6	CONCLUSIE	71
	BIBLIOGRAFIE	72
	BIJLAGEN.....	81

Lijst van tabellen en figuren

Tabel 1. Overzicht van hypothesen.....	17
Tabel 2. Aandeel 99-codes per dimensie.....	19
Tabel 3. Krippendorff's alpha per variabele.....	26
Tabel 4. Precision, recall en F1-score per variabele.....	27
Tabel 5. Logistische regressie op <i>toekomst</i>	34
Tabel 6. Logistische regressie op <i>jeugdclaims</i>	41
Tabel 7. Logistische regressie op <i>privéleven</i>	48
Tabel 8. Logistische regressie op <i>positieve emotie</i>	54
Tabel 9. Logistische regressie op <i>informaliteit</i>	61
Tabel 10. Verandering in communicatie tussen eerste en laatste observatiejaar.....	63
Tabel 11. Overzicht van geteste hypothesen.....	66
Figuur 1. Mediane leeftijd federale parlementsleden en kiesgerechtigde populatie in België.....	5
Figuur 2. Politieke representatie in België per leeftijdsgroep.....	7
Figuur 3. Aandeel toekomstgerichte posts per partij.....	29
Figuur 4. Aandeel toekomstgerichte posts doorheen de tijd.....	30
Figuur 5. Aandeel toekomstgerichte posts per leeftijdsgroep en partij.....	31
Figuur 6. Aandeel toekomstgerichte posts per leeftijdsgroep doorheen de tijd.....	32
Figuur 7. Aandeel toekomstgerichte posts per leeftijdsgroep en partij doorheen de tijd.....	33
Figuur 8. Aandeel posts met jeugdclaims per partij.....	36
Figuur 9. Aandeel posts met jeugdclaims doorheen de tijd.....	37
Figuur 10. Aandeel posts met jeugdclaims per leeftijdsgroep en partij.....	38
Figuur 11. Aandeel posts met jeugdclaims per leeftijdsgroep doorheen de tijd.....	39
Figuur 12. Aandeel posts met jeugdclaims per leeftijdsgroep en partij doorheen de tijd.....	40
Figuur 13. Aandeel posts over privéleven per partij.....	42
Figuur 14. Aandeel posts over privéleven doorheen de tijd.....	43
Figuur 15. Aandeel posts over privéleven per subdimensie.....	44
Figuur 16. Aandeel posts over privéleven per leeftijdsgroep en partij.....	45
Figuur 17. Aandeel posts over privéleven per leeftijdsgroep doorheen de tijd.....	46
Figuur 18. Aandeel posts over privéleven per leeftijdsgroep en partij doorheen de tijd.....	47
Figuur 19. Aandeel positieve posts per partij.....	49
Figuur 20. Aandeel positieve posts doorheen de tijd.....	50
Figuur 21. Aandeel positieve posts per leeftijdsgroep en partij.....	51
Figuur 22. Aandeel positieve posts per leeftijdsgroep doorheen de tijd.....	52
Figuur 23. Aandeel positieve posts per leeftijdsgroep en partij doorheen de tijd.....	53
Figuur 24. Aandeel informele posts per partij.....	56
Figuur 25. Aandeel informele posts doorheen de tijd.....	57
Figuur 26. Aandeel informele posts per leeftijdsgroep en partij.....	58
Figuur 27. Aandeel informele posts per leeftijdsgroep doorheen de tijd.....	59
Figuur 28. Aandeel informele posts per leeftijdsgroep en partij doorheen de tijd.....	60

1 Inleiding

De relatie tussen jongeren en politiek staat al langer onder druk. Jongeren hebben minder vertrouwen in parlementen en partijen, en blijven vaker thuis bij verkiezingen dan ouderen (Dalton, 2004; Henn et al., 2005; Van Biezen et al., 2012). Dat patroon is ook in België zichtbaar. Bij de lokale verkiezingen van 2024 stemde slechts de helft van de 18- tot 24-jarigen, terwijl de ruime meerderheid van de 65-plussers wel ging stemmen (Valcke et al., 2025). Lage participatie is ongewenst want politieke deelname is een voorwaarde om gehoord te worden en invloed uit te oefenen op beleid (Lijphart, 1997). Wanneer jongeren op jonge leeftijd afhaken, neemt het risico toe dat hun betrokkenheid en vertrouwen later niet meer herstellen (McFarland & Thomas, 2006; Plutzer, 2002). Tegelijkertijd zijn jongeren progressiever over thema's zoals klimaat en Europa, en nemen ze vaker deel aan protestbewegingen dan ouderen (Boulianne et al., 2020; van der Brug & Kritzinger, 2025). Een blijvende participatiekloof dreigt dus niet alleen de representativiteit van verkiezingen te ondermijnen, maar ook de inhoud van het beleid.

De afstand tussen jongeren en politiek is niet enkel te wijten aan attitudes maar zit ingebakken in de instituties. Wereldwijd zijn jongeren ondervertegenwoordigd in parlementen: volgens de Inter-Parliamentary Union is minder dan drie procent van alle parlementsleden jonger dan 30 en slechts 19% jonger dan 40 (IPU, 2023). Een kwart van de parlementen telt zelfs geen enkel parlements lid onder de 30. Zulke cijfers zijn geen toeval: in ongeveer 70% van de parlementen ligt de minimumleeftijd om verkozen te worden hoger dan de kiesgerechtigde leeftijd (Stockemer & Sundström, 2022b). Daarnaast worden kandidatenlijsten gedomineerd door oudere politici omdat jonge kandidaten vaak over minder middelen zoals tijd en netwerken beschikken (Goerres, 2008; Stockemer & Sundström, 2022b). Daar bovenop kan er wantrouwen heersen tegenover jonge leiders en het idee dat zij eerst moeten “rijpen” voor ze verantwoordelijkheid mogen dragen, maakt dat jongeren nauwelijks in aanmerking komen voor hoge posities (Magni-Berton & Panel, 2021). Omdat jongeren zich sterk identificeren met hun leeftijdsgroep en hun politieke wereld door die lens ervaren, voelen zij institutionele uitsluiting als bijzonder onrechtvaardig (Stockemer & Sundström, 2022b).

Een mogelijk antwoord op deze kloof is dat jongeren zelf de politiek in gaan. Phillips (1998) stelt dat parlementen qua samenstelling de diversiteit van de samenleving moeten weerspiegelen omdat wie erin zit ertoe doet. Jeugdquota op kandidatenlijsten en de verlaging van de minimumleeftijd om verkozen te worden, zijn in landen zoals Mexico, Paraguay en

Zimbabwe ingezet om die descriptieve representatie te verbeteren (IPU, 2023). Descriptieve representatie is echter geen garantie voor substantiële representatie. Pitkin (1967) en Mansbridge (1999) maken een onderscheid tussen wie aanwezig is en welke belangen behartigd worden. Zelfs als jonge politici verkozen raken, kan institutionele druk hun gedrag beïnvloeden. Zo kan partijdiscipline ervoor zorgen dat ze geen afwijkend gedrag vertonen (André et al., 2015; Carey, 2007; Castanho Silva & Proksch, 2022; Eulau & Karps, 1977; Pedersen, 2024). De aanwezigheid van jonge politici is daarmee geen voldoende voorwaarde voor een goed functionerende representatieve democratie.

Toch is er empirisch bewijs dat leeftijd samenhangt met politieke voorkeuren en gedrag van politici. In internationale surveys rapporteren 18- tot 34-jarige parlementsleden een grotere focus op jeugdgerelateerde thema's (zoals klimaat) dan 55-plussers waarbij 40% van de jongste groep jongerenbeleid "zeer belangrijk" noemt tegenover slechts een derde van de oudste groep (Stockemer & Sundström, 2022b). Lokale studies tonen een vergelijkbare trend: jonge politici besteden meer budget aan kinderopvang en onderwijs terwijl oudere politici vooral budget uitgeven aan handhaving (Baskaran et al., 2024). Ander onderzoek duidt op leeftijdsverschillen in communicatie waarbij de sociale media posts van jongeren emotioneler en informeler zijn, en vaker gaan over toekomstgerichte thema's (Pang et al., 2025; Schwartz et al., 2013). Dit suggereert dat leeftijd van invloed is op zowel communicatie-inhoud als communicatiestijl.

Sociale media zijn uitermate geschikt om die leeftijdsverschillen in gedrag te observeren. In tegenstelling tot parlementaire debatten of stemgedrag, waar regels en partijdiscipline gedrag sturen, bieden platformen als Facebook en Instagram politici de ruimte om direct met burgers te communiceren (Jost, 2023). Onderzoekers beschrijven sociale media als platformen waarop politici hun privéleven kunnen delen en kunnen inspelen op emoties (Geise et al., 2025; Metz et al., 2020; Pedersen & van Heerde-Hudson, 2019). Politici doen dit omdat posts met dergelijke inhoud vaker gedeeld en geliket worden en dat kiezers politici die onafhankelijk van de partij communiceren aantrekkelijker vinden (Campbell & Cowley, 2014; Figeac et al., 2026; Humprecht et al., 2024; Kluknavská et al., 2025). Bovendien gebruiken zowel burgers als politici in Vlaanderen sociale media bijna dagelijks en is het gebruikersprofiel demografisch representatief (Ceccobelli et al., 2020; De Marez et al., 2025). Omdat de institutionele druk op sociale media laag is, is de verwachting dat generatieverschillen in gedrag hier het meest zichtbaar worden.

Ondanks de groeiende aandacht voor jongerenparticipatie en digitale communicatie is er weinig onderzoek naar leeftijdsverschillen in politieke communicatie. De representatieliteratuur richt zich voornamelijk op gender en etniciteit (Bird et al., 2010; Celis & Childs, 2018; Wängnerud, 2009) terwijl leeftijd vaak onderbelicht blijft. Studies over jongeren en politiek behandelen doorgaans stemgedrag of beleidsvoorkeuren terwijl studies over hoe jonge en oudere politici communiceren, schaars zijn. Daarnaast houdt onderzoek over socialemidiagebruik bij politici zelden rekening met de leeftijd van de politicus (Jost, 2023; Kruikemeier et al., 2013). Hierdoor is onduidelijk in hoeverre leeftijdseffecten op gedrag zichtbaar zijn in communicatie, en of ze stabiel blijven doorheen de tijd.

Deze masterproef wil deze leemte opvullen door een grootschalige longitudinale analyse van communicatie op sociale media van Vlaamse politici. In totaal worden alle Facebookposts verzameld van parlementsleden en partijvoorzitters tussen 2010 en 2024. Met behulp van large language models (LLM's) worden de posts geclassificeerd waarna ze uiteindelijk geanalyseerd worden. Hierbij wordt gekeken in hoeverre de leeftijd van een politicus samenhangt met verschillen in communicatie. De centrale onderzoeksvraag luidt dan ook:

OV: In welke mate verschillen jonge en oudere politici tussen 2010 en 2024 in hun communicatiestijl op sociale media?

2 Literatuurstudie

2.1 Jongeren en politiek

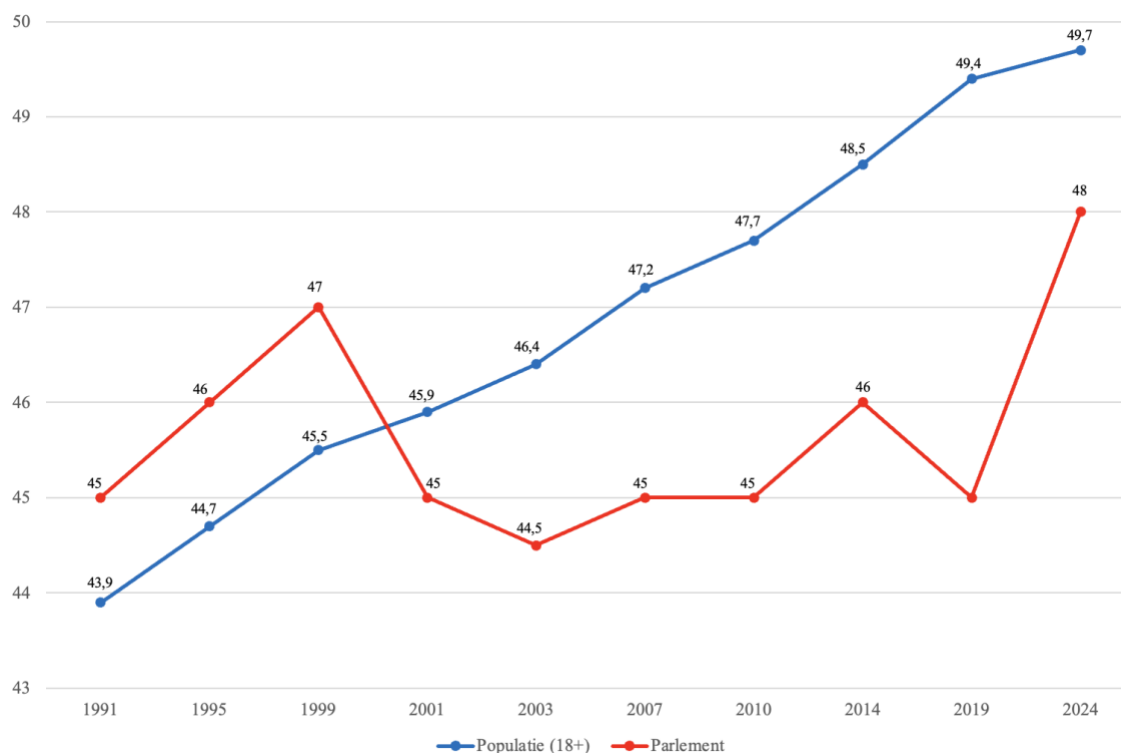
Wereldwijd heerst er al lange tijd bezorgdheid over de ontkoppeling van jongeren en de politiek (Fahmy, 2006; Howe, 2010; Milner, 2010; Vromen, 2003; Zukin et al., 2006). Deze bezorgdheid kadert binnen een breder debat over het functioneren van de representatieve democratie waarin dalende opkomst, afnemend partijlidmaatschap, verminderde politieke interesse en afnemend vertrouwen in politieke instellingen vaak worden gezien als tekenen van democratische achteruitgang (Dalton, 2004; Norris, 2001; Putnam, 2000). Jongeren worden in dit debat vaak als een relevante groep beschouwd omdat hun politieke gedrag niet alleen iets zegt over hun huidige betrokkenheid maar ook over de toekomstige werking van de democratie.

Toch betekent lagere participatie niet noodzakelijk dat jongeren apolitiek zijn. Onderzoek wijst erop dat hun engagement vaker vorm krijgt buiten klassieke instellingen zoals partijen en parlementen. Jongeren nemen deel aan protesten, online activisme en petitie's rond thema's als klimaat (Boulianne et al., 2020; Norris, 2002; Pickard, 2019). Marien et al. (2010) beschrijven dit als een verschuiving van institutionele naar niet-institutionele participatie. Daardoor volstaan traditionele vormen zoals opkomst en partijlidmaatschap niet om de politieke betrokkenheid van jongeren volledig te vatten.

Die verschuiving neemt de spanning met de representatieve democratie echter niet weg. Verkiezingen, partijen en parlementen blijven plaatsen waar maatschappelijke belangen worden vertaald in concreet beleid en wetgeving. Wanneer jongeren vooral buiten deze instellingen participeren, bestaat het risico dat hun voorkeuren minder zichtbaar zijn in formele besluitvorming. Leeftijd is daarbij niet enkel een demografisch kenmerk maar ook een politieke categorie: jongeren verschillen van ouderen in waarden, prioriteiten en mobilisatievormen, onder meer rond toekomstgerichte thema's zoals klimaat (Munger & Plutzer, 2024; Norris & Inglehart, 2019; O'Grady, 2023). De vraag naar jongeren en politiek gaat daarom niet alleen over participatie maar ook over vertegenwoordiging.

Figuur 1

Mediane leeftijd federale parlementsleden en kiesgerechtigde populatie in België (1991-2024).

Bron: WARP dataset (Stockemer & Sundström, 2022a) en Eurostat (2026)

In België is dit niet anders: jonge kiezers blijven thuis zodra ze de mogelijkheid krijgen, zoals bij de eerste verkiezingen zonder opkomstplicht, terwijl ouderen hoog blijven participeren (Valcke et al., 2025). Tegelijkertijd is de aanwezigheid van jonge mensen in parlementen beperkt. Figuur 1 illustreert dit: de mediane leeftijd van federale parlementsleden bleef tussen 1991 en 2019 vrijwel gelijk en schommelde rond 45 jaar. De mediane leeftijd van de kiesgerechtigde populatie steeg in dezelfde periode van 44 naar 49 jaar. Het parlement veroudert dus niet mee met het electoraat. Dit betekent niet dat jongeren goed vertegenwoordigd zijn in termen van aanwezigheid. Het parlement blijft immers rond de middelbare leeftijd hangen waardoor zowel jonge als oude kiezers verder van dat midden af liggen. Bovendien vormen jongeren een steeds kleinere groep binnen de kiesgerechtigde populatie.

De combinatie van lagere participatie, alternatieve vormen van politiek engagement en beperkte parlementaire aanwezigheid maakt de positie van jongeren binnen de representatieve democratie bijzonder relevant. De centrale vraag is daarom niet alleen of jongeren politiek actief zijn maar ook wat er gebeurt wanneer zij in het parlement zetelen. Wat verandert er wanneer jongeren niet enkel onderwerp zijn van debatten maar zelf verkozen raken?

2.2 Jonge politici

Wanneer jongeren toegang krijgen tot het parlement, verschuift de discussie van politieke betrokkenheid buiten de instellingen naar politieke vertegenwoordiging. Jonge politici vervullen daarmee een dubbele rol. Enerzijds kunnen zij de brug vormen tussen jongeren en politiek. Anderzijds blijft het onzeker of hun aanwezigheid wordt gereflecteerd in ander gedrag. Deze sectie draait daarom rond twee vragen: in welke mate zijn jongeren aanwezig in parlementen, en in welke mate reflecteert die aanwezigheid zich in ander politiek gedrag? Jonge politici worden in de literatuur doorgaans afgebakend als 35 jaar of jonger (Flanagan et al., 2012; IPU, 2023; Joshi, 2015; Melo & Stockemer, 2014; Norris & Franklin, 1997).

2.2.1 De aanwezigheid van jonge politici

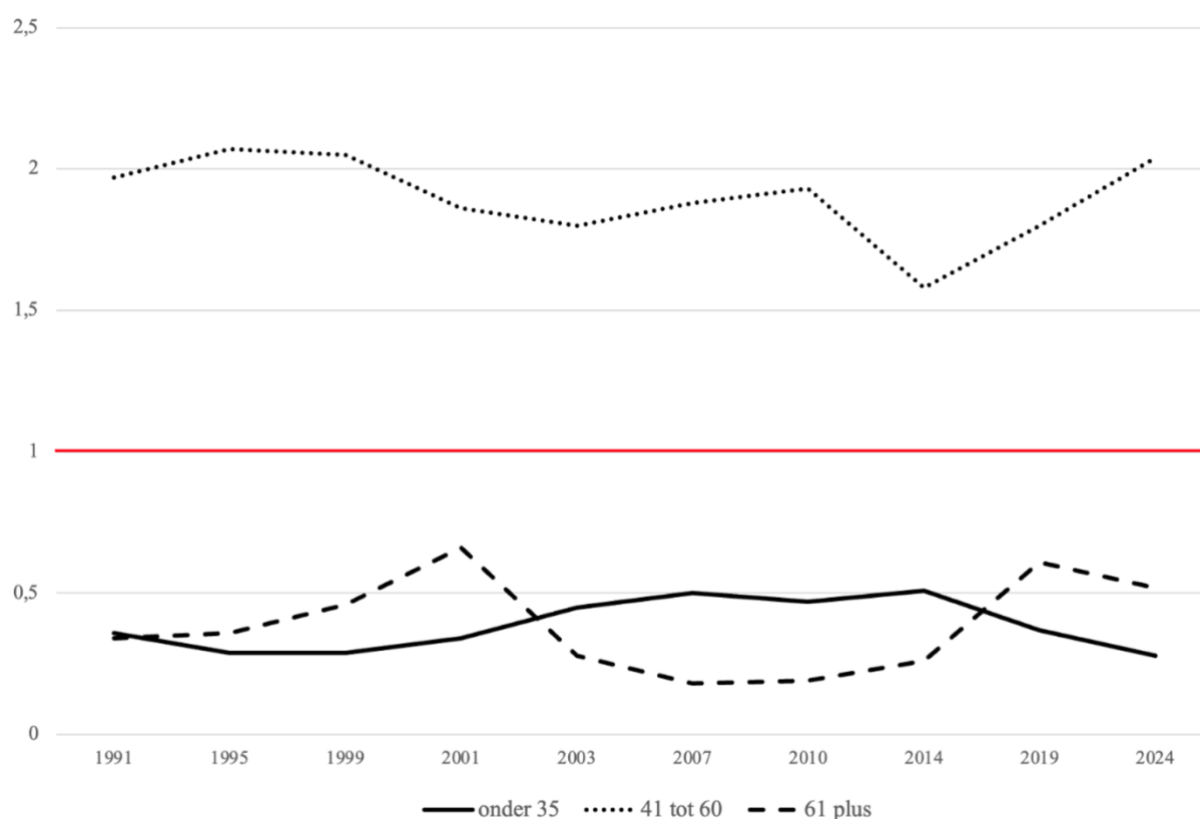
Stockemer en Sundström (2022a) maakten voor 145 nationale parlementen de Age Representation Index (ARI) die de verhouding uitdrukt tussen het aandeel van een leeftijdsgroep in het parlement en haar aandeel in de kiesgerechtigde bevolking. Hieruit blijkt dat jongvolwassenen onder de 35 jaar tot drie keer vaker ondervertegenwoordigd zijn ten opzichte van hun aandeel in de populatie. De leeftijds kloof is daarmee groter dan de genderkloof waarbij vrouwen doorgaans tot één of tweemaal toe ondervertegenwoordigd zijn (Magni-Berton & Panel, 2021). België vormt hier geen uitzondering aangezien het federaal parlement in 2024 voor 41% bestond uit vrouwen en slechts voor 11% uit parlementsleden onder de 35 (Stockemer & Sundström, 2022a).

Die ondervertegenwoordiging ontstaat door een combinatie van institutionele, partijpolitieke en electorale drempels. In veel landen ligt de minimumleeftijd om verkozen te worden, zoals in Mexico, Paraguay en Zimbabwe, hoger dan de stemgerechtigde leeftijd waardoor jonge burgers wel mogen stemmen maar nog niet altijd kandidaat kunnen zijn (IPU, 2023; Stockemer & Sundström, 2022b). Daarnaast vraagt kandidaatstelling ervaring, mediazichtbaarheid en connecties waar jonge kandidaten vaak minder over beschikken (Goerres, 2008; Magni-Berton & Panel, 2021). Partijen versterken dit mechanisme doordat kandidaatselectie vaak gebeurt via interne netwerken waardoor politieke ervaring zwaarder doorweegt (Hazan & Rahat, 2010; Hooghe et al., 2004; Norris, 1997). Jongeren kunnen daardoor wel formeel verkiesbaar zijn maar blijven in de praktijk afhankelijk van selectieprocessen die oudere kandidaten bevoordelen (Magni-Berton & Panel, 2021; Stockemer & Sundström, 2022b).

Ook aan de electorale kant werkt leeftijd niet vanzelf in het voordeel van jonge politici. Oudere burgers participeren vaker aan verkiezingen en hun stem weegt daardoor zwaarder door in het electoraat (Goerres, 2008; Valcke et al., 2025). Bovendien wordt de competentie van een kandidaat vaak geassocieerd met ervaring en betrouwbaarheid, wat eigenschappen zijn die kiezers sneller aan oudere kandidaten toeschrijven (Magni-Berton & Panel, 2021). Zelfs jongeren stemmen niet automatisch op jonge kandidaten: gedeelde leeftijd is op zichzelf onvoldoende om stemgedrag te verklaren omdat partijvoorkeur en ideologie doorgaans belangrijker blijven (Sevi, 2020). De ondervertegenwoordiging van jonge politici ontstaat dus door een opbouwend proces: jongeren beschikken over minder toegang tot partijstructuren, worden minder vanzelfsprekend als verkiesbaar gezien en kunnen minder rekenen op een electoraat dat leeftijd als doorslaggevend criterium gebruikt.

Figuur 2

Politieke representatie (ARI) in België, opgesplitst per leeftijdsgroep (1991-2024).

Noot. ARI = 1 (rode referentielijn) staat voor proportionele representatie; waarden lager dan 1 betekenen ondervertegenwoordiging, waarden hoger dan 1 oververtegenwoordiging.

Bron: WARP dataset (Stockemer & Sundström, 2022a)

In België krijgt dit beeld een eigen inkleuring (zie Figuur 2). Over de gehele periode zijn politici tussen 41 en 60 jaar structureel oververtegenwoordigd met een ARI (Age Representation Index) rond de 2, terwijl zowel jongvolwassenen onder de 35 jaar als 61-plussers systematisch onder de proportionele referentielijn van 1 blijven. Het parlement wordt dus niet door ouderen gedomineerd maar vooral door politici van middelbare leeftijd. Dat patroon herhaalt zich al drie decennia en wijst op een structurele leeftijdsselectie in de Belgische representatieve democratie. De aanwezigheid van jonge politici blijft daardoor beperkt, wat de vraag oproept of hun schaarse aanwezigheid ook gepaard gaat met ander politiek gedrag.

2.2.2 Van aanwezigheid naar gedrag

De vraag of de aanwezigheid van een groep zich ook reflecteert in ander gedrag vormt een klassiek probleem in de representatieliteratuur. Pitkin (1967) maakt het onderscheid tussen descriptieve representatie (wie er aanwezig is) en substantiële representatie (welke belangen worden behartigd). Phillips (1998) en Mansbridge (1999) bouwen hierop voort door te stellen dat de aanwezigheid van ondervertegenwoordigde groepen ervaringen en perspectieven binnenbrengt die anders zouden ontbreken. Saward (2006) verschuift dit debat op zijn beurt van aanwezigheid naar gedrag door representatieclaims. Representatie ontstaat doordat politici voortdurend claims maken over wie zij vertegenwoordigen en het publiek aanvaardt die claims of verwierpt ze. Voor leeftijd opent dat de vraag of jonge politici, eenmaal verkozen, ook ander gedrag vertonen dan oudere collega's.

De literatuur die dit onderzoekt, is voor andere groepen verder ontwikkeld dan voor leeftijd. Studies over vrouwelijke parlementsleden en parlementsleden met een migratieachtergrond tonen aan dat gedrag en identiteit samenhangen. Zo hebben vrouwelijke parlementsleden het vaker over thema's als gendergelijkheid en pleiten parlementsleden met een migratieachtergrond vaker voor beleid gericht op minderheden (Bird et al., 2010; Wängnerud, 2009). Voor leeftijd is er minder onderzoek beschikbaar maar de beschikbare resultaten wijzen in dezelfde richting. In parlementaire debatten over klimaat, vaak benoemd als jongerenthema, leveren jonge parlementsleden significant meer interventies dan oudere parlementsleden (Debus & Himmelrath, 2022; Fiva et al., 2023). Ook op lokaal niveau besteden gemeenten met jonge politici een groter aandeel van hun budget aan zaken zoals kinderopvang en onderwijs en vragen ze er constant meer aandacht voor (Baskaran et al., 2024; Dahis et al., 2022; McClean, 2021). Daar bovenop wijzen Alesina et al. (2019) erop dat jonge politici, gedreven door oog op een lange carrière, toekomstgerichter en strategischer handelen dan oudere politici. Alles samen

tonen deze studies dat leeftijd een effect kan uitoefenen op de prioriteiten die politici naar voren kunnen brengen.

Belangrijk hierbij is dat aanwezigheid en gedrag niet gegarandeerd samenvallen. Childs en Krook (2008) verschuiven de aandacht daarom van ‘critical mass’ naar ‘critical actors’. Niet het aantal vertegenwoordigers van een groep bepaalt of er iets verandert maar de vraag of individuen zich ook actief opstellen als vertegenwoordiger van die groep. Dat werkt in twee richtingen. Een klein aantal jonge politici kan al verschil maken in wat er besproken wordt en hoe dat gebeurt. Omgekeerd is er geen garantie dat jonge politici zich ook effectief als vertegenwoordiger van jongeren gedragen (Dovi, 2002; Mansbridge, 1999). Aanwezigheid maakt ander gedrag dus mogelijk maar niet vanzelfsprekend.

Twee laatste observaties zijn voor deze studie belangrijk. Ten eerste komen leeftijdsverschillen in communicatie ook buiten de politiek voor. Pang et al. (2025) tonen op meer dan een miljoen socialemediaposts dat leeftijd ook een effect heeft op communicatie in het algemeen wat betreft inhoud en stijl. Een deel van wat we bij politici waarnemen, weerspiegelt dus algemene leeftijdseffecten. Ten tweede verschijnen leeftijdseffecten het sterkst op de plek waar institutionele druk het laagst is. In stemgedrag en parlementaire speeches wegen partijdiscipline en formele regels zwaar (André et al., 2015; Carey, 2007), wat de leeftijdsverschillen kan afzwakken. Voor gedrag op sociale media geldt die dwang in mindere mate (Castanho Silva & Proksch, 2022; Pedersen, 2024). Sociale media vormen daardoor de plek waar leeftijdsverschillen het duidelijkst zichtbaar zouden moeten worden.

2.3 Politieke communicatie op sociale media

Als sociale media een arena vormen waarin leeftijdsgebonden gedrag relatief zichtbaar wordt, is het noodzakelijk om eerst te begrijpen hoe politieke communicatie in die omgeving verschilt van communicatie binnen het parlement. Politieke communicatie is de afgelopen decennia verschoven van een partij- en massamediagedomineerd landschap naar een landschap waarin politici, journalisten en burgers elkaar voortdurend beïnvloeden (Blumler & Kavanagh, 1999; Chadwick et al., 2015; Esser & Strömbäck, 2014). Sociale media versterken die ontwikkeling doordat politici er rechtstreeks met burgers kunnen communiceren en sneller kunnen reageren (Jost, 2023; Jungherr et al., 2020; Klinger & Svensson, 2015).

Deze omgeving is echter niet neutraal. Platformen moedigen bepaalde vormen van communicatie aan doordat zichtbaarheid en engagement mee bepalen welke boodschappen circuleren (Boulianne & Larsson, 2023; Bucher & Helmond, 2018; Humprecht et al., 2024). Daardoor krijgen persoonlijke of emotionele boodschappen vaak een andere functie dan in parlementaire debatten omdat ze op sociale media niet enkel dienen om standpunten over te brengen maar ook om authentiek over te komen (Enli, 2016; Metz et al., 2020). Voor deze studie betekent dit dat sociale media een geschikte plaats vormen om te onderzoeken of jonge en oudere politici verschillen in wat zij communiceren en hoe zij dat doen. De volgende secties maken daarom een onderscheid tussen communicatie-inhoud en communicatiestijl.

2.3.1 Politieke communicatie-inhoud op sociale media

Wanneer sociale media politici meer ruimte bieden om zich individueel te profileren is de eerste vraag hoe dit zich uit in wat zij plaatsen. Het gaat daarbij niet alleen om partijstandpunten maar om communicatieve keuzes die aangeven welke thema's, groepen en aspecten van hun eigen privéleven politici zichtbaar maken. Drie inhoudelijke dimensies staan centraal: tijdsoriëntatie, representatieclaims gericht op jongeren en privatisering. Samen maken deze dimensies zichtbaar of jonge politici andere inhoudelijke accenten leggen dan oudere politici.

2.3.1.1 Tijdsoriëntatie

Politieke communicatie is altijd verbonden met tijd. Politici kunnen teruggrijpen naar het verleden, bijvoorbeeld door hun verwezenlijkingen of ervaring te benadrukken maar kunnen ook verwijzen naar plannen, beloften en toekomstige maatschappelijke uitdagingen. Müller (2022) toont echter aan dat zittende politici vaker verwijzen naar hun verwezenlijkingen terwijl nieuwe kandidaten zich sterker profileren met toekomstgerichte boodschappen. Tijdsoriëntatie zegt daardoor iets over de manier waarop politici legitimiteit opbouwen, namelijk via ervaring of via vernieuwing. Verkiezingen, mediadruk en zichtbaarheid helpen daarnaast vooral kortetermijnpolitiek in de hand (Boston, 2016; Jacobs, 2010).

Voor jonge politici is vooral die toekomstgerichtheid relevant. Omdat zij doorgaans minder lang actief zijn in de formele politiek, beschikken zij over minder politieke prestaties om op terug te vallen. Hun profiel is vaker verbonden met belofte, vernieuwing en toekomst. Dit blijkt uit hun gedrag omdat zij op verschillende niveaus (landelijk of lokaal) meer aandacht besteden aan thema's met een langetermijndimensie zoals klimaat en onderwijs (Baskaran et al., 2024;

Debus & Himmelrath, 2022; Fiva et al., 2023; McClean, 2021). Ook Alesina et al. (2019) tonen dat jonge politici door hun langere carrièrehorizon sterker toekomstgericht zijn. Dit uit zich in het feit dat jongeren in het algemeen ook meer belang hechten aan thema's zoals klimaat en duurzaamheid en zich ook vaker mobiliseren rond zulke issues dan oudere generaties (Norris & Inglehart, 2019; O'Grady, 2023; Pickard, 2019).

Tijdsoriëntatie heeft bovendien een normatieve betekenis. Democratische besluitvorming wordt vaak bekritiseerd omdat toekomstige belangen moeilijk vertegenwoordigd raken binnen de korte electorale cyclus (Jacobs, 2010; MacKenzie, 2021). Dat probleem is relevant voor jongeren omdat zij langer dan oudere generaties de gevolgen zullen dragen van beslissingen over klimaat en onderwijs (Bidadanure, 2016; Caney, 2016). Wanneer jonge politici vaker over de toekomst communiceren, kan dat dus worden begrepen als meer dan een strategische keuze. Het kan namelijk ook wijzen op een andere invulling van politieke vertegenwoordiging. Dit leidt tot de eerste hypothese:

*H1. Jonge politici communiceren toekomstgerichter
dan oudere politici.*

2.3.1.2 Representatieclaims gericht op jongeren

Tijdsoriëntatie zegt iets over de vraag of politici hun communicatie vooral richten op de toekomst of niet. Een tweede inhoudelijke dimensie gaat niet over wanneer politici spreken maar namens wie zij spreken. Politieke vertegenwoordiging wordt namelijk niet alleen begrepen als een formele relatie tussen politicus en kiezer maar ook als een communicatief proces waarin politici bepaalde belangen zichtbaar maken (Disch, 2015; Saward, 2006). Politici maken claims over welke groepen en belangen zij vertegenwoordigen en zulke claims krijgen pas betekenis wanneer ze herkenning oproepen bij een publiek. Representatie is daardoor niet enkel institutioneel maar ook relationeel. Ze ontstaat in de manier waarop politici groepen aanspreken en verbinden met hun eigen politieke functie (de Wilde, 2013; Severs et al., 2016).

Voor jonge politici zijn representatieclaims bijzonder relevant. Gedeelde sociale posities krijgen betekenis omdat zij ervaringen en vormen van herkenning toegankelijk maken (Dovi, 2002; Mansbridge, 1999; Phillips, 1998). Leeftijd werkt daarbij niet automatisch maar kan wel een basis vormen voor een gevoel van nabijheid. Jonge politici kunnen geloofwaardiger verwijzen naar thema's en onzekerheden die jongeren raken. Zij verschillen daarnaast niet enkel symbolisch maar leggen ook andere accenten in hun politieke communicatie (Fiva et al., 2023;

Stockemer & Sundström, 2022b). Sociale media versterken dit mechanisme omdat zij politici toelaten om rechtstreeks te spreken tot groepen die zij willen aanspreken en omdat engagement voortdurende signalen geeft over welke claims aanslaan bij het publiek (Schöll et al., 2024).

Representatieclaims gericht op jongeren hebben daarom een normatieve betekenis. Jongeren zijn in veel representatieve democratieën structureel ondervertegenwoordigd tenzij zij als huidige burgers en toekomstige beleidsmakers worden geraakt door beslissingen over onder meer klimaat en onderwijs (Bidadanure, 2016; Caney, 2016). Wanneer jonge politici jongeren expliciet benomen als groep, kan dat worden begrepen als poging om die afwezige of zwakker vertegenwoordigde stem zichtbaarder te maken. Dat vereist niet alleen dat alle jonge politici zich op dezelfde manier gedragen. Zo kan een beperkte groep vertegenwoordigers bepaalde belangen op de agenda plaatsen (Childs & Krook, 2008). Dit leidt tot de tweede hypothese:

H2. Jonge politici maken vaker representatieclaims gericht op jongeren dan oudere politici.

2.3.1.3 Privatisering

Waar representatieclaims betrekking hebben op de groepen namens wie politici spreken, gaat privatisering over de manier waarop politici zichzelf zichtbaar maken. Politieke communicatie is de afgelopen decennia sterker gepersonaliseerd geraakt waarbij niet alleen partijen en beleidsstandpunten centraal staan maar ook individuele politici en hun persoonlijke verhaal (Adam & Maier, 2010; Karvonen, 2010; Rahat & Sheaffer, 2007). Binnen die personalisering verwijst privatisering specifiek naar het zichtbaar maken van aspecten uit het eigen privéleven zoals familie, vrije tijd, emoties of dagelijkse ervaringen (Van Aelst et al., 2012). Sociale media versterken die ontwikkeling omdat zij politici toelaten om buiten formele contexten te communiceren en een meer persoonlijke en authentieke indruk te wekken (Enli, 2016; Errera, 2006; Metz et al., 2020; Stanyer, 2022).

Voor jonge politici kan privatisering een belangrijk middel zijn om politieke nabijheid te creëren. Omdat zij doorgaans minder institutionele ervaring of politieke status hebben dan oudere politici, kunnen persoonlijke elementen helpen om herkenbaarheid en geloofwaardigheid op te bouwen. Bovendien sluit het tonen van dagelijkse ervaringen aan bij bredere communicatienormen op sociale media waar authenticiteit en persoonlijke zelfrepresentatie vaak worden beloond met zichtbaarheid en engagement (Boulianne & Larsson, 2023; Enli, 2016; Marwick & Boyd, 2011). Leeftijd kan daarbij een rol spelen omdat

jongere generaties sterker gesocialiseerd zijn in digitale omgevingen waarin de grens tussen publieke en persoonlijke communicatie minder strikt is (Boyd, 2014). Onderzoek naar politieke communicatie op sociale media toont ook dat politici inhoud strategisch gebruiken om toegankelijker over te komen om een directere band met burgers op te bouwen (Lalancette & Raynauld, 2019; Metz et al., 2020).

Privatisering heeft daardoor een dubbel karakter. Enerzijds kan zij worden gezien als een strategische vorm van zelfpresentatie waarbij politici hun persoonlijkheid inzetten om zich te onderscheiden in een competitief medialandschap. Anderzijds kan privatisering ook bijdragen aan representatie omdat persoonlijke ervaringen politieke afstand kunnen verkleinen en herkenning kunnen oproepen bij burgers. Voor jonge politici is dat bijzonder relevant: door aspecten van hun privéleven te tonen, kunnen zij zich profileren als gewone en toegankelijke vertegenwoordigers. Dit leidt tot de derde hypothese:

H3. Jonge politici delen vaker elementen uit hun privéleven in hun communicatie dan oudere politici.

2.3.2 Politieke communicatiestijl op sociale media

De voorgaande dimensies richten zich op wat politici zichtbaar maken in hun communicatie: hun tijdsoriëntatie, de groepen namens wie zij spreken en de mate waarin zij elementen uit hun privéleven tonen. Politieke communicatie kan echter niet enkel verschillen in inhoud maar ook in stijl. Op sociale media is niet enkel relevant welke boodschap politici brengen maar ook hoe zij die boodschap formuleren. Daarom onderzoekt deze studie naast inhoudelijke dimensies ook twee stilistische dimensies.

2.3.2.1 Emotioneel taalgebruik

Een eerste stilistische dimensie is emotioneel taalgebruik. Emoties vormen een belangrijk onderdeel van politieke communicatie omdat zij bepalen hoe boodschappen worden geïnterpreteerd en gedeeld (Gadarian & Brader, 2023; Marcus et al., 2000; Webster & Albertson, 2022). Op sociale media krijgen emoties extra gewicht omdat platformen zulke content belonen omdat deze aandacht trekt en interactie uitlokt. Zo worden emotioneel geladen berichten vaker gedeeld en genereren ze meer engagement dan neutrale berichten (Brady et al., 2017; Rathje et al., 2021). Emotie is daardoor niet enkel een manier voor politici om zich uit te drukken maar ook een kenmerk dat bijdraagt aan zichtbaarheid.

Toch verschilt de betekenis van positieve en negatieve emoties. Negatieve emoties zoals boosheid of angst kunnen mobiliserend werken omdat zij conflict zichtbaar maken (Figeac et al., 2026; Humprecht et al., 2024; Soroka, 2009; Vliegenthart et al., 2011). Tegelijk zijn negatieve emoties risicovol omdat harde of aanvallende communicatie ook weerstand kan oproepen en sneller wordt beoordeeld als onprofessioneel of polariserend (Goovaerts & Marien, 2020). Positieve emoties, zoals hoop of trots, kunnen daarentegen bijdragen aan toegankelijkheid en vertrouwen. Voor politici met een minder gevestigde positie kan een positieve toon daarom een manier zijn om herkenbaar en benaderbaar over te komen zonder hun geloofwaardigheid te ondermijnen.

Leeftijd hangt ook rechtstreeks samen met emotioneel taalgebruik. Pang et al. (2025) vinden op sociale media dat positieve emoties het vaakst voorkomen bij jongvolwassenen en zakt in de middelbare leeftijd. Datzelfde patroon komt terug in onderzoek van Blanchflower en Graham (2022) wat bijzonder relevant is omdat parlementen vooral uit politici van middelbare leeftijd bestaan. Daar komt bij dat jonge politici hun zichtbaarheid en geloofwaardigheid nog moeten opbouwen waardoor een positieve emotionele toon voor hen strategisch aantrekkelijker kan zijn dan een negatieve. Dit leidt tot de vierde hypothese:

H4. Jonge politici gebruiken vaker positieve emoties in hun communicatie dan oudere politici.

2.3.2.2 (In)formeel taalgebruik

Een tweede stilistische dimensie is informaliteit. Politieke communicatie wordt traditioneel geassocieerd met formele taal en afstand maar die grenzen zijn in een gemediatiseerde omgeving minder vanzelfsprekend geworden omdat politieke communicatie sterker draait rond individuele politici (Enli, 2016; Van Aelst et al., 2012). Sociale media versterken deze ontwikkeling omdat zij communicatie organiseren rond interactie. Informaliteit kan daardoor worden begrepen als een stijlkenmerk dat past binnen een bredere verschuiving naar toegankelijke, directe en persoonlijker politieke communicatie (Enli, 2016; Hameleers et al., 2021; Metz et al., 2020).

Leeftijd kan daarbij een rol spelen omdat taalgebruik niet losstaat van de sociale en digitale context waarin politici leren communiceren. Jongere generaties zijn sterker gesocialiseerd in omgevingen waarin spreektaal, korte formuleringen, emoji's en interactieve signalen normaler zijn dan in klassieke politieke communicatie (Boyd, 2014; Marwick & Boyd, 2011). Pang et al.

(2025) tonen dat kenmerken van informaliteit effectief vaker voorkomen bij jongere gebruikers. Li et al. (2025) vinden aan de andere kant van het leeftijdsspectrum dat oudere politici formeler communiceren, onder meer via langere zinnen en complexer woordgebruik. Informaliteit is dus niet enkel door het platform gestuurd maar ook de leeftijd van wie het schrijft, speelt mee.

Voor jonge politici kan informaliteit bovendien strategisch relevant zijn. Een informele stijl kan helpen om politieke afstand te verkleinen en een indruk van authenticiteit en benaderbaarheid te creëren zonder af te wijken van de partijstandpunten. Tegelijk blijft informaliteit een vorm van politieke zelfpresentatie: politici moeten toegankelijk overkomen zonder hun professionaliteit te verliezen. Voor jonge politici kan die balans anders liggen dan voor oudere politici omdat zij minder steunen op institutionele status en meer baat kunnen hebben bij herkenbaarheid en directe communicatie. Dit leidt tot de vijfde en laatste hypothese:

H5. Jonge politici communiceren informeler dan oudere politici.

2.4 Conclusie literatuurstudie

De vijf dimensies brengen de literatuurstudie terug tot de kern van deze studie: in welke mate verschilt de communicatie van jonge en oudere politici? Die vraag wordt niet beperkt tot één communicatief kenmerk maar onderzocht via vijf dimensies. Tijdsoriëntatie, representatieclaims en privatisering gaan over de inhoud terwijl emotioneel taalgebruik en informaliteit betrekking hebben op de stijl waarin de communicatie vorm krijgt. Samen maken deze dimensies het mogelijk om te onderzoeken of leeftijd zich vertaalt in herkenbare patronen in wat politici zichtbaar maken en hoe zij dat doen. Tabel 1 geeft een overzicht van deze hypothesen.

Daarmee sluiten de hypothesen aan bij het bredere representatiedebat dat doorheen deze hele studie centraal stond. Zo is de vraag niet enkel of jonge politici aanwezig zijn in politieke instellingen maar of hun aanwezigheid ook zichtbaar is in ander politiek gedrag. Dat raakt aan het onderscheid tussen descriptieve en substantiële representatie maar ook aan het idee dat vertegenwoordiging tot stand komt via claims en communicatie (Mansbridge, 1999; Phillips, 1998; Pitkin, 1967; Saward, 2006). Sociale media vormen hiervoor een relevante arena omdat politici er met minder institutionele druk communiceren dan in parlementaire debatten of stemmingen waardoor leeftijdsgebonden verschillen mogelijks sterker zichtbaar worden (Castanho Silva & Proksch, 2022; Pedersen, 2024). Zelfs wanneer jonge politici numeriek

beperkt aanwezig zijn, kunnen zij grote impact hebben door bepaalde accenten of perspectieven naar voren te brengen (Childs & Krook, 2008).

Deze redenering sluit opnieuw aan bij het bredere probleem waarmee de literatuurstudie begon. Jongeren participeren minder via klassieke kanalen zoals stemgedrag (Boulianne et al., 2020; Dalton, 2004; Valcke et al., 2025), zijn structureel ondervertegenwoordigd in parlementen (IPU, 2023; Stockemer & Sundström, 2022a) en zien hun politieke prioriteiten niet altijd vertaald in formele besluitvorming (Norris & Inglehart, 2019; O'Grady, 2023). De aanwezigheid van jonge politici wordt vaak gezien als een mogelijk antwoord op die kloof maar de literatuur laat open of dat antwoord ook werkelijk inhoud krijgt. Voor gender en etniciteit is de link tussen aanwezigheid en gedrag al vaker empirisch onderzocht (Bird et al., 2010; Wängnerud, 2009), maar voor leeftijd is dit minder het geval.

Om dit te onderzoeken, toetst deze studie de vijf hypothesen aan de hand van een grootschalige inhoudsanalyse van sociale-mediaberichten van Vlaamse politici tussen 2010 en 2024. Die aanpak maakt het mogelijk om niet enkel afzonderlijke voorbeelden van jonge politici te bestuderen maar systematisch na te gaan of leeftijd samenhangt met terugkerende patronen in communicatie. De toets is relevant ongeacht de richting van de resultaten. Als jonge politici anders communiceren dan oudere politici, wijst dat erop dat descriptieve aanwezigheid substantieel bepalend kan zijn. Als jonge en oudere politici daarentegen nauwelijks verschillen, wijst dat er mogelijk op dat partijdiscipline en professionalisering leeftijdsverschillen afzwakken. In beide gevallen draagt deze studie bij aan de vraag hoe leeftijd doorwerkt in politieke vertegenwoordiging.

Tabel 1*Overzicht van hypothesen.*

Hypothesen	
Hypothese 1	Jonge politici communiceren toekomstgerichter dan oudere politici.
Hypothese 2	Jonge politici maken vaker representatieclaims gericht op jongeren dan oudere politici.
Hypothese 3	Jonge politici delen vaker elementen uit hun privéleven in hun communicatie dan oudere politici.
Hypothese 4	Jonge politici gebruiken vaker positieve emoties in hun communicatie dan oudere politici.
Hypothese 5	Jonge politici communiceren informeler dan oudere politici.

3 Methodologie

Om de vijf hypothesen te toetsen werd een kwantitatieve inhoudsanalyse uitgevoerd op 239.525 Facebook-posts van 347 Vlaamse politici, gepubliceerd tussen 2010 en 2024. De posts werden verzameld via CrowdTangle (Meta) en bevatten uitsluitend berichten uit periodes waarin de politici een mandaat bekleedden als parlementslid, minister of partijvoorzitter op federaal of Vlaams niveau. De analyse-eenheid is de individuele Facebook-post.

De keuze voor Facebook als sociale-media platform is gemaakt door verschillende overwegingen. Ten eerste is Facebook veruit het populairste sociale medium in de westerse wereld, zowel bij burgers als politici (Ceccobelli et al., 2020). In Vlaanderen gebruikte in 2024 64% van de burgers Facebook minstens één keer per week, aanzienlijk meer dan Instagram (45%), TikTok (14%) en X (11%) (De Marez et al., 2025). Onder politici is de adoptie vergelijkbaar: in 2019 bleken alle Vlaamse parlementsleden in België over een Facebook-profiel te beschikken. Ten tweede wijkt de samenstelling van Facebook-gebruikers minder af van de algemene bevolking dan die van andere platformen waar jongeren vaker oververtegenwoordigd zijn. Dit maakt het platform geschikter om politieke communicatie naar een breed publiek te onderzoeken (Peeters, 2022). Ten derde maakt de langdurige aanwezigheid van Vlaamse politici op Facebook, actief sinds 2010, longitudinaal onderzoek mogelijk wat bij recentere platformen als TikTok niet haalbaar zou zijn.

3.1 Geautomatiseerde inhoudsanalyse

Gezien de omvang van de dataset (239.525 posts) was volledig handmatige codering niet haalbaar. De definitieve codering werd daarom uitgevoerd met behulp van een large language model (LLM), specifiek OpenAI's GPT-4o-mini (OpenAI, 2024). Het gebruik van LLM's voor geautomatiseerde inhoudsanalyse heeft in recente jaren een sterke opgang gekend in de politieke communicatie. Modellen zoals GPT (Radford & Narasimhan, 2018) zijn voorgetraind op grote hoeveelheden data om aan de hand van natural language processing (NLP) betekenis te detecteren op basis van de syntaxis, semantiek en context. Onderzoek toont aan dat LLM's bij promptontwikkeling vergelijkbare of zelfs hogere intercodeurbetrouwbaarheid kunnen bereiken dan menselijke codeurs terwijl ze grootschalige datasets consistent en efficiënt kunnen verwerken (Gilardi et al., 2023; Törnberg, 2024). Om te garanderen dat de geautomatiseerde classificatie aansloot bij de menselijke interpretatie van het codeboek, werd een proces van vier stappen doorlopen.

In een eerste stap werd een codeboek (zie Bijlage 3) ontwikkeld op basis van de bestaande literatuur. Twee getrainde codeurs codeerden apart van elkaar een steekproef van 100 posts waarna de intercodeurbetrouwbaarheid werd berekend. Voor variabelen die onvoldoende overeenstemming bereikten, werd in een tweede stap het codeboek aangepast op basis van een analyse van de verschillen waarna een tweede codeerronde volgde met dezelfde steekproefgrootte. In een derde stap werd het definitieve codeboek vertaald naar een Engelstalige LLM-prompt die per variabele dezelfde definitie, regels en voorbeelden bevatte. In een vierde stap werd de prompt via *trial and error* getest en verfijnd. De hoofdcodeur, de auteur van deze studie, testte achtereenvolgens batches met daarin 100 posts en analyseerde de output van het LLM. De prompt werd tot zeven keer toe bijgestuurd, onder meer om het aantal cases met onvoldoende context terug te dringen. In de eerste versies kende het model dit nog te vaak toe bij posts met een zwak signaal: door het model te instrueren om ook bij subtiele aanwijzingen een keuze te maken, verbeterde de classificatiekwaliteit. De door het model gerapporteerde markerwoorden per variabele maakten bij elke classificatie transparant op welke tekstuele elementen het zijn beslissing baseerde waardoor gerichte bijsturing van de prompt mogelijk was. De resultaten van dit vierstapsproces worden gepresenteerd in de sectie betrouwbaarheid.

3.2 Operationalisering

Op basis van de bestaande literatuur werd een codeboek (zie Bijlage 3) ontwikkeld voor de verschillende variabelen afhankelijke variabelen waarna dit technisch werd geïmplementeerd in de vorm van een prompt (zie Bijlage 4). Alle afhankelijke variabelen werden geoperationaliseerd als dichotome variabelen (0/1). Code 99 werd uitsluitend toegekend wanneer de post onvoldoende tekstuele context had om gecodeerd te worden. Dit werd behandeld als allerlaatste redmiddel: wanneer de tekst enige basis bood om richting 0 of 1 te leunen, ook bij een zwak signaal, werd een code toegekend. Elke variabele werd onafhankelijk gecodeerd en enkel op basis van de aanwezige tekst. Zo konden positieve posts die als 99 werden gecodeerd nog wel worden meegenomen in de analyses van bijvoorbeeld posts gericht op jongeren of informele posts. Visuele elementen zoals foto's en video's werden niet meegenomen.

Tabel 2

Aandeel 99-codes per dimensie.

Dimensie	Aantal 99-codes	Percentage van totale dataset
<i>Tijdsoriëntatie</i>	21.770	9,1%
<i>Representatieclaims op jongeren</i>	2.152	0,9%
<i>Privatisering</i>	1.982	0,8%
<i>Emotioneel taalgebruik</i>	17.832	7,4%
<i>Informaliteit</i>	7.819	3,3%

Het aandeel 99-codes verschilt duidelijk tussen de dimensies. Vooral toekomstgerichte posts en positieve posts leverden relatief vaak onvoldoende context op. Dat is logisch omdat deze variabelen een bredere interpretatie eisen van de gehele post. Voor posts gericht op jongeren en jeugdclaims en posts over het privéleven ligt het aandeel 99-codes veel lager omdat deze variabelen sterker steunen op expliciete tekstuele verwijzingen.

3.2.1 Onafhankelijke variabelen

De centrale onafhankelijke variabele van deze studie is *leeftijd*, gemeten als de leeftijd van de politicus op het moment van elke individuele post. Om deze variabele te construeren, werd voor elk van de 347 politici in de dataset de geboortedatum handmatig opgezocht via beschikbare bronnen zoals de officiële parlementaire websites (De Kamer en het Vlaams Parlement), aangevuld met de websites van de partijen en met Wikipedia wanneer de geboortedatum daar niet vermeld stond. Vervolgens werd per post het verschil berekend tussen de publicatiedatum van de post en de geboortedatum van de politicus, wat resulteerde in een continue leeftijdsvariabele op postniveau. Deze aanpak biedt een nauwkeuriger beeld dan een statische leeftijdsmeting aangezien de dataset een periode van vijftien jaar bevat (2010-2024) en politici in die periode ouder worden.

Voor de analyses werd deze continue variabele omgezet in een dichotome variabele. Posts geplaatst op een leeftijd van 35 jaar of jonger werden gecodeerd als 1, alle overige posts als 0. Die grens sluit aan bij de afbakening die gangbaar is in internationale literatuur (zie 2.2) en maakt de resultaten vergelijkbaar met eerder onderzoek. Omdat leeftijd op postniveau is berekend, beweegt die indeling mee met de loopbaan: een politicus die tijdens de observatieperiode 36 wordt, verschuift vanaf dat moment van de jonge naar de oudere groep.

3.2.2 Afhankelijke variabelen

H1. Tijdsoriëntatie

De variabele *toekomst* meet de dominante tijdsoriëntatie van de post, gebaseerd op Müller (2022). Posts die overwegend verwijzen naar gebeurtenissen of situaties in het verleden werden gecodeerd als 0. Posts die overwegend verwijzen naar plannen of verwachtingen voor de toekomst werden gecodeerd als 1. Potentiële woorden voor het verleden zijn onder meer “was”, “vorig”, “vroeger”, “hebben bereikt” en “destijds”. Voor de toekomst gelden woorden zoals “zullen”, “gaan”, “streven naar”, “plannen” en “ambitie”. Posts zonder uitgesproken tijdsoriëntatie werden gecodeerd op basis van de richting waarnaar ze het meest neigden. Bijvoorbeeld “Vandaag stemmen we over het klimaatplan” is toekomstgericht (1), maar “Vandaag was een mooie dag in het parlement” als verledengericht (0). Bij meerdere tijdsperspectieven werd het meest centrale perspectief gecodeerd.

H2. Representatieclaims over jongeren

De variabele *jeugdclaims* meet of de post een expliciete verwijzing bevat naar kinderen, jongeren of studenten als groep, of naar beleid dat specifiek op hen gericht is, gebaseerd op Debus en Himmelrath (2022) en Lees en Praino (2022). Potentiële groepsverwijzingen omvatten jongeren, jeugd, studenten, scholieren, de volgende generatie en jonge gezinnen; potentiële beleidsverwijzingen studiefinanciering, jeugdzorg, jongerenhuisvesting, kotbeleid en kinderbijslag. De verwijzing moest expliciet zijn: algemene termen als "iedereen" of "de burger" telden niet mee. Verwijzingen naar de eigen kinderen in een privécontext werden evenmin als representatieclaim beschouwd, aangezien het een verwijzing naar jongeren als maatschappelijke groep moet betreffen.

H3. Privatisering

De variabele *privéleven* meet of een politicus over diens privéleven praat, gebaseerd op Van Aelst et al. (2012) en omvat een overkoepelende variabele (aanwezigheid van minimaal één privé-element: 0/1) en vier subvariabelen: *eigen familie* (verwijzingen naar gezinsleden, huisdieren of familiegebeurtenissen), *eigen verleden* (jeugd, opvoeding, opleiding), *vrije tijd* (hobby's, vakanties, sport) en *liefdesleven* (romantische partner, huwelijk, verloving). Activiteiten in een officiële of professionele rol, zoals werkbezoek, werden niet als privé gecodeerd, ook niet in een informele setting. Wanneer een politicus een persoonlijke anekdote deelde binnen een politieke boodschap, telde dit wel als privé-element. Bij twijfel werd conservatief gecodeerd (0).

H4. Emotioneel taalgebruik

Deze variabele *positieve emotie* meet hoe emotioneel geladen de post is, gebaseerd op Blanchflower en Graham (2022) en Pang et al. (2025). Posts met een overwegend negatieve emotionele lading (boosheid, angst, frustratie, verontwaardiging) werden gecodeerd als 0; posts met een overwegend positieve lading (vreugde, hoop, trots, dankbaarheid) als 1. Naast emotioneel geladen woorden (bv. schandalig, woedend, fantastisch, trots) werden ook emoji's (bv. ❤️, 😡) en interpunctie (bv. meerdere uitroeptekens en hoofdlettergebruik) als indicatoren beschouwd. Een cruciaal onderscheid werd gemaakt tussen de emotie van de post en emotie als onderwerp: wanneer een politicus boosheid beschrijft maar zelf een hoopvolle toon aanslaat, werd de post als positief gecodeerd.

H5. Informaliteit

De variabele *informaliteit* meet hoe formeel of informeel een post is, gebaseerd op Pang et al. (2025) en Li et al. (2025) en omvat zeven indicatoren: (a) spreektaal of afkortingen, (b) emoji's, (c) humor, (d) informele aanspreekvormen (je/jij/ge/gij in plaats van u), (e) tussentaal, (f) onvolledige of ongrammaticale zinnen en (g) uitroepetekens als stijlmiddel. De beslisregel luidde: codeer 1 (informeel) als minimaal twee indicatoren aanwezig zijn of als één indicator zo prominent aanwezig is dat die de volledige toon van de post bepaalt (👍👍👍 Stemmen vandaag! 🤔🤔). Omgekeerd werd een langere, zakelijk geformuleerde post met één afsluitend uitroepeteken niet als informeel beschouwd. Hashtags werden niet als indicator beschouwd, aangezien ze een dagelijks onderdeel van sociale-mediaberichten vormen.

3.2.3 Controlevariabelen

Om het netto-effect van *leeftijd* na te gaan werden vijf controlevariabelen opgenomen. *Gender* werd als eerste controlevariabele toegevoegd omdat politieke communicatie en representatie ook kunnen verschillen tussen mannen en vrouwen. *Partij* controleert voor de invloed van partijcultuur, discipline en ideologie op communicatie. *Jaar* corrigeert voor algemene verandering in het gebruik van sociale media over de periode 2010-2024. *Kopstuk* is een dichotome variabele die aangeeft of de politicus op het moment van de post een belangrijke functie bekleedde zoals partijvoorzitter, fractieleider, minister of staatssecretaris. Zulke posities kunnen samengaan met grotere mediazichtbaarheid, meer communicatieve ondersteuning en een professionelere sociale-media strategie. *Aantal volgers* corrigeert voor het bereik van de politicus op Facebook. Deze variabele werd gelogarithmiseerd omdat volgersaantallen sterk scheef verdeeld zijn. Zo hebben een beperkt aantal politici uitzonderlijk veel volgers waardoor een logtransformatie voorkomt dat extreme waarden het model disproportioneel beïnvloeden.

3.2.4 Technische implementatie

Na de ontwikkeling van het codeboek werd het omgezet in een prompt waardoor het model kon beginnen met de classificatie. Deze classificatie maakte gebruik van OpenAI's structured output-functionaliteit waardoor het model verplicht was om een vooraf gedefinieerd JSON-schema te volgen. Dit schema werd gespecificeerd via een Pydantic-model in Python en bevatte voor elke variabele het verwachte waardebereik (0, 1 of 99). Daarnaast bevatte het een lijst van markerwoorden die het model per variabele diende te rapporteren. De output garandeert dat

elke post exact de gewenste variabelen en waarden oplevert zonder ontbrekende of ongeldige waarden.

De prompt bestond uit twee componenten: een system-instructie die het model positioneert als communicatiewetenschapper gespecialiseerd in de analyse van politieke sociale-mediaberichten en een user-instructie met de volledige coderingsinstructies gevolgd door de individuele posttekst. Het model werd geïnstrueerd om per variabele ook de gevonden markerwoorden te rapporteren wat transparantie biedt over de codeerbeslissingen en waarom een bepaalde code werd toegekend.

De 239.525 posts werden verwerkt via de OpenAI Batch API, een interface geoptimaliseerd voor grootschalige verwerkingstaken die asynchroon verwerkt binnen een 24-uursvenster. De posts werden in batches van 100 ingediend. Elk verzoek bevatte de volledige prompt gevolgd door de individuele posttekst. Het script verwerkte automatisch batch per batch waarbij na elke voltooide batch de volgende werd ingediend om binnen de API-limieten te blijven. Een ‘tracker’ hield de status van elke batch bij zodat het proces bij een onderbreking hervat kon worden zonder verlies van al verwerkte data.

De keuze voor GPT-4o-mini was ingegeven door de balans tussen prestatie en kosten bij grootschalige verwerking. Recent vergelijkend onderzoek toont aan dat kleinere geoptimaliseerde modellen bij goed gestructureerde prompts vergelijkbare prestaties leveren als grotere modellen voor classificatietaken in de sociale wetenschappen (Törnberg, 2024). De totale verwerkingstijd, van de eerste tot de laatste batch, voor de volledige dataset bedroeg ongeveer 56 uur.

3.3 Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid van de codering werd in vier stappen vastgesteld: (1) een eerste ronde van menselijke intercodeurbetrouwbaarheid, (2) codeboekherziening gevolgd door een tweede ronde, (3) validatie van de mens-machine overeenstemming, en (4) aanvullende validatie voor het LLM. Voor alle betrouwbaarheidstests werd Krippendorff’s alpha (α) als maat gehanteerd, de aanbevolen maat voor nominale data met meerdere codeurs die corrigeert voor toevallige overeenstemming. Als drempelwaarde werd $\alpha \geq .80$ gehanteerd voor betrouwbare codering met $\alpha \geq .67$ als minimumdrempel voor verkennend onderzoek (Krippendorff, 2011).

STAP 1. *Menselijke intercodeurbetrouwbaarheid*

Twee getrainde codeurs codeerden onafhankelijk van elkaar een steekproef van 100 Facebook-posts aan de hand van het codeboek. Na deze eerste ronde werden de α -waarden berekend (zie Tabel 3). Voor twee variabelen was de betrouwbaarheid direct voldoende: *toekomst* ($\alpha = .89$) en *jeugdclaims* ($\alpha = .85$). Voor de overige drie variabelen was de overeenstemming onvoldoende: *positieve emotie* ($\alpha = .65$), *privéleven* ($\alpha = .68$) en met name *informaliteit* ($\alpha = .27$).

Een analyse van de coderingen bracht enige ambiguïteit aan het licht. Bij *positieve emotie* bleken codeurs de emotie van de post regelmatig te verwarren met emotie als onderwerp van de post. Daarnaast was onduidelijk wanneer schijnbaar feitelijke posts toch als emotioneel geladen moesten worden beschouwd. Bij *informaliteit* ontbrak een eenduidig criterium voor de drempel tussen formeel en informeel waardoor codeurs op basis van een algemene indruk codeerden met sterk uiteenlopende resultaten. Bij *privéleven* was het onderscheid tussen persoonlijke activiteiten en professionele activiteiten in een informele setting de voornaamste bron van verwarring.

STAP 2. *Codeboekherziening*

Op basis van deze bevindingen werd het codeboek aangescherpt. De belangrijkste aanpassingen waren de volgende. Ten eerste werd bij *positieve emotie* het onderscheid tussen de emotie van de post en emotie als onderwerp geëxpliciteerd met concrete voorbeelden en werden aanvullende regels toegevoegd over interpunctie (enkele versus meerdere uitroeptekens), hoofdlettergebruik en emoji's als emotionele markers. Ten tweede werd bij *informaliteit* de beslisregel geëxpliciteerd: zeven concrete indicatoren (a–g) werden gespecificeerd en het criterium “minimaal twee indicatoren, óf één dominante indicator” werd geïntroduceerd. Ten derde werd bij het *privéleven* duidelijker gemaakt dat kinderen of familie als representatieclaim in privécontext niet meetellen.

Na de herziening codeerden dezelfde twee codeurs opnieuw een steekproef van 100 posts. De resultaten (Tabel 3) tonen een duidelijke verbetering: *positieve emotie* steeg van $\alpha = .65$ naar $\alpha = .85$, *privéleven* van $\alpha = .68$ naar $\alpha = .83$ en *informaliteit* van $\alpha = .27$ naar $\alpha = .72$. De variabelen *toekomst* en *jeugdclaims* die al in de eerste ronde voldoende betrouwbaarheid bereikten, werden niet opnieuw getest. Hoewel de α -waarde voor *informaliteit* (.72) net onder

de drempelwaarde van .80 blijft, overschrijdt deze ruim de minimumdrempel van .67 die Krippendorff (2011) als acceptabel beschouwt voor verkennend onderzoek. Het verbeterde codeboek werd vervolgens als definitieve versie vastgesteld en vormde de basis voor zowel de LLM-prompt als de verdere validatie.

STAP 3. *Mens–machine overeenstemming*

Om de kwaliteit van de geautomatiseerde codering te valideren werd het LLM behandeld als een “derde codeur” volgens de aanpak die wordt aanbevolen in recente methodologische literatuur over LLM-gebaseerde inhoudsanalyse (Gilardi et al., 2023). Krippendorff’s alpha werd berekend tussen één mens en de LLM-coderingen voor dezelfde steekproef van posts. Tabel 2 presenteert de volledige resultaten.

De resultaten tonen aan dat de mens–machine overeenstemming voor alle variabelen hoog is. Voor *toekomst* ($\alpha = .91$) en *jeugdclaims* ($\alpha = .92$) bereikt het model een uitstekende overeenstemming die de drempelwaarde van .80 ruim overschrijdt en die zelfs hoger ligt dan de oorspronkelijke mens–mens overeenstemming. Voor *positieve emotie* ($\alpha = .89$) en *privéleven* ($\alpha = .88$) is de mens–machine overeenstemming zelfs hoger dan de mens–mens betrouwbaarheid na codeboekherziening. Voor *informaliteit* is de mens–machine ($\alpha = .78$) lager maar benadert deze de drempelwaarde van .80 en overschrijdt de mens–mens overeenstemming na herziening ($\alpha = .72$). Opmerkelijk is dat de mens–machine betrouwbaarheid voor alle vijf variabelen hoger uitvalt dan de mens–mens betrouwbaarheid (na herziening). Dit patroon is consistent met recent onderzoek dat aantoont dat LLM’s, bij gebruik van zorgvuldig ontwikkelde prompts een hoge mate van consistentie vertonen in hun codeerbeslissingen (Gilardi et al., 2023; Törnberg, 2024). Een mogelijke verklaring is dat het model, in tegenstelling tot menselijke codeurs, niet belast wordt met vermoeidheid, aandachtsverlies of interpretatieverschillen, waardoor het de coderingsinstructies uniformer toepast over alle 239.525 posts.

Een bijkomend voordeel van de LLM-aanpak is de transparantie die wordt geboden door de gerapporteerde markerwoorden per variabele. Voor elke codering kan worden nagegaan welke tekstuele elementen het model als relevant beschouwde, wat bij handmatige codering vaak ontbreekt. Dit maakte het mogelijk om eventuele systematische fouten te identificeren en de validiteit van de codering te controleren.

Tabel 3

Krippendorff's alpha (α) per variabele: menselijke intercodeurbetrouwbaarheid en mens-machine overeenstemming.

Variabele	α mens–mens (1e ronde)	α mens–mens (2e ronde)	α mens–machine
<i>toekomst</i>	.89	/	.91
<i>jeugdclaims</i>	.85	/	.92
<i>privéleven</i>	.68	.83	.88
<i>positieve emotie</i>	.65	.85	.89
<i>informaliteit</i>	.27	.72	.78

N = 100 posts per ronde

STAP 4. Aanvullende validatie

Krippendorff's alpha meet de overeenstemming tussen twee codeurs maar biedt geen inzicht in de specifieke aard van classificatiefouten. Om de prestaties van het LLM gedetailleerder te evalueren, codeerde de hoofdcoder 400 aanvullende posts bovenop de 100 uit de eerdere ronde, wat resulteerde in een referentiestandaard (*grounded truth*) van 500 posts. Op basis daarvan werden drie verschillende maten berekend. *Precision* geeft het aandeel correcte positieve classificaties weer ten opzichte van alle, door het model als positief classificeerde, gevallen. Een hoge waarde betekent weinig vals positieven. *Recall* geeft het aandeel geïdentificeerde positieve gevallen weer ten opzichte van alle daadwerkelijk positieve gevallen. Een hoge waarde betekent dat het model weinig gevallen mist. De F1-score is het harmonisch gemiddelde en biedt daarmee een overzicht van de classificatiekwaliteit.

Tabel 4

Precision, recall en F1-score per variabele: mens versus LLM (N = 500 posts)

Variabele	N val.	N pos.	Precision	Recall	F1-score
<i>toekomst</i>	390	202	.92	.93	.92
<i>jeugdclaims</i>	476	47	.88	.94	.91
<i>privéleven</i>	476	22	.95	.95	.95
<i>positieve emotie</i>	430	222	.97	.91	.94
<i>informaliteit</i>	448	317	.95	.87	.91

De resultaten bevestigen de hoge classificatiekwaliteit van het LLM. De hoogste F1-scores werden behaald voor *privéleven* (.95), *positieve emotie* (.94) en *toekomst* (.92). De lagere recall voor *informaliteit* (.87) wordt verklaard doordat het model in sommige gevallen posts als 99 codeerde waar de menselijke codeur nog een code 0 of 1 toekende. Over het geheel genomen duiden deze resultaten op een sterke overeenkomst tussen menselijke en geautomatiseerde codering, wat de validiteit van de LLM-gebaseerde aanpak voor de volledige dataset ondersteunt. Op basis van de validatieresultaten werd geconcludeerd dat de geautomatiseerde codering van voldoende kwaliteit is om de volledige dataset te coderen. De definitieve dataset bevat voor elke van de 239.525 posts de door het LLM toegekende codes op alle tien inhoudelijke variabelen (*toekomst*, *positieve emotie*, *privéleven*, *eigen familie*, *eigen verleden*, *vrije tijd*, *liefdesleven*, *informaliteit* en *jeugdclaims*) met de bijhorende markerwoorden.

4 Resultaten

Na de dataverzameling werden de analyses uitgevoerd in RStudio. Voor elke afhankelijke variabele werd nagegaan of jonge en oudere politici verschillen in hun communicatie op Facebook. Hieronder worden de vijf dimensies achtereenvolgens in verschillende secties behandeld: tijdsoriëntatie, representatieclaims gericht op jongeren, privatisering, emotioneel taalgebruik en informaliteit.

De secties volgen telkens dezelfde opbouw. Eerst wordt de variabele descriptief besproken over alle politici en jaren heen. Vervolgens wordt gekeken hoe het aandeel van de posts doorheen de tijd evolueert tussen 2010 en 2024. Daarna wordt het verschil tussen jonge en oudere politici besproken, eerst algemeen en vervolgens uitgesplitst naar partij en jaar. Tot slot wordt via logistische regressiemodellen nagegaan of leeftijd ook een netto-effect behoudt wanneer gecontroleerd wordt voor *gender*, *partij*, *jaar*, *kopstuk* en *aantal volgers*.

Logistische regressiemodellen worden geschat omdat alle afhankelijke variabelen dichotoom zijn. De resultaten worden gerapporteerd als odds ratio's in plaats van regressiecoëfficiënten omdat odds ratio's inhoudelijk beter te interpreteren zijn. Een odds ratio boven 1 wijst op hogere odds op de uitkomst terwijl een odds ratio onder 1 wijst op lagere odds op de uitkomst. Daarnaast worden Nagelkerke R^2 , voor de verklarende kracht van het model, en AIC, om modellen onderling te vergelijken, gerapporteerd.

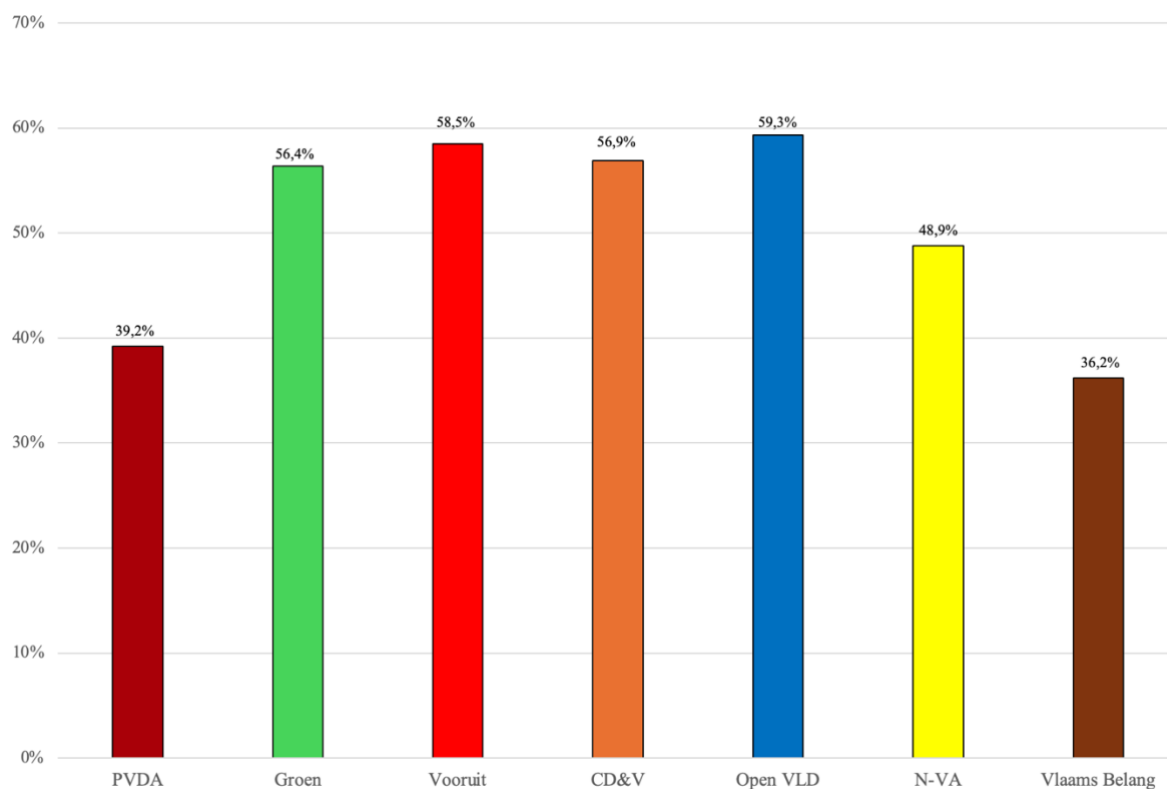
Voor de figuren met tijdstrends worden enkel jaren opgenomen waarin minstens 500 posts beschikbaar zijn. De jaren voor 2012 bevatten te weinig observaties en kunnen daardoor visueel een vertekend beeld geven. Deze jaren worden daarom niet weergegeven in de grafieken. De regressiemodellen worden wel op de volledig beschikbare data geschat.

Deze stapsgewijze opbouw is belangrijk omdat bivariate verschillen misleidend kunnen zijn. Leeftijd is niet willekeurig verdeeld over partijen, jaren of politieke posities. Wanneer jonge politici bijvoorbeeld vaker actief zijn binnen partijen die minder over jongeren communiceren, kan een verschil tussen jonge en oudere politici een vertekend beeld geven. De regressiemodellen laten daarom toe te onderzoeken welk effect leeftijd overhoudt nadat met deze factoren rekening wordt gehouden.

4.1 Verschillen in tijdsoriëntatie

Figuur 3

Aandeel (%) toekomstgerichte posts, opgesplitst per partij.

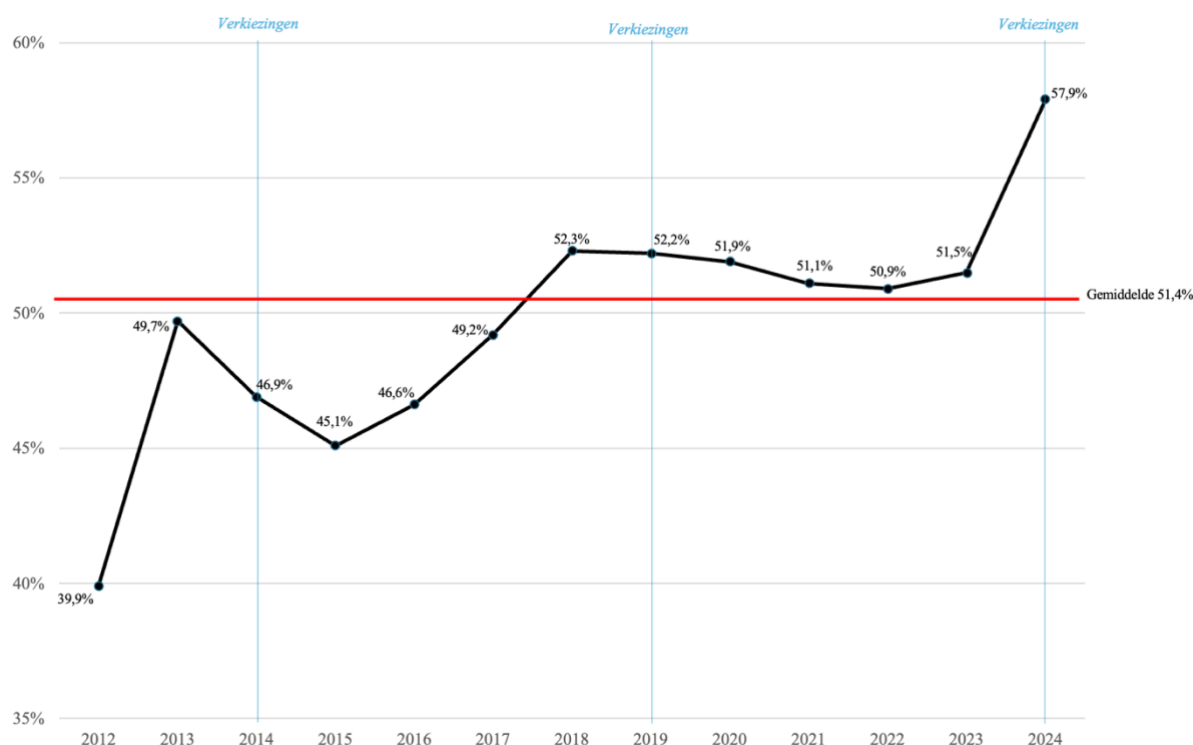
Hypothese 1 verwachtte dat jonge politici toekomstgerichter communiceren dan oudere politici. In totaal is 51,4% van de geanalyseerde posts gericht op de toekomst. Daarmee is toekomstgerichte politieke communicatie op Facebook een dominant kenmerk aangezien iets meer dan de helft van alle posts verwijst naar toekomstig beleid of gevolgen op lange termijn.

De verdeling verschilt sterk tussen partijen. Open VLD heeft het hoogste aandeel toekomstgerichte posts, gevolgd door Vooruit, CD&V en Groen. N-VA zit net onder dat gemiddelde, terwijl politici van PVDA en vooral Vlaams Belang duidelijk minder toekomstgericht communiceren. De verschillen zijn statistisch significant ($X^2 = 6023$; $p < .001$) en de effectgrootte is beperkt (Cramer's $V = 0,166$). Dit wijst erop dat de tijdsoriëntatie van de post afhankelijk is van de partij.

Deze verschillen zijn belangrijk voor de interpretatie van de hypothese. Als jonge politici oververtegenwoordigd zijn in partijen die relatief weinig toekomstgericht communiceren, kan een mogelijk leeftijdseffect in de volledige dataset worden afgezwakt. Een directe vergelijking tussen jonge en oudere politici volstaat daarom niet.

Figuur 4

Aandeel (%) toekomstgerichte posts (2012-2024).

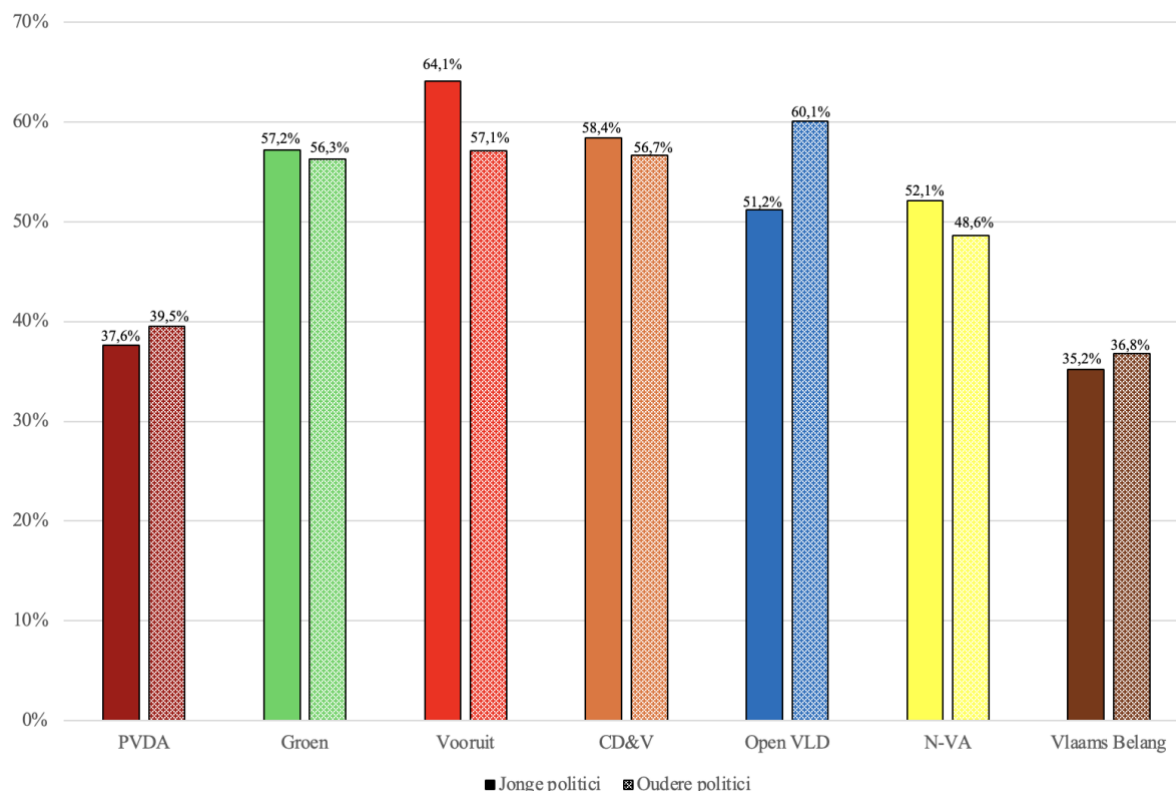

Het aandeel toekomstgerichte posts is doorheen de jaren toegenomen. De rode horizontale lijn geeft het algemene gemiddelde weer (51,4%). In 2012 ligt het aandeel posts nog duidelijk onder dat gemiddelde waarna het sterk stijgt maar opnieuw onder het gemiddelde blijft. Vanaf 2018 komt het voor het eerst boven het gemiddelde uit met 52%. Na 2018 blijft het redelijk stabiel rond het gemiddelde waarna er in 2024 een stijging is naar 58%, het hoogste percentage over de hele periode. Deze piek valt samen met een verkiezingsjaar en kan erop wijzen dat politici in campagnes sterker inzetten op toekomstgerichte beloftes.

De tijdstrend is statistisch significant ($X^2 = 632,8$; $p < .001$) maar de effectgrootte is klein (Cramer's $V = 0,054$). *Jaar* verklaart dus slechts een beperkt deel van de verschillen in toekomstgerichte posts. Toch is dit patroon relevant: toekomstgerichte communicatie wordt zichtbaarder doorheen de tijd.

Figuur 5

Aandeel (%) toekomstgerichte posts, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij.

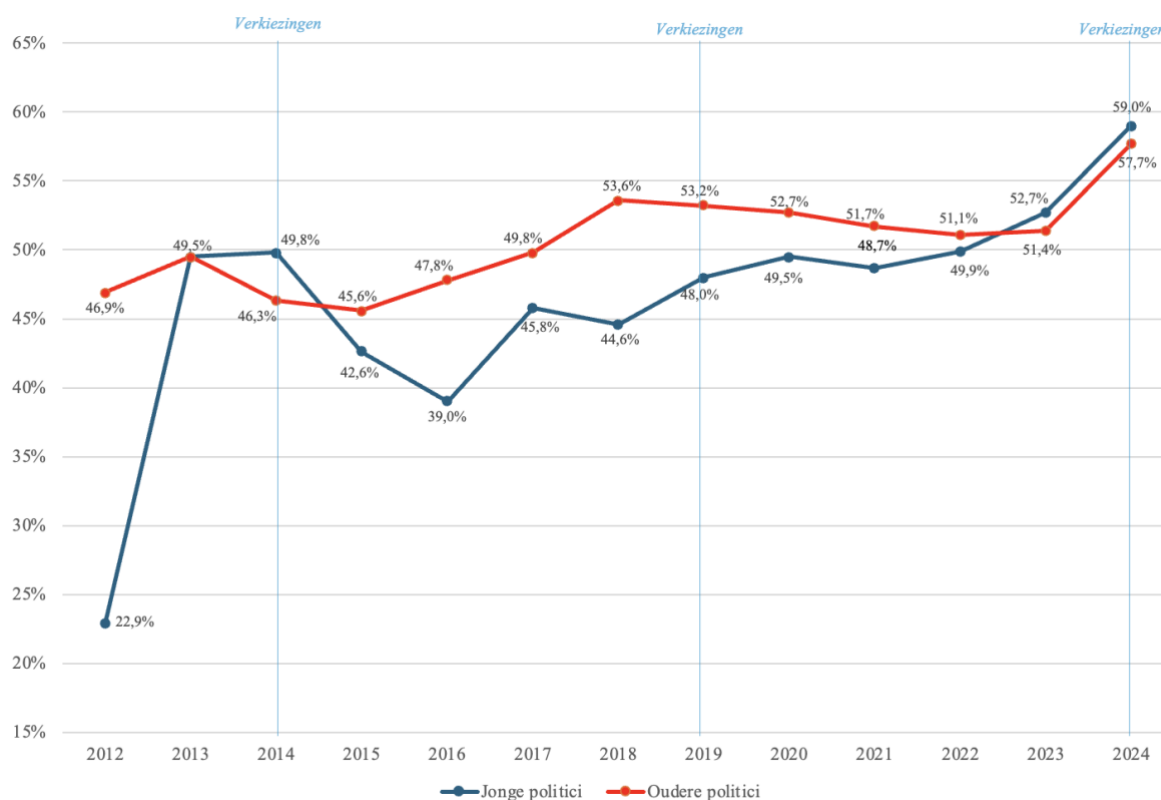
Op het algemene niveau communiceren oudere politici vaker toekomstgericht dan jonge politici. Bij jonge politici zijn 48,5% van de posts toekomstgericht, tegenover 52% bij oudere politici. Dit verschil is statistisch significant ($X^2 = 136$; $p < .001$) maar de effectgrootte is zeer klein (Cramer's $V = 0,025$). De bivariate vergelijking gaat dus niet in de richting van de hypothese: oudere politici verwijzen gemiddeld iets vaker naar de toekomst dan jonge politici.

De uitsplitsing per partij nuanceert dat beeld. Binnen sommige partijen communiceren jonge politici juist vaker toekomstgericht dan oudere politici. Dat geldt vooral voor Vooruit, waar jonge politici duidelijk hoger scoren dan oudere politici, maar ook voor N-VA, CD&V en Groen. Bij Open VLD is het omgekeerd: oudere politici communiceren daar duidelijk toekomstgerichter dan jonge politici. Ook bij PVDA en Vlaams Belang liggen oudere politici iets hoger.

Figuur 5 laat zien dat het leeftijdseffect afhankelijk is van de partij. Het algemene verschil in het voordeel van oudere politici komt dus niet overal op dezelfde manier terug. In sommige partijen sluit het patroon aan bij H1, terwijl andere partijen net het omgekeerde laten zien. Vooral het sterke verschil bij Open VLD trekt het algemene gemiddelde in de richting van oudere politici. De context van de partij is daarom cruciaal om het leeftijdseffect correct te interpreteren.

Figuur 6

Aandeel (%) toekomstgerichte posts, opgesplitst per leeftijdsgroep (2012-2024).

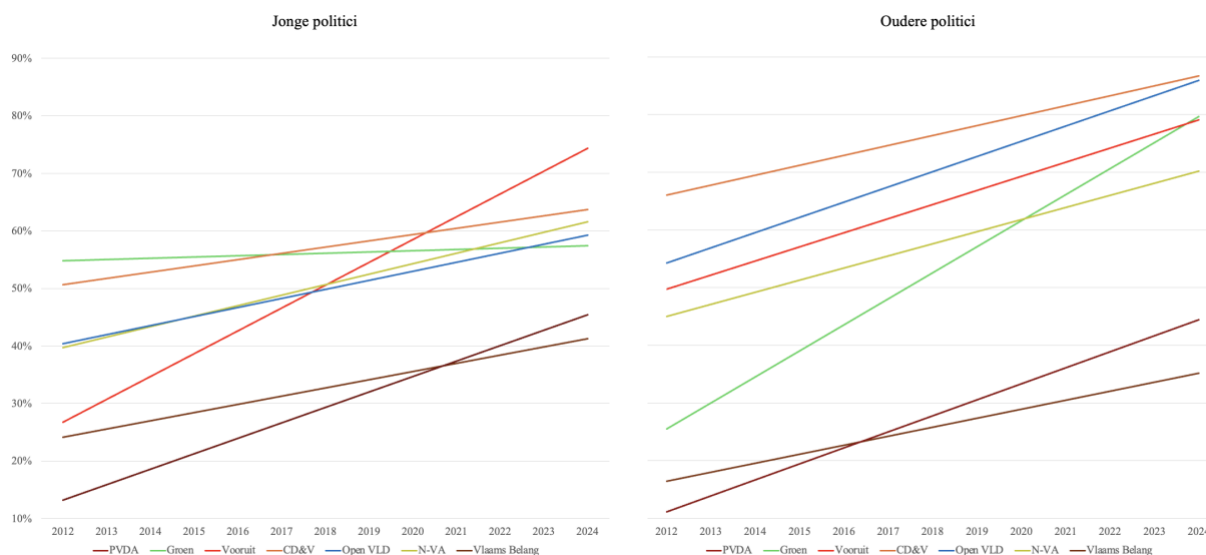
De evolutie doorheen de tijd toont opnieuw een genuanceerd beeld wanneer de leeftijdsgroep wordt opgesplitst. In 2012 ligt het aandeel toekomstgerichte posts bij jonge politici opvallend laag. Vanaf 2013 stijgt dat aandeel sterk maar tussen 2015 en 2018 blijven jonge politici meestal onder oudere politici. Vooral in 2016 is het verschil duidelijk: 39% van de posts van jonge politici zijn toekomstgericht, tegenover 48% bij oudere politici.

Vanaf 2019 wordt het verschil kleiner. Jonge politici bewegen dan geleidelijk richting het niveau van oudere politici. In 2022 liggen beide groepen bijna gelijk en in 2023 en 2024 scoren jonge politici zelfs iets hoger. In 2024 zijn 59% van de posts van jonge politici toekomstgericht, tegenover 58% bij oudere politici. Dit suggereert dat jonge politici in recente jaren toekomstgerichter zijn gaan communiceren.

Toch is dit patroon niet stabiel over de volledige periode. In de eerste jaren scoren oudere politici vaak hoger, terwijl jonge politici pas in de meest recente jaren licht boven oudere politici uitkomen. De figuur biedt dus geen bewijs voor H1: ze suggereert eerder dat het leeftijdsverschil doorheen de tijd verandert.

Figuur 7

Trendlijnen over toekomstgerichte posts, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij (2012-2024).

De trendlijnen tonen dat toekomst bij zowel jonge als oudere politici in vrijwel alle partijen toeneemt. Bij oudere politici is deze stijging bijzonder duidelijk: CD&V, Open VLD, Vooruit, Groen en N-VA bewegen allemaal sterk stijgend. Ook PVDA en Vlaams Belang stijgen maar blijven lager dan de meeste andere partijen. Bij jonge politici is het patroon ook stijgend maar minder gelijk. Vooral Vooruit, N-VA, Open VLD en Vlaams Belang tonen een duidelijke toename. CD&V en Groen stijgen gelijkmatiger. PVDA blijft relatief stabiel dan de meeste andere partijen waardoor de toename daar minder uitgesproken is.

Figuur 7 nuanceert de algemene vergelijking tussen jonge en oudere politici. Toekomstgerichte communicatie neemt breed toe maar die stijging is niet exclusief verbonden aan jonge politici. In sommige partijen bewegen jonge politici sterker omhoog maar bij oudere politici is de stijgende trend consistenter. Daarom wordt hieronder via logistische regressie getoetst welk netto-effect *leeftijd* behoudt wanneer *partij*, *jaar*, *gender*, *kopstuk* en *aantal volgers* worden meegenomen.

Tabel 5

Logistische regressie op toekomst. Odds ratio's met geclusterde standaardfouten.

	M1	M2	M3	M4	M5	M6
<i>Jong (≤ 35)</i>	0.866	0.899	1.043	1.075	1.098	1.159
<i>Gender</i> (ref = man)		1.262**	1.144*	1.124*	1.173**	1.135*
<i>Partij</i> (ref = N-VA)						
<i>CD&V</i>			1.380***	1.377***	1.374***	1.319**
<i>Groen</i>			1.314**	1.251*	1.211	1.127
<i>Open VLD</i>			1.529***	1.537***	1.538***	1.513***
<i>PVDA</i>			0.679***	0.631***	0.635***	0.634***
<i>Vlaams Belang</i>			0.606***	0.582***	0.601***	0.603***
<i>Vooruit</i>			1.459***	1.442***	1.453***	1.388**
<i>Jaar</i>				1.043***	1.027**	1.033***
<i>Kopstuk</i>					1.120	1.216**
<i>Volgers(log)</i>						0.944**
<i>AIC</i>	301565.6	300888.2	295420.8	294809.1	231497.4	231291.2
<i>Nagelkerke R²</i>	0.001	0.005	0.038	0.042	0.044	0.045

N = 217.728

*** $p < ,001$; ** $p < ,01$; * $p < ,05$

Noot. Voor *gender* is man de referentiecategorie: de waarden verwijzen dus naar vrouwelijke politici ten opzichte van mannelijke politici. Voor *partij* is N-VA de referentiecategorie omdat N-VA de grootste partij is in de dataset en qua aandeel rond het midden van de verdeling ligt. Alle odds ratio's zijn op politicusniveau.

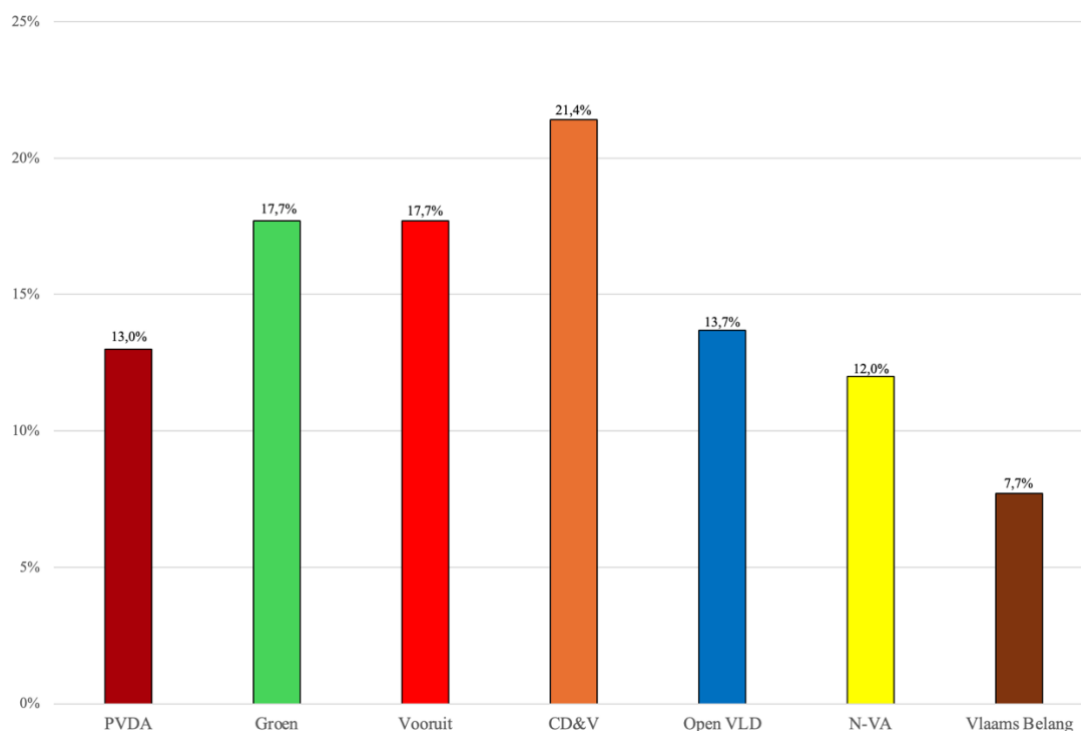
De regressiemodellen tonen geen robuust leeftijdseffect voor *toekomst*. In het basismodel is het effect van jong zijn negatief maar niet significant (M1: OR = 0.866). Na toevoeging van *gender* blijft dit negatieve effect bestaan (M2: OR = 0.899), maar zodra *partij* wordt toegevoegd, verandert de richting van het effect (M3: OR = 1.043). In het volledige model, met controle voor *gender*, *partij*, *jaar*, *kopstuk* en *aantal volgers*, blijft het effect positief maar niet significant (M6: OR = 1.159). H1 wordt dus niet bevestigd. Hoewel de richting van het effect in het volledige model aansluit bij de hypothese, is het verschil tussen jonge en oudere politici statistisch onvoldoende sterk. Jonge politici communiceren dus niet systematisch toekomstgerichter dan oudere politici.

Andere variabelen blijken belangrijker. Vrouwelijke politici communiceren significant vaker toekomstgericht dan mannelijke politici (M6: OR = 1.135). Ook partijverschillen blijven zichtbaar: CD&V, Open VLD en Vooruit communiceren significant vaker toekomstgericht dan N-VA, terwijl PVDA en Vlaams Belang significant minder toekomstgericht communiceren. Groen verschilt in het volledige model niet significant van N-VA. Daarnaast blijft *jaar* positief en significant (M6: OR = 1.033), wat bevestigt dat toekomstgerichte communicatie doorheen de tijd toeneemt. Kopstukken communiceren eveneens vaker toekomstgericht (M6: OR = 1.216), terwijl het aantal volgers negatief samenhangt met *toekomst* (M6: OR = 0.944). Toekomstgerichte communicatie lijkt dus vooral samen te hangen met *partij*, *gender*, *jaar* en *kopstuk* eerder dan met *leeftijd* op zichzelf.

4.2 Verschillen in representatieclaims over jongeren

Figuur 8

Aandeel (%) posts die jeugdclaims bevatten, opgesplitst per partij.

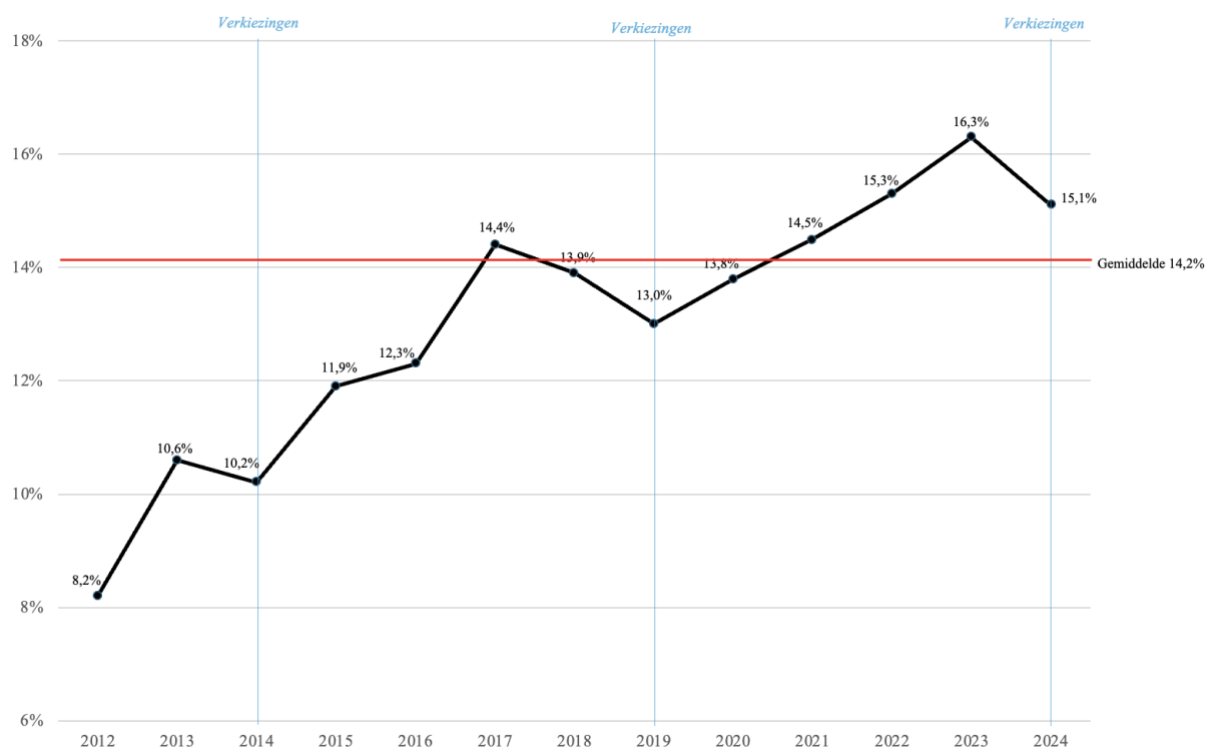

Hypothese 2 verwachtte dat jonge politici vaker representatieclaims gericht op jongeren maken dan oudere politici. In totaal bevat 14,2% van de geanalyseerde posts een representatieclaim gericht op jongeren. *Jeugdclaims* vormen daarmee geen dominant kenmerk van politieke communicatie op Facebook. De verdeling verschilt duidelijk tussen partijen. CD&V springt eruit met hoogste aandeel jeugdclaims, gevolgd door Groen en Vooruit. Aan de andere kant van het spectrum staat Vlaams Belang waar jeugdclaims duidelijk minder vaak voorkomen. De partijverschillen zijn significant ($X^2 = 3747,3$; $p < .001$) maar met een beperkte effectgrootte (Cramer's $V = 0,126$). Partijen verschillen dus in de mate waarin zij jongeren als doelgroep zichtbaar maken in hun communicatie op Facebook.

Deze partijverschillen zijn belangrijk voor de interpretatie van de tweede hypothese. Als jonge politici oververtegenwoordigd zijn in partijen die weinig over jongeren communiceren, kan een mogelijk leeftijdseffect op het niveau van de gehele dataset worden afgezwakt. Omgekeerd kan een partij met veel jeugdclaims het aandeel bij oudere politici verhogen wanneer jonge politici daar minder aanwezig zijn. Een directe vergelijking tussen jonge en oudere politici volstaat daarom niet.

Figuur 9

Aandeel (%) posts met jeugdclaims (2012-2024).

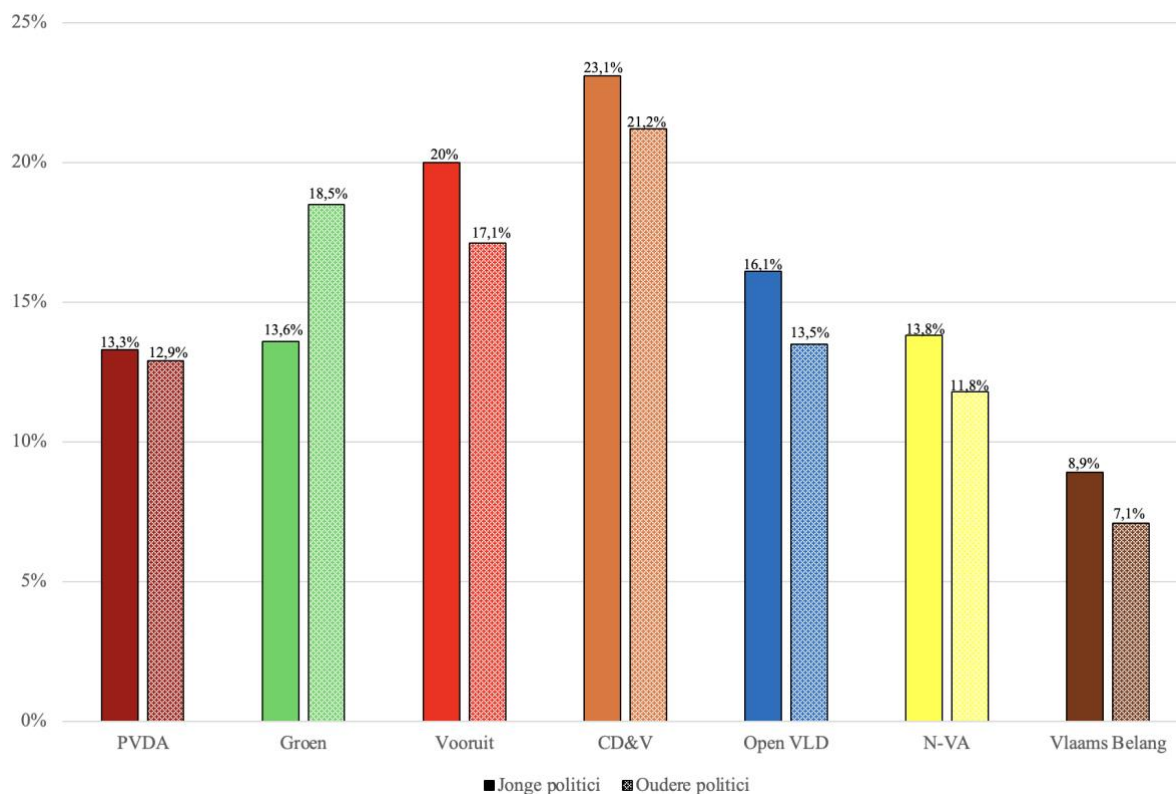

De aandacht voor de jeugd neemt doorheen de tijd toe en heeft een gemiddelde van 14,2%. In de eerste jaren die in de figuur zijn opgenomen, blijft het aandeel jeugdclaims duidelijk onder dat gemiddelde. In 2012 bevat 8% van de posts een jeugdclaim waarna het al snel stijgt en deze lijn doortrekt tot 14,4% in 2017 en daarmee voor het eerst boven het gemiddelde uitkomt. Na een lichte daling in 2018 en 2019 blijft het aandeel vanaf 2020 opnieuw rond of boven het gemiddelde. De stijging zet zich vervolgens door tot een piek van 16% in 2023 en daalt vervolgens licht naar 15% maar blijft duidelijk boven het gemiddelde en boven het niveau van de beginjaren.

De tijdstrend is statistisch significant ($X^2 = 376,8$; $p < .001$) maar de effectgrootte is klein (Cramer's $V = 0,04$). *Jaar* verklaart dus slechts een beperkt deel van de posts. Toch is het patroon relevant: jongeren worden in latere jaren zichtbaarder in politieke communicatie op Facebook. De grafiek suggereert geen breuk maar juist een geleidelijke toename waarbij *jeugdclaims* vanaf het einde van de jaren 2010 vaker voorkomen dan in het begin.

Figuur 10

Aandeel (%) posts met jeugdclaims, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij.

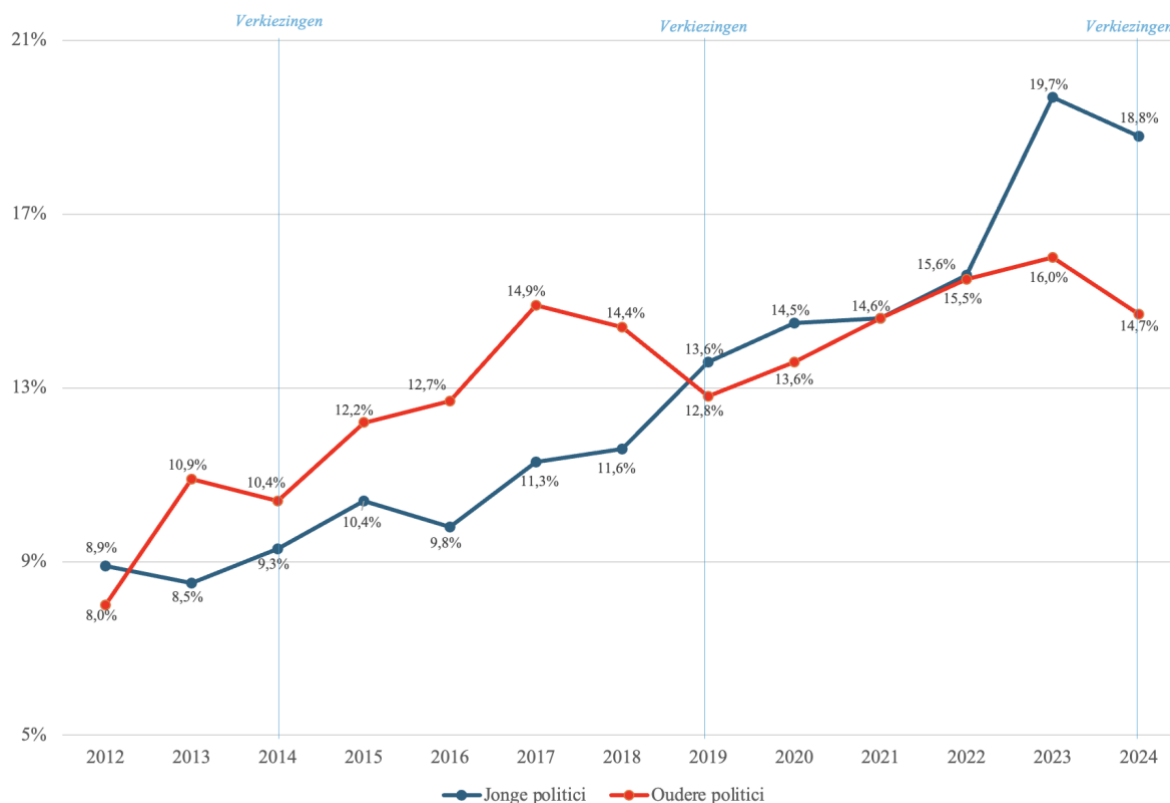

Op het algemene niveau is er geen verschil tussen jonge en oudere politici. Beide groepen maken in 14,2% van hun posts een representatieclaim gericht op jongeren. De bivariate vergelijking bevestigt dat dit verschil afwezig is ($X^2 = 0$; $p = .971$). De uitsplitsing per partij (zie Figuur 10) nuanceert dat beeld. Binnen de meeste partijen ligt het aandeel *jeugdclaims* iets hoger bij jonge politici dan bij oudere politici. Dat geldt onder meer voor PVDA, Vooruit, CD&V, Open VLD, N-VA en het Vlaams Belang. De uitzondering is Groen, waar oudere politici duidelijk vaker naar jongeren verwijzen dan jongere politici.

Dit suggereert dat *leeftijd* niet volledig irrelevant is maar dat het effect afhankelijk is van de partij. Jonge politici lijken binnen veel partijen iets vaker *jeugdclaims* te maken maar dit verschil is klein en niet consistent genoeg om op het niveau van de volledige dataset zichtbaar te worden als leeftijdseffect.

Figuur 11

Aandeel (%) posts met jeugdclaims, opgeplitst per leeftijdsgroep (2012-2024).

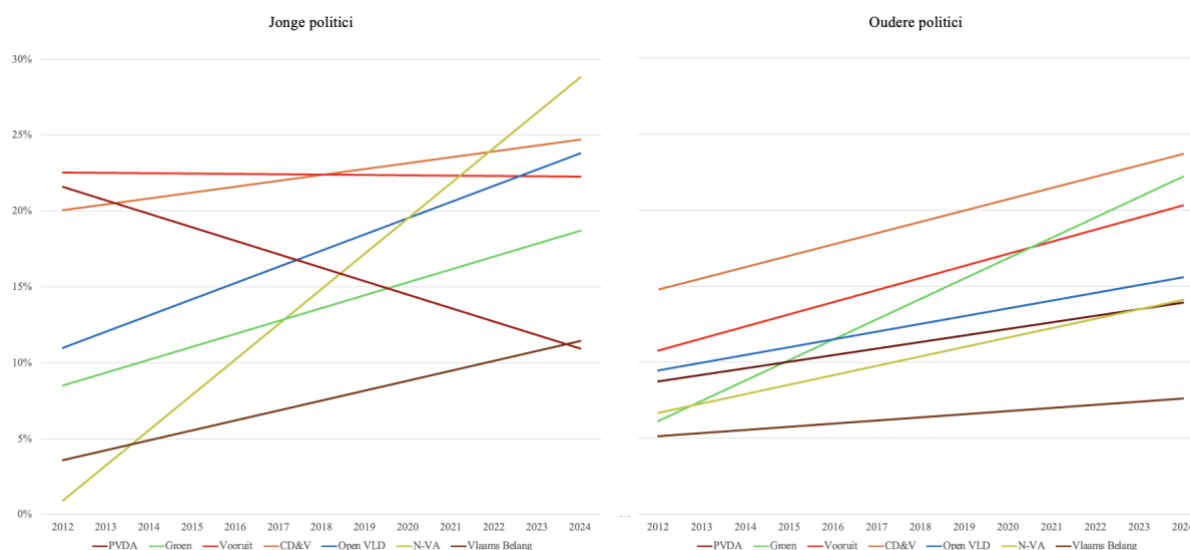

De evolutie doorheen de tijd laat opnieuw een genuanceerd patroon zien. In de eerste helft van de onderzochte periode maken oudere politici doorgaans iets vaker *jeugdclaims* dan jonge politici. Vanaf 2019 kantelt dit beeld. Jonge politici halen oudere politici dan licht in, wat in de recente jaren alleen maar zichtbaarder wordt. In 2023 bevat 20% van de posts van jonge politici een jeugdclaim tegenover 16% bij oudere politici. In 2024 blijft dat verschil aanwezig met 19% tegenover 15%.

Dit latere patroon sluit aan bij de hypothese aangezien het suggereert dat jonge politici de laatste jaren sterker dan oudere politici zijn beginnen communiceren over jongeren. Tegelijk is het verschil niet over de hele periode stabiel. Figuur 11 toont dus een mogelijke verschuiving maar nog geen bewijs voor een leeftijdseffect.

Figuur 12

Trendlijnen over posts met jeugdclaims, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij (2012-2024).

De trendlijnen tonen dat jeugdclaims bij zowel jonge als oudere politici in de meeste partijen toenemen. Bij oudere politici is die stijging relatief gelijkmatig: vrijwel alle partijen bewegen stijgend met CD&V, Groen en Vooruit als duidelijkste stijgers. Vlaams Belang blijft ook hier het laagst maar vertoont eveneens een lichte toename. Bij jonge politici is het patroon echter minder uniform. Vooral N-VA, Open VLD en CD&V vertonen een duidelijke stijgende trend terwijl Vlaams Belang vanuit een laag niveau toeneemt. Vooruit blijft relatief stabiel op een hoger niveau terwijl PVDA eerder een dalende trend vertoont. De figuur laat dus zien dat het leeftijdsverschil niet overal dezelfde richting heeft. Binnen sommige partijen worden jeugdclaims sterker gedragen door jonge politici terwijl in andere partijen oudere politici minstens even sterk of sterker stijgen.

Deze figuur bevestigt dat een algemene vergelijking tussen jonge en oudere politici te simplistisch is. Het leeftijdsverschil manifesteert zich niet als een constante kloof tussen twee groepen maar als een contextafhankelijk patroon dat verschilt per partij en periode. De onderstaande regressieanalyse toetst daarom welk netto-effect *leeftijd* behoudt wanneer *partij*, *jaar*, *gender*, *kopstuk* en *aantal volgers* worden meegenomen.

Tabel 6

Logistische regressie op *jeugdclaims*. Odds ratio's met geclusterde standaardfouten.

	M1	M2	M3	M4	M5	M6
<i>Jong</i> (≤ 35)	1.008	1.042	1.169	1.197	1.190	1.196
<i>Gender</i> (ref = man)		1.223	1.108	1.089	1.032	1.029
<i>Partij</i> (ref = N-VA)						
<i>CD&V</i>			1.990***	1.983***	1.842***	1.835***
<i>Groen</i>			1.529	1.453	1.482	1.470
<i>Open VLD</i>			1.172	1.175	1.123	1.121
<i>PVDA</i>			1.094	1.014	0.987	0.987
<i>Vlaams Belang</i>			0.605***	0.581***	0.578***	0.578***
<i>Vooruit</i>			1.544**	1.518**	1.529*	1.522*
<i>Jaar</i>				1.045**	1.040*	1.041*
<i>Kopstuk</i>					0.943	0.951
<i>Volgers(log)</i>						0.994
<i>AIC</i>	194303.9	194029.4	190406.0	190047.5	151351.3	151352.1
<i>Nagelkerke R²</i>	0.000	0.002	0.029	0.032	0.029	0.029

$N = 237.335$

* $p < .05$, * $p < .01$, *** $p < .001$

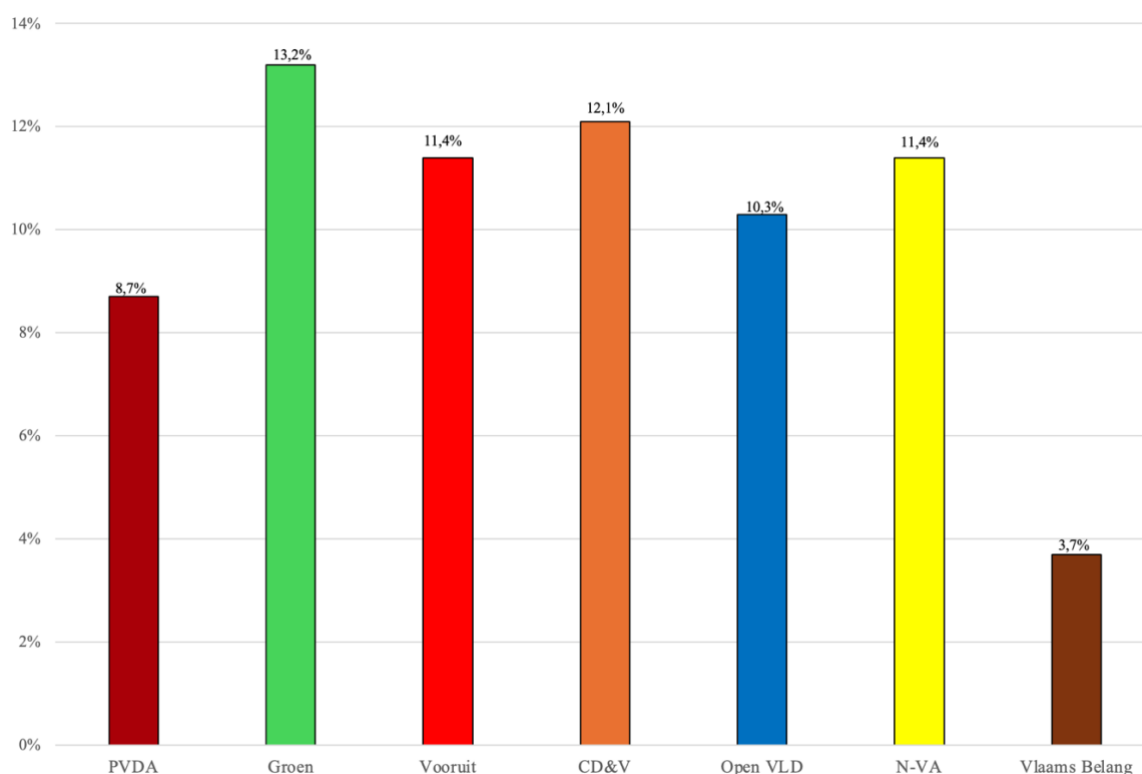
De regressiemodellen tonen geen robuust leeftijdseffect voor *jeugdclaims*. In het basismodel is het effect van jong zijn vrijwel nul (M1: OR = 1.008). Na toevoeging van *gender* verandert dit nauwelijks (M2: OR = 1.042). Wanneer *partij* wordt toegevoegd, wordt het effect positiever (M3: OR = 1.169) maar het blijft niet significant. Ook in het volledige model blijft het effect positief maar statistisch onvoldoende sterk (M6: OR = 1.196). H2 wordt dus niet bevestigd. De richting van het effect ligt wel in lijn met de hypothese maar de resultaten laten niet toe om te besluiten dat jonge politici systematisch vaker representatieclaims over jongeren maken dan oudere politici.

De partijverschillen zijn duidelijker dan het leeftijdseffect. In vergelijking met N-VA maken politici van CD&V significant vaker jeugdclaims (M6: OR = 1.835), net als politici van Vooruit (M6: OR = 1.522). Vlaams Belang maakt significant minder jeugdclaims dan N-VA (M6: OR = 0.578). Groen, Open VLD en PVDA verschillen in het volledige model niet significant van N-VA. *Jaar* blijft positief en significant (M6: OR = 1.041), wat bevestigt dat *jeugdclaims* doorheen de tijd frequenter worden. *Gender*, *kopstuk* en *aantal volgers* hebben geen significant effect. *Jeugdclaims* lijken daardoor vooral samen te hangen met *partij* en *jaar*, eerder dan met *leeftijd* op zichzelf.

4.3 Verschillen in privatisering

Figuur 13

Aandeel (%) posts over privéleven, opgesplitst per partij.

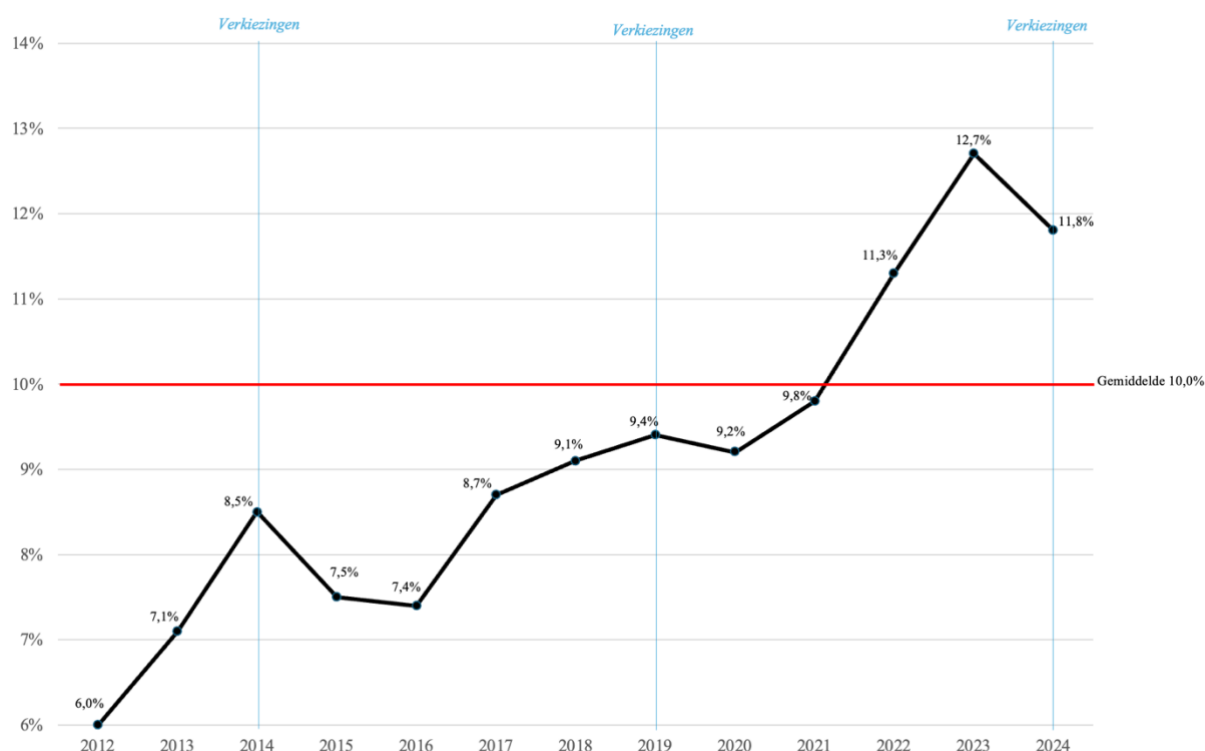

Hypothese 3 verwachtte dat jonge politici vaker posten over hun privéleven dan oudere politici. In totaal bevat 10% van de geanalyseerde posts een verwijzing naar het privéleven. *Privéleven* komt daarmee duidelijk minder vaak voor dan de eerder besproken variabelen *toekomst* en *jeugdclaims*. Het gaat dus niet om een dominante communicatiestijl maar mogelijks wel om een strategie aangezien één op de tien posts een verwijzing bevat naar familie, verleden, vrije tijd of het liefdesleven van de politicus.

De verschillen tussen partijen zijn aanwezig maar niet extreem. Groen heeft met 13% het hoogste aandeel posts over *privéleven*, gevolgd door CD&V, N-VA en Vooruit. Open VLD zit dicht bij het algemene gemiddelde, terwijl PVDA en zeker Vlaams Belang het sterkst afwijken. De verschillen zijn significant ($X^2 = 2376,7$; $p < .001$) maar de effectgrootte is beperkt (Cramer's $V = 0,100$). *Privéleven* verschilt dus tussen partijen maar minder sterk dan *toekomst* en *jeugdclaims*.

Figuur 14

Aandeel (%) posts over privéleven (2012-2024).

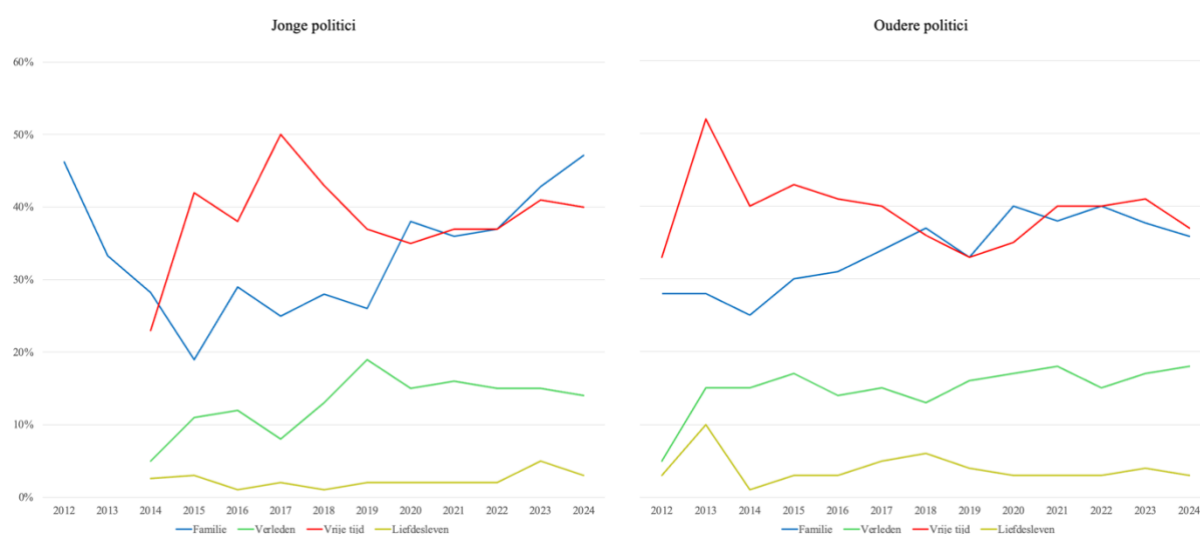

De tijdstrend toont een geleidelijke toename van *privéleven*. De roze horizontale lijn geeft het gemiddelde over de volledige periode weer (10%). In de eerste jaren van de figuur blijft het aandeel posts over het privéleven duidelijk onder dat gemiddelde. In 2012 bevat 6% van de posts een verwijzing naar het privéleven. Daarna stijgt het aandeel langzaam tot 2019. Vanaf 2021 wordt de stijging opnieuw duidelijker waarna het in 2022 voor het eerst boven het gemiddelde uitkomt en stijgt tot 13% in 2023. Het daalt opnieuw in 2024 maar blijft hoger dan in de beginjaren. De grafiek suggereert dus geen breuk maar een geleidelijke normalisering van posts over *privéleven* in politieke communicatie op Facebook.

De tijdstrend is significant ($X^2 = 643,8$; $p < .001$) maar de effectgrootte is klein (Cramer's $V = 0,052$). *Jaar* verklaart dus slechts een beperkt deel van de verschillen. Toch is het patroon relevant aangezien politici door de jaren heen vaker elementen delen uit hun privéleven. Dat sluit aan bij bredere ontwikkelingen rond personalisering van politieke communicatie op sociale media (Van Aelst et al., 2012).

Figuur 15

Aandeel (%) posts over privéleven per subdimensie, opgesplitst per leeftijdsgroep (2012-2024).

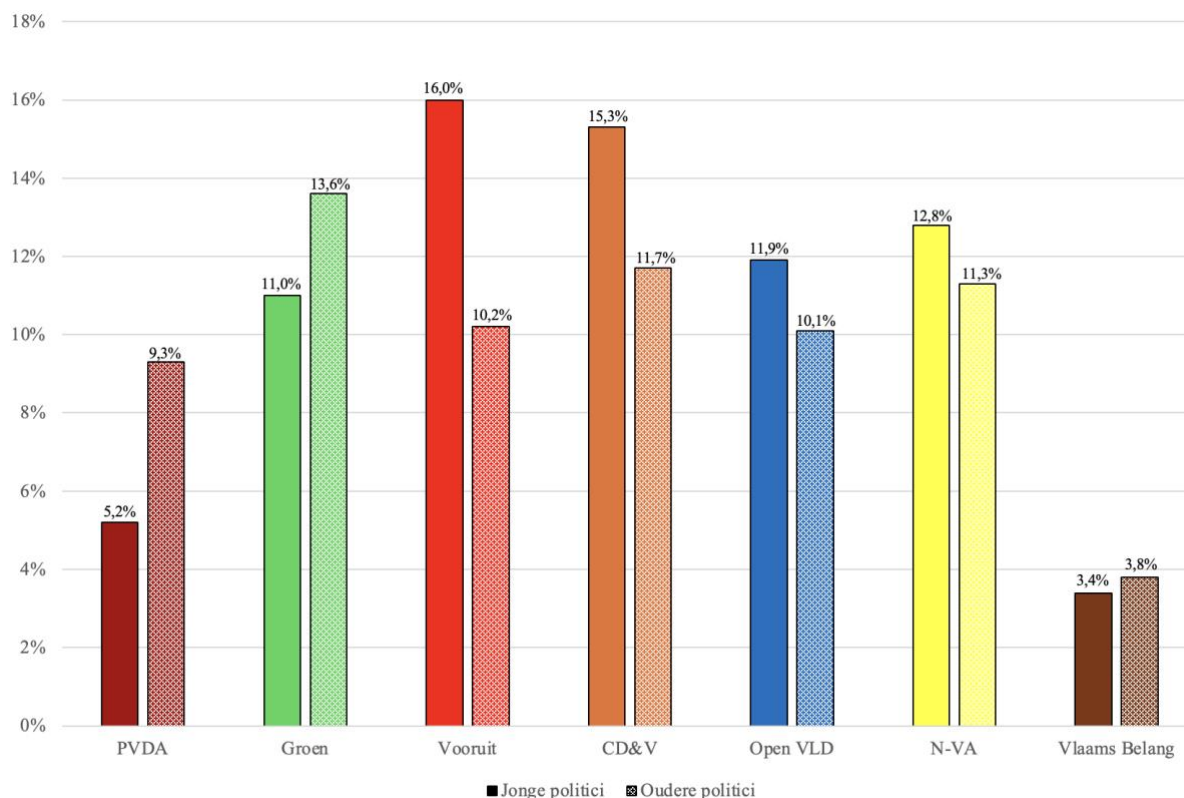

Naast het algemene aandeel posts over privéleven is het relevant om te bekijken welke elementen van privéleven politici in hun posts gebruiken. De subdimensies tonen dat privéleven geen uniform verschijnsel is. Verwijzingen naar *eigen familie* en *vrije tijd* komen duidelijk vaker voor dan verwijzingen naar *liefdesleven* en *eigen verleden* bij zowel jonge als oudere politici. Dit suggereert dat politici hun privéleven vooral inzetten via relatief veilige domeinen zoals het gezin, familiemomenten, ontspanning en persoonlijke activiteiten. Het liefdesleven blijft daarentegen het laagste, wat logisch kan zijn vanwege mogelijks intieme momenten en het risico op ongepaste communicatie.

Figuur 15 toont bovendien dat het verschil tussen jonge en oudere politici niet in één richting gaat. Jonge politici lijken in sommige jaren sterker gebruik te maken van *vrije tijd* en *eigen familie*, terwijl dit bij oudere politici geleidelijker loopt. Privatisering is dus niet noodzakelijk exclusief communicatie-inhoud voor jonge politici. Het gaat eerder om een bredere communicatiestrategie waarvan de inhoud varieert afhankelijk van de subdimensie, *partij* en *jaar*.

Figuur 16

Aandeel (%) posts over privéleven, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij.

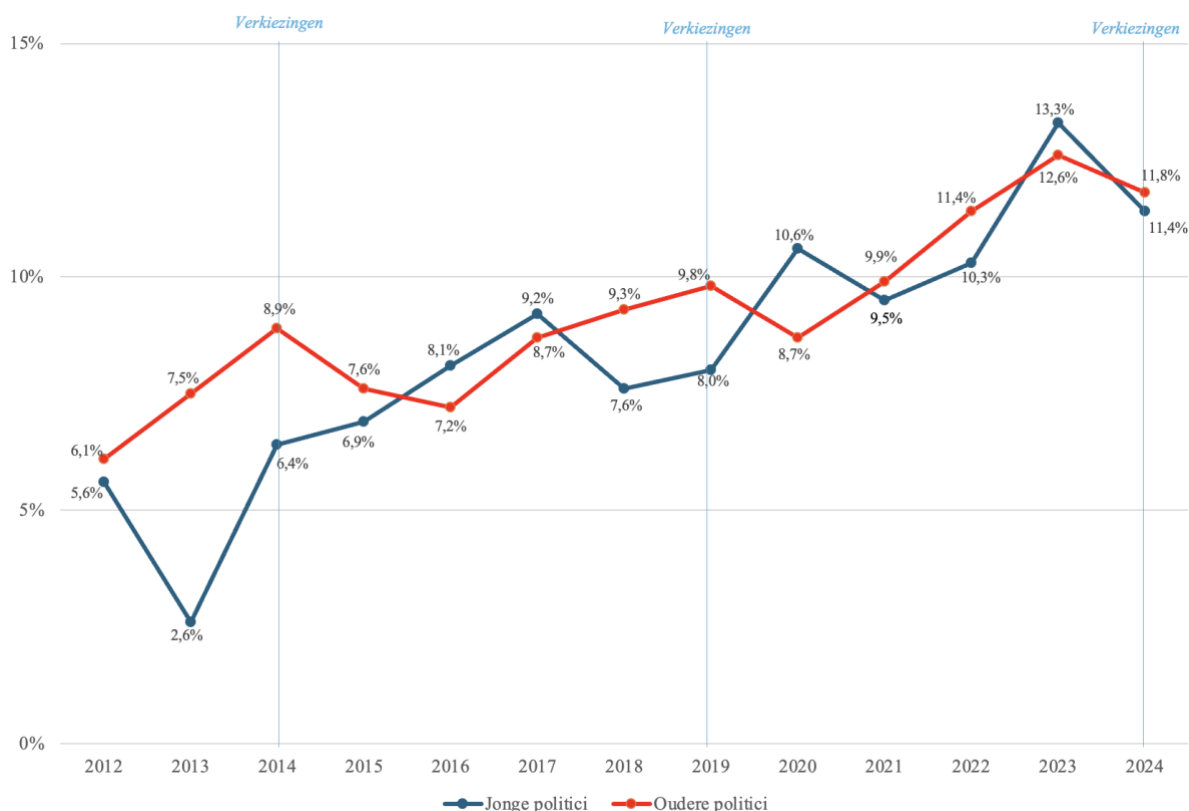

Op het algemene niveau delen oudere politici vaker posts met elementen uit hun privéleven dan jonge politici. Bij jonge politici bevat 9,6% van de posts een verwijzing naar het privéleven tegenover 10,1% bij oudere politici. Dit verschil is statistisch significant ($X^2 = 7,4$; $p = .006$) maar de effectgrootte is zeer klein (Cramer's $V = 0,006$). De bivariate vergelijking gaat dus niet in de richting van H3 maar het verschil beperkt.

De opsplitsing per partij nuanceert dit beeld. Binnen Vooruit en CD&V posten jonge politici duidelijk vaker over hun privéleven dan oudere politici. Ook bij CD&V, N-VA en Open VLD ligt dit aandeel iets hoger. Daartegenover staan Groen, PVDA en Vlaams Belang waar oudere politici vaker naar het privéleven verwijzen. Dit suggereert dat *leeftijd* bij privéleven geen uniforme rol speelt. In sommige partijen sluit het patroon duidelijk aan bij H3, terwijl andere partijen het tegenovergestelde laten zien. Het algemene verschil tussen jonge en oudere politici is daardoor klein en instabiel. *Privéleven* lijkt dus afhankelijk van *partij* en niet enkel van *leeftijd*.

Figuur 17

Aandeel (%) posts over privéleven, opgesplitst per leeftijdsgroep (2012-2024).

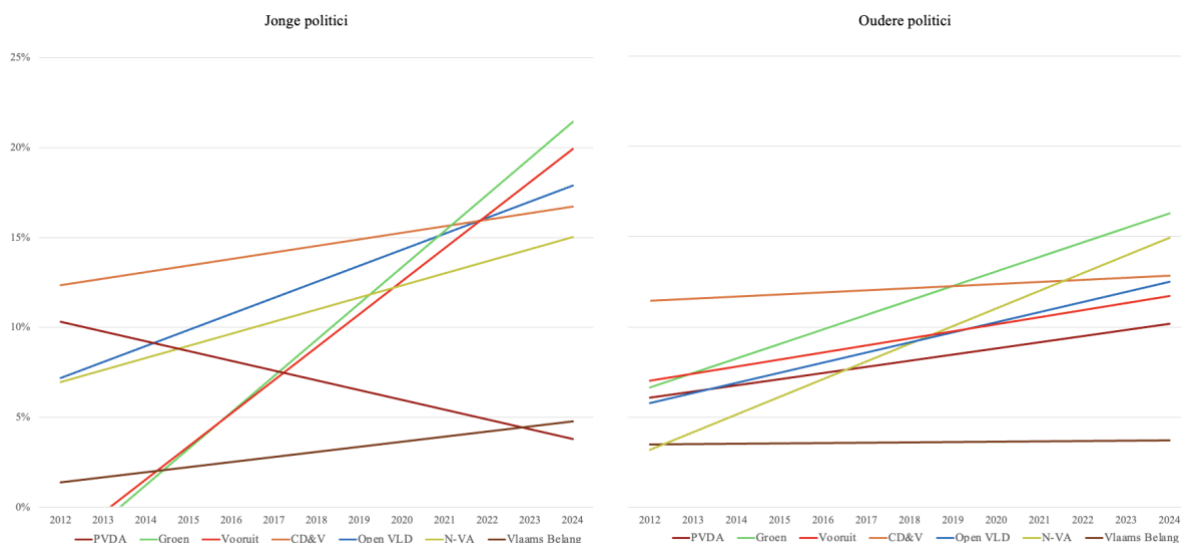

De evolutie doorheen de tijd bevestigt dat leeftijdsverschil beperkt is. In de meeste jaren liggen jonge en oudere politici dicht bij elkaar. In de beginjaren scoren oudere politici doorgaans iets hoger maar vanaf 2016 wisselen ze elkaar regelmatig af. Zeker in de recente jaren blijven de verschillen beperkt. Zo verschillen ze in 2023 en 2024 nog geen procentpunt. Er is dus geen stabiele kloof tussen beide leeftijdsgroepen.

Descriptief biedt deze figuur weinig steun voor H3. Hoewel jonge politici in sommige jaren vaker posten over hun privéleven dan oudere politici, is dat patroon niet consistent. De algemene stijging van posts over *privéleven* doorheen de tijd lijkt belangrijker dan een verschil tussen jonge en oudere politici.

Figuur 18

Trendlijnen over posts over privéleven, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij (2012-2024).

De trendlijnen tonen dat *privéleven* bij de meeste politici toeneemt maar de ontwikkeling verschilt sterk tussen jonge en oudere politici. Bij oudere politici stijgt het aandeel posts over het privéleven in vrijwel alle partijen licht tot matig. Groen en N-VA tonen de sterkste toename terwijl Vlaams Belang laag en vrijwel stabiel blijft. Bij jonge politici zijn de partijverschillen sterker. Groen en Vooruit vertonen de grootste stijging terwijl ook Open VLD, CD&V en N-VA toenemen. Vlaams Belang stijgt licht maar blijft laag. PVDA vormt wederom de uitzondering met een dalende trendlijn wat erop wijst dat jonge PVDA-politici doorheen de tijd minder vaak privé-inhoud delen.

Figuur 18 bevestigt dat privatisering geen eenduidig leeftijdspatroon volgt. In verschillende partijen neemt het aandeel posts over privéleven sterker toe bij jonge politici maar bij oudere politici is de stijging consistent over partijen. Privéleven lijkt daardoor sterker afhankelijk van partij en periode dan van leeftijd alleen. Daarom wordt hieronder via logistische regressie getoetst welk netto-effect leeftijd behoudt wanneer *partij, jaar, gender, kopstuk* en *aantal volgers* worden meegenomen.

Tabel 7

Logistische regressie op privéleven. Odds ratio's met geclusterde standaardfouten.

	M1	M2	M3	M4	M5	M6
<i>Jong (≤ 35)</i>	0.928	0.947	1.167	1.229	1.238	1.083
<i>Gender</i> (ref = man)		1.131	0.995	0.964	0.978	1.103
<i>Partij</i> (ref = N-VA)						
<i>CD&V</i>			1.068	1.057	0.987	1.164
<i>Groen</i>			1.167	1.072	1.079	1.389
<i>Open VLD</i>			0.894	0.898	0.882	0.952
<i>PVDA</i>			0.735*	0.647**	0.630**	0.642***
<i>Vlaams Belang</i>			0.283***	0.264***	0.249***	0.240***
<i>Vooruit</i>			0.982	0.949	0.938	1.109
<i>Jaar</i>				1.078***	1.072***	1.055***
<i>Kopstuk</i>					1.015	0.792*
<i>Volgers(log)</i>						1.217***
<i>AIC</i>	154716.6	154642.3	151823.4	151060.8	122128.1	121123.6
<i>Nagelkerke R²</i>	0.000	0.001	0.026	0.032	0.035	0.045

N = 237.505

* $p < .05$, * $p < .01$, *** $p < .001$

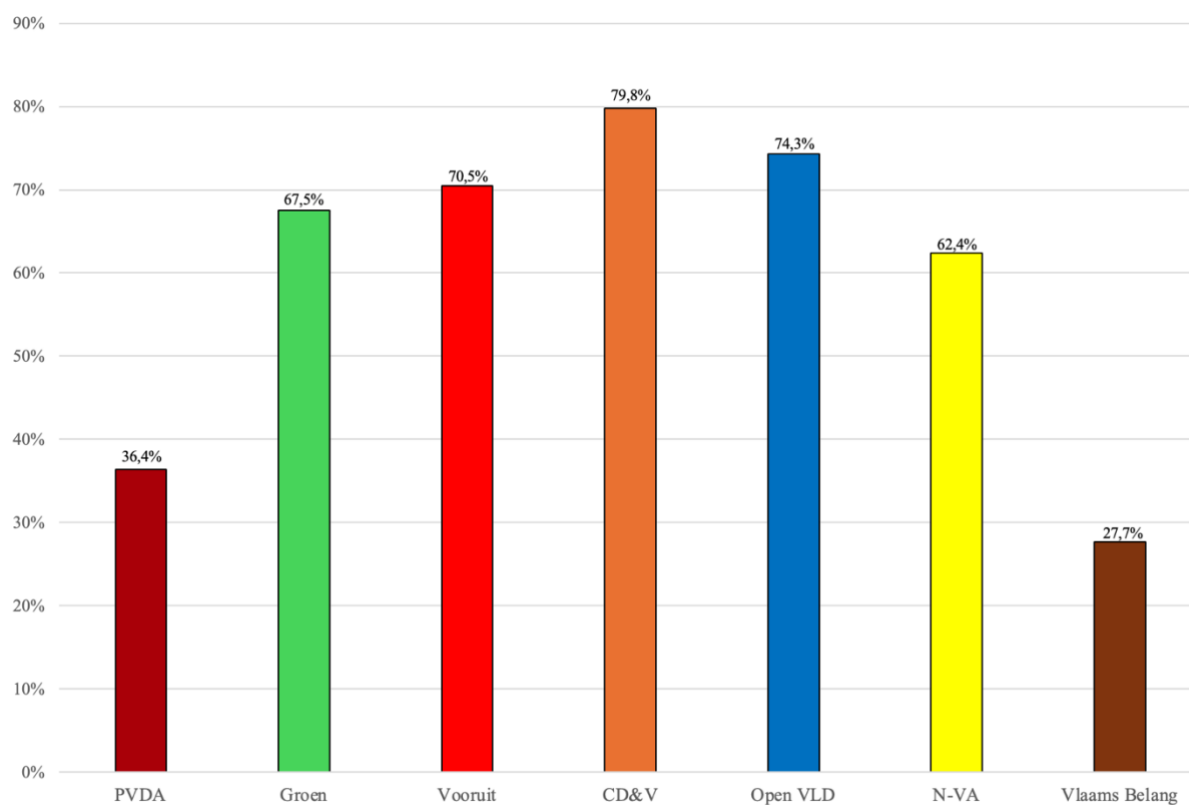
De regressiemodellen tonen geen robuust leeftijdseffect voor privéleven. In het basismodel is het effect van jong zijn negatief maar niet significant (M1: OR = 0.928). Na toevoeging van *gender* blijft dit zo (M2: OR = 0.947). Wanneer partij en jaar worden toegevoegd, wordt het effect positief, maar het blijft niet significant. In het volledige model valt het effect opnieuw terug tot vrijwel nul (M6: OR = 1.083). H3 wordt dus niet bevestigd. Jonge politici delen niet significant vaker elementen uit hun privéleven dan oudere politici. Het patroon waarbij jonge politici in sommige partijen vaker privé-inhoud delen, blijft dus niet overeen als robuust netto-effect van *leeftijd*.

De partijverschillen zijn beperkter dan bij sommige andere dimensies. In vergelijking met N-VA delen PVDA en vooral Vlaams Belang significant minder vaak elementen uit hun privéleven. CD&V, Groen, Open VLD en Vooruit verschillen in het volledige model niet significant van N-VA. Gender heeft evenmin een significant effect. *Jaar* blijft wel positief en significant (M6: OR = 1.055), wat bevestigt dat privéleven doorheen de tijd toeneemt. Daarnaast delen politici met meer volgers vaker elementen uit hun privéleven (M6: OR = 1.217), terwijl kopstukken dit net minder vaak doen (M6: OR = 0.792). *Privéleven* lijkt dus vooral samen te hangen met *jaar*, *aantal volgers*, *kopstuk* en *partij*, eerder dan met *leeftijd*.

4.4 Verschillen in emoties

Figuur 19

Aandeel (%) posts met positieve emotie, opgesplitst per partij.

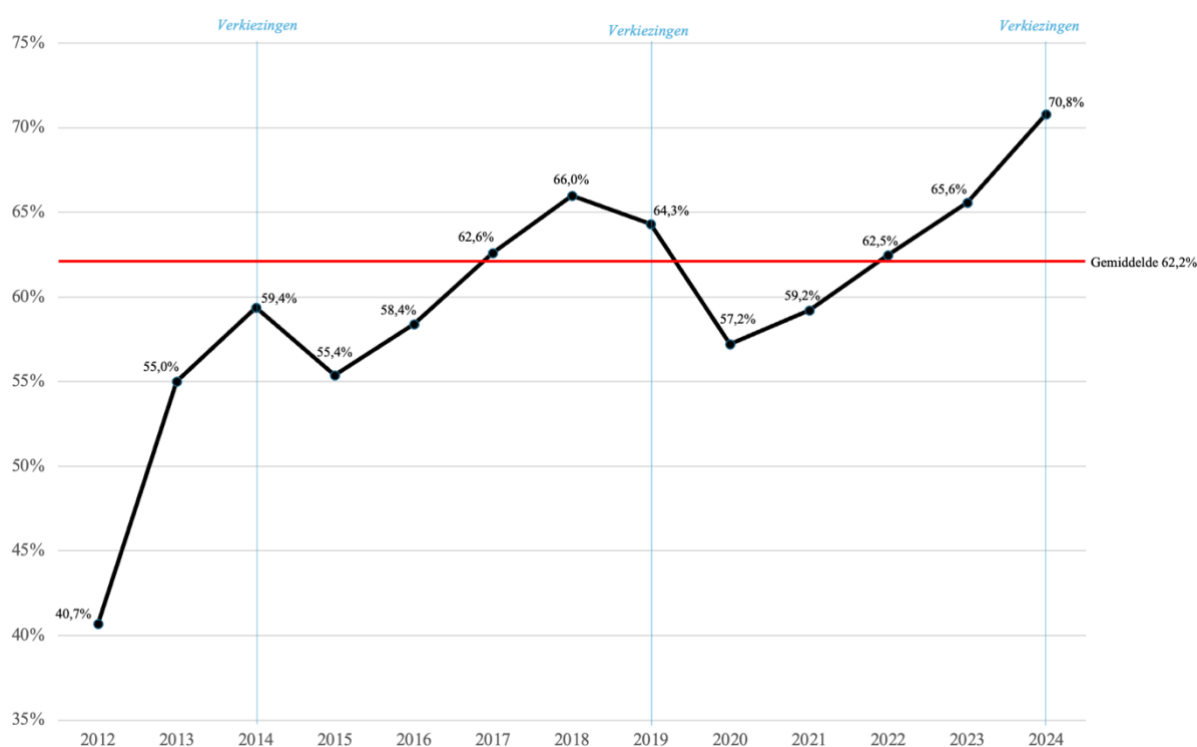
Hypothese 4 verwachtte dat jonge politici vaker positieve emoties gebruiken dan oudere politici. In totaal is 62,2% van de geanalyseerde posts emotioneel positief geladen. *Positieve emotie* is daarmee een dominant kenmerk van politieke communicatie op Facebook aangezien ruim zes op de tien posts een positieve toon bevatten.

De verdeling verschilt duidelijk tussen partijen. CD&V heeft met bijna 80% het hoogste aandeel positief geladen posts, gevolgd door Open VLD, Vooruit en Groen. N-VA bevindt zich met 62% dicht bij het algemene gemiddelde. PVDA en vooral Vlaams Belang scoren duidelijk lager. De verschillen zijn statistisch significant ($X^2 = 29052$; $p < .001$) en de effectgrootte is aanzienlijk groter dan bij de vorige variabelen (Cramer's $V = 0,362$). *Positieve emotie* lijkt dus sterk van de partij af te hangen.

Deze verschillen zijn belangrijk voor de interpretatie van H4. Als jonge politici relatief vaak voortkomen binnen partijen die minder positief communiceren, kan een direct leeftijdsverschil vertekend zijn. Omgekeerd kunnen partijen met een hoger aandeel positieve emoties het gemiddelde van oudere politici optrekken wanneer oudere politici daar sterker vertegenwoordigd zijn. Ook hier volstaat een eenvoudige vergelijking tussen jonge en oudere politici dus niet.

Figuur 20

Aandeel (%) posts met positieve emotie (2012-2024).

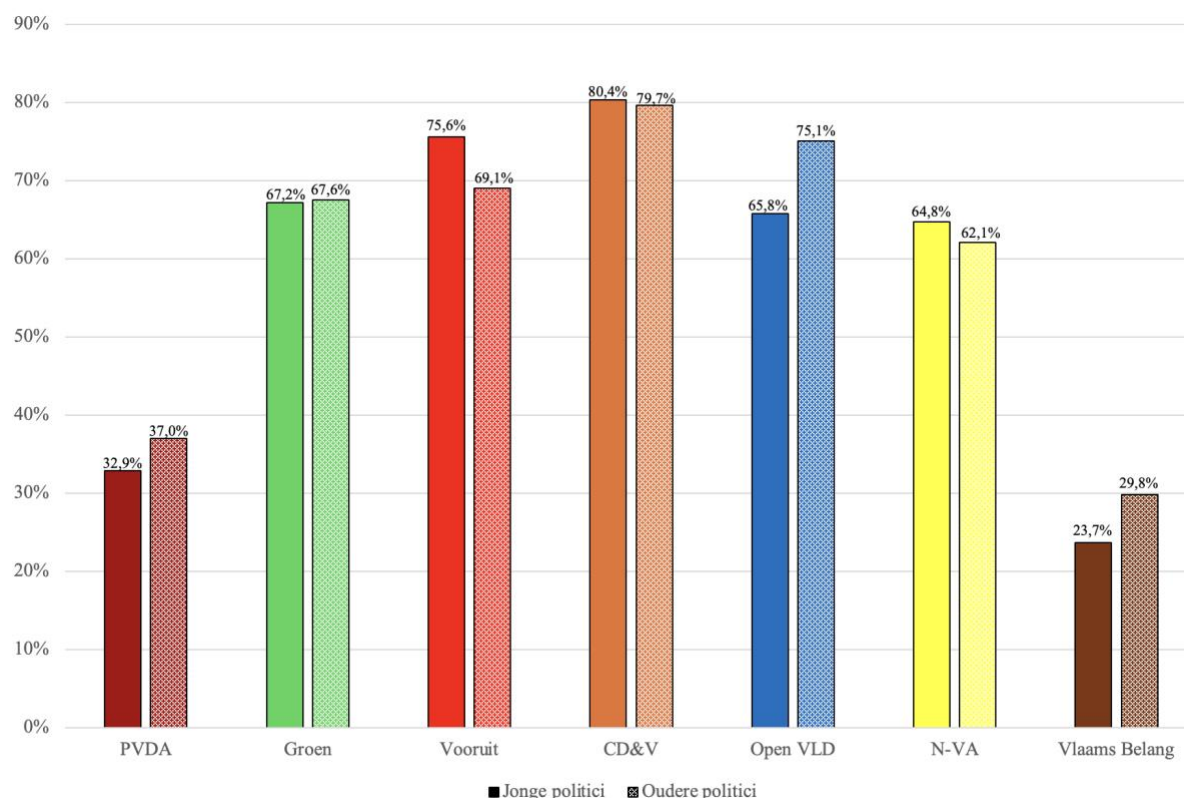
De tijdstrend toont dat *positieve emotie* doorheen de onderzochte periode duidelijk is toegenomen. De roze horizontale lijn geeft het algemene gemiddelde weer (62,2%). In 2012 ligt het aandeel positieve posts met 41% nog ruim onder dat gemiddelde. Vanaf 2013 stijgt het aandeel sterk waarna het vanaf 2017 rond of boven het gemiddelde uitkomt waarna het opnieuw daalt in 2019.

Opvallend is de terugval in 2020 wanneer het aandeel positieve posts afneemt tot 57%. Dat jaar valt samen met het begin van de coronacrisis waardoor politieke communicatie waarschijnlijk vaker crisisgericht of probleemgedreven was. Vanaf 2021 neemt het aandeel positieve posts opnieuw toe waarbij de hoogste waarde wordt bereikt in verkiezingsjaar 2024.

De tijdstrend is statistisch significant ($X^2 = 18274$; $p < .001$) met een beperkte effectgrootte (Cramer's $V = 0,091$). *Jaar* verklaart dus geen groot deel van de verschillen maar de stijgende lijn is wel relevant. *Positieve emotie* lijkt doorheen de tijd zichtbaarder te worden in politieke communicatie op Facebook, met een tijdelijke onderbreking in 2020.

Figuur 21

Aandeel (%) posts met positieve emotie, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij.

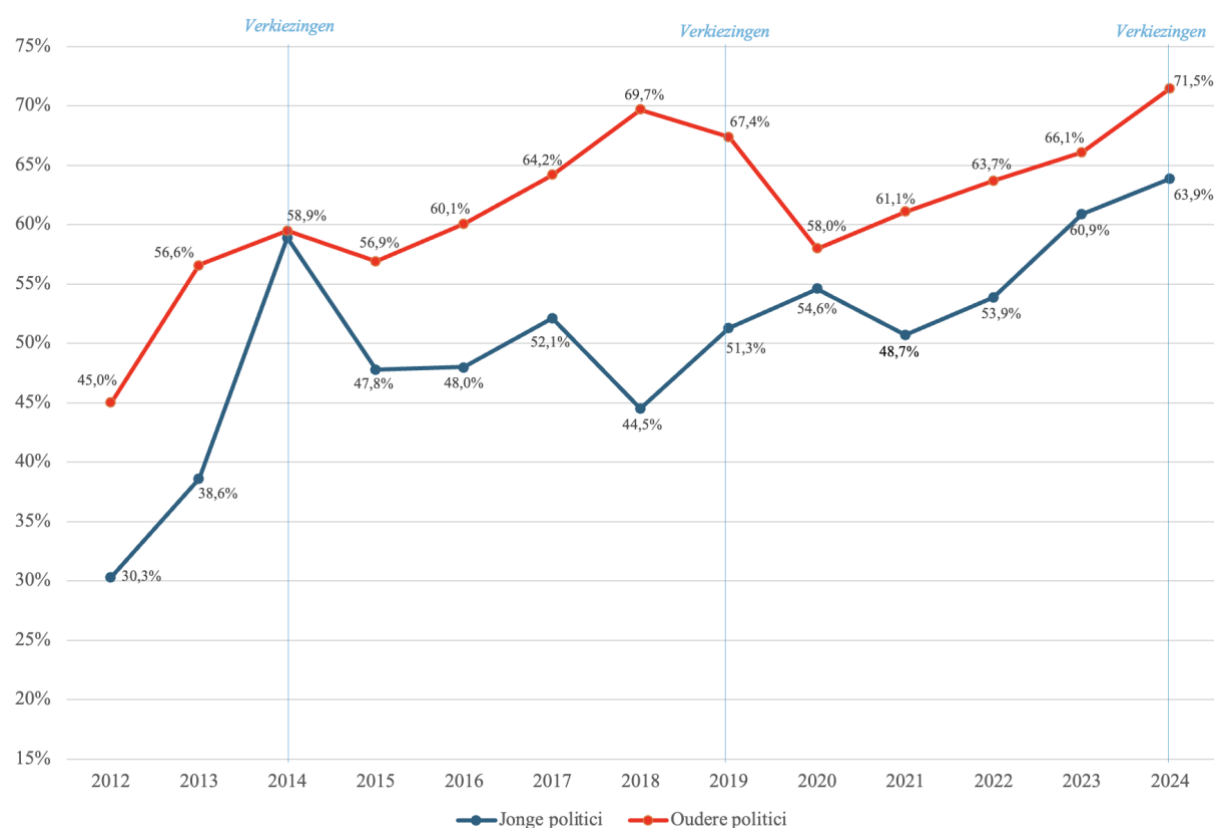
Op het algemene niveau bevatten de posts van oudere politici (64%) vaker een positieve emotionele toon dan posts van jonge politici (52,9%). Dit verschil is statistisch significant ($X^2 = 1527$; $p < .001$) met een beperkte effectgrootte (Cramer's $V = 0,083$). In de bivariate vergelijking gaat het patroon dus duidelijk tegen H4 in: oudere politici communiceren positiever dan jonge politici.

De uitsplitsing per partij nuanceert dit beeld maar draait het niet volledig om. Bij Vooruit communiceren jonge politici duidelijk positiever dan oudere politici (76% tegenover 69%). Ook bij CD&V en N-VA ligt het aandeel positieve posts bij jonge politici licht hoger dan bij oudere politici. Bij Open VLD, PVDA en Vlaams Belang is het patroon daarentegen omgekeerd. Vooral bij Open VLD is het verschil groot, met 66% bij jonge politici tegenover 75% bij oudere politici. Bij Groen is het verschil vrijwel afwezig.

Figuur 21 laat wederom zien dat *leeftijd* sterk afhankelijk is van *partij*. Het hoger aandeel van oudere politici komt niet in elke partij terug maar wordt wel versterkt door duidelijk verschillen bij partijen zoals Open VLD, PVDA en Vlaams Belang.

Figuur 22

Aandeel (%) posts met positieve emotie, opgesplitst per leeftijdsgroep (2012-2024).

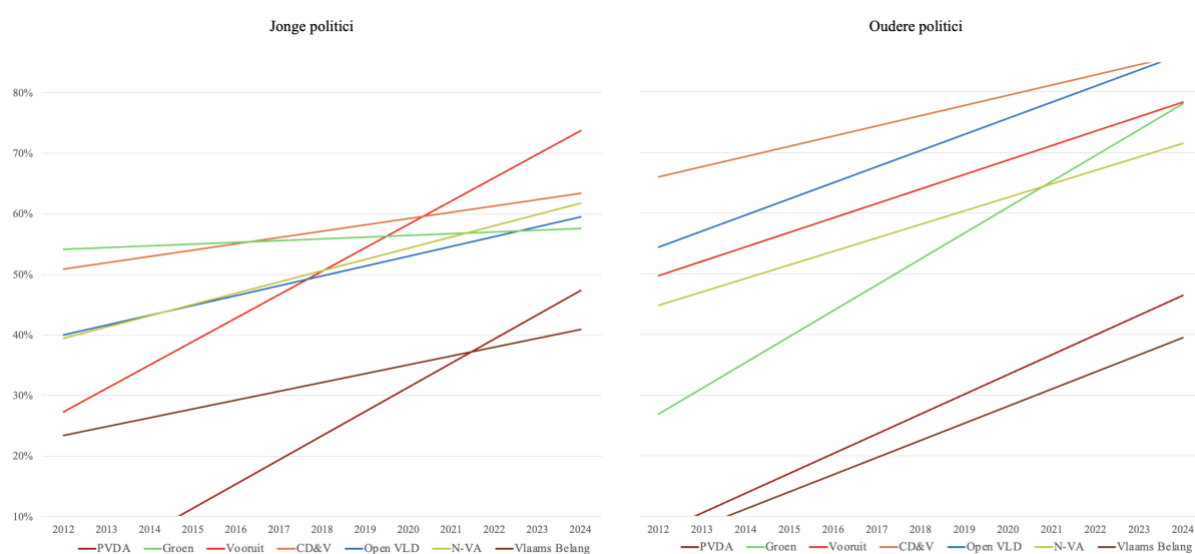

Ook doorheen de tijd scoren oudere politici bijna altijd hoger dan jonge politici. In de eerste jaren is het verschil relatief groot: in 2012 zijn 45% van de posts van oudere politici emotioneel positief geladen, tegenover 30% bij jonge politici. In 2014 liggen beide groepen bijna gelijk maar daarna ontstaat opnieuw een kloof in het voordeel van oudere politici. Vooral in 2018 is het verschil uitgesproken: 70% van de posts van oudere politici zijn positiever, tegenover 45% bij jonge politici. Vanaf 2020 wordt de kloof kleiner maar verdwijnt hij niet. In 2024 bereikt positieve emotie bij beide groepen het hoogste niveau van de hele periode.

Figuur 22 bevestigt dat *positieve emotie* doorheen de tijd toeneemt bij beide leeftijdsgroepen. Tegelijk blijven oudere politici over vrijwel de hele periode positiever communiceren dan jonge politici. Dat patroon staat lijnrecht tegenover H4, dat verwachtte dat jonge politici vaker positieve emoties zouden gebruiken.

Figuur 23

Trendlijnen over posts met positieve emotie, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij (2012-2024).

De trendlijnen tonen dat positieve emotie bij zowel jonge als oudere politici in vrijwel alle partijen toeneemt. Bij oudere politici is de stijging breed en sterk: CD&V, Open VLD, Vooruit, Groen en N-VA bewegen duidelijk stijgend. Ook PVDA en Vlaams Belang stijgen maar blijven lager dan de meeste andere partijen. Bij jonge politici is de stijging ook zichtbaar maar minder gelijkmatig verdeeld. Vooral Vooruit en PVDA vertonen een sterke toename terwijl CD&V, Open VLD, N-VA en Vlaams Belang gematigder zijn. Groen blijft bij jonge politici relatief stabiel en bevindt zich al vroeg op een hoger niveau dan verschillende andere partijen.

Figuur 23 bevestigt dat positieve emotie doorheen de tijd sterker aanwezig wordt in politieke communicatie op Facebook. De stijging is echter niet exclusief verbonden aan jonge politici aangezien ook oudere politici duidelijk positiever worden in hun communicatie. Positieve emotie lijkt daardoor vooral samen te hangen met *jaar* en *partij*. Daarom wordt hieronder via logistische regressie getoetst welk netto-effect leeftijd behoudt wanneer *partij*, *jaar*, *gender*, *kopstuk* en *aantal volgers* worden meegenomen.

Tabel 8

Logistische regressie op positieve emotie. Odds ratio's met geclusterde standaardfouten.

	M1	M2	M3	M4	M5	M6
<i>Jong (≤ 35)</i>	0.629	0.662	0.963	1.022	1.034	1.077
<i>Gender</i> (ref = man)		1.386*	1.117	1.079	1.176	1.141
<i>Partij</i> (ref = N-VA)						
<i>CD&V</i>			2.393***	2.394***	2.425***	2.344***
<i>Groen</i>			1.232	1.120	1.126	1.062
<i>Open VLD</i>			1.749***	1.768***	1.843***	1.818***
<i>PVDA</i>			0.350***	0.303***	0.315***	0.314***
<i>Vlaams Belang</i>			0.239***	0.219***	0.232***	0.232***
<i>Vooruit</i>			1.444*	1.414*	1.570*	1.514*
<i>Jaar</i>				1.082***	1.079***	1.084***
<i>Kopstuk</i>					1,203	1,284*
<i>Volgers(log)</i>						0.956
<i>AIC</i>	292639.3	291384.8	264830.1	262998.2	204290.4	204177.0
<i>Nagelkerke R²</i>	0.008	0.016	0.168	0.178	0.196	0.197

N = 221.655

p* < .05, **p* < .01, **p* < .001

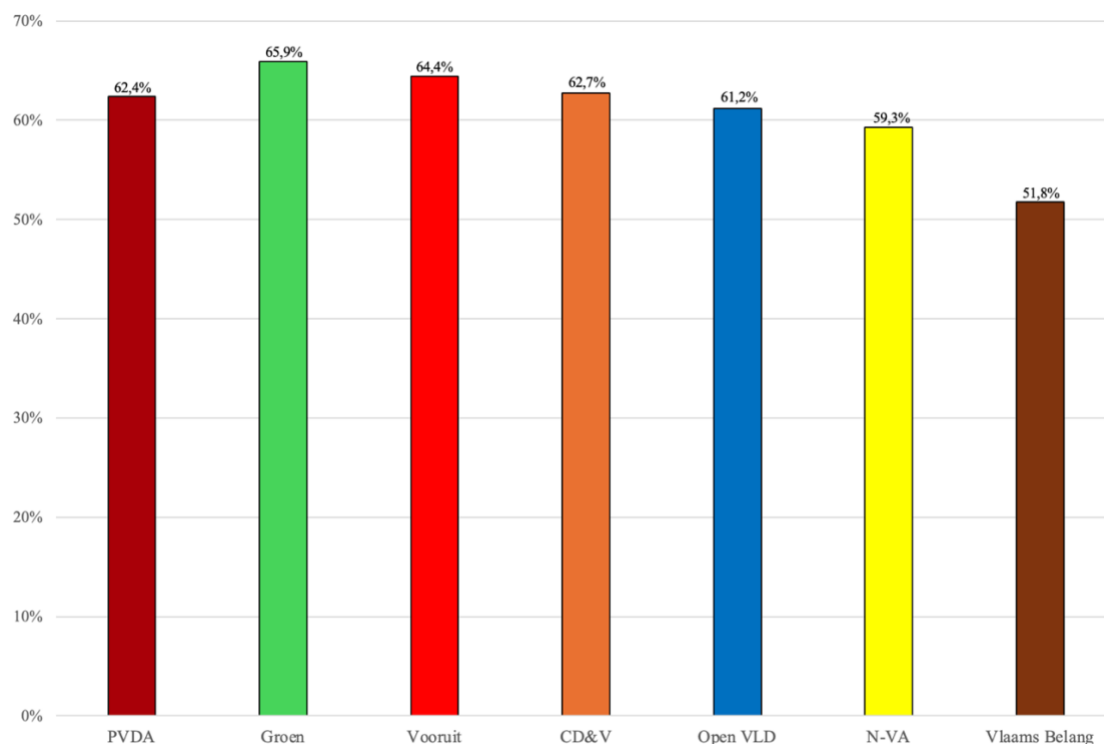
De regressiemodellen tonen geen robuust leeftijdseffect voor *positieve emotie*. In het basismodel is het effect van jong zijn negatief maar niet significant (M1: OR = 0.629). Ook na toevoeging van *gender* blijft dit negatieve effect bestaan (M2: OR = 0.662). Zodra *partij* wordt toegevoegd, verdwijnt het negatieve verband vrijwel volledig (M3: OR = 0.963). In het volledige model is het effect licht positief, maar nog steeds niet significant (M6: OR = 1.077). H4 wordt dus niet bevestigd. De beschrijvende resultaten tonen dat oudere politici gemiddeld vaker positief communiceren, maar de regressieanalyse suggereert dat dit verschil vooral samenhangt met partijcompositie en andere controlevariabelen. *Leeftijd* behoudt geen zelfstandig effect.

De partijverschillen zijn uitgesproken. In vergelijking met N-VA gebruiken CD&V, Open VLD en Vooruit significant vaker *positieve emotie*. PVDA en Vlaams Belang gebruiken significant minder vaak *positieve emotie* dan N-VA. Groen verschilt in het volledige model niet significant van N-VA. *Positieve emotie* is dus sterk partijpolitiek gestructureerd. Ook *jaar* blijft een sterke voorspeller (M6: OR = 1.084), wat bevestigt dat positieve communicatie doorheen de tijd toeneemt. Kopstukken communiceren in het volledige model eveneens vaker positief (M6: OR = 1.284), terwijl *aantal volgers* geen significant effect heeft. *Positieve emotie* lijkt daarmee vooral samen te hangen met *partij*, *jaar* en *kopstuk* eerder dan met *leeftijd*.

4.5 Verschillen in informaliteit

Figuur 24

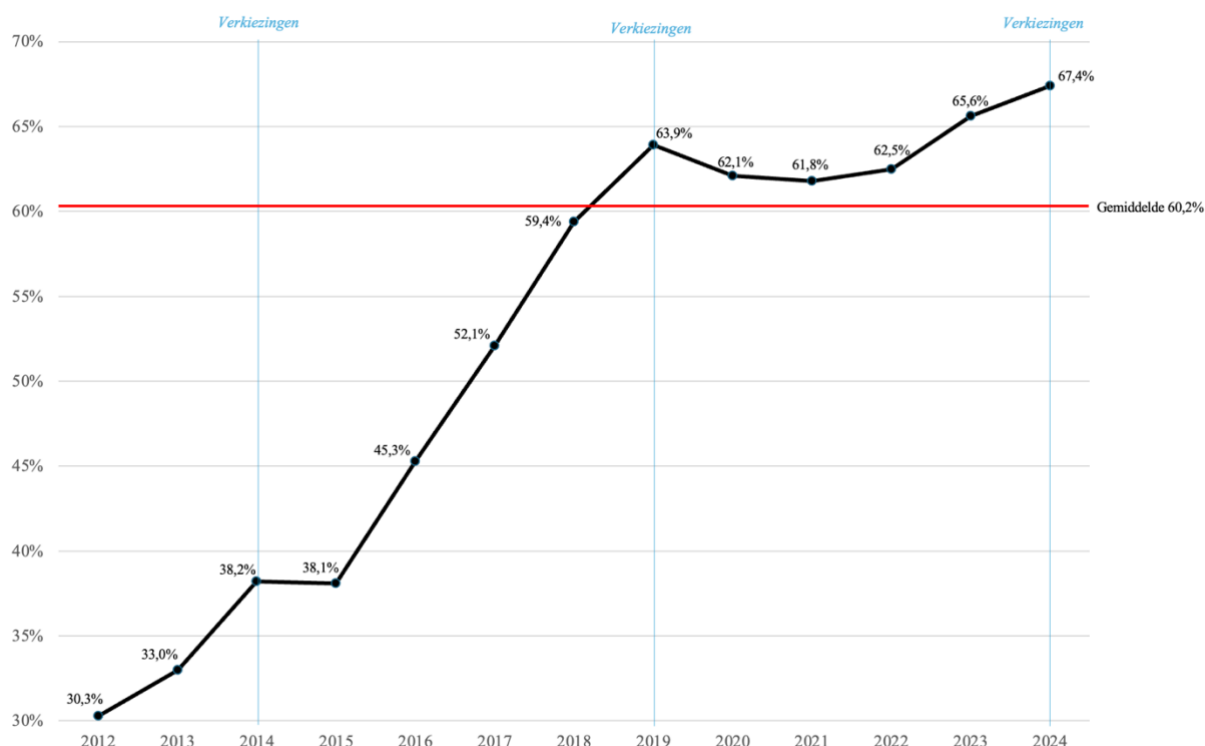
Aandeel (%) informele posts, opgesplitst per partij.

Hypothese 5 verwachtte dat jonge politici vaker informeel communiceren dan oudere politici. In totaal werd 60,2% van de geanalyseerde posts als informeel geclassificeerd. *Informaliteit* is daarmee een dominant kenmerk van politieke communicatie op Facebook aangezien zes op de tien posts informeel taalgebruik bevatten.

De verschillen tussen partijen zijn aanwezig maar minder uitgesproken dan bij *positieve emotie*. Groen heeft met 66% het hoogste aandeel informele posts, gevolgd door Vooruit, CD&V en PVDA. Open VLD en N-VA zitten dicht bij het gemiddelde terwijl Vlaams Belang met 52% het laagst scoort. De verschillen zijn statistisch significant ($X^2 = 1702,9$; $p < .001$) maar de effectgrootte is klein (Cramer's $V = 0,086$). *Informaliteit* verschilt dus wel tussen partijen maar minder sterk dan bij andere afhankelijke variabelen.

Deze eerste resultaten tonen dat *informaliteit* breed aanwezig is binnen de communicatie van alle partijen op Facebook. Het gaat dus niet om een uitzonderlijke strategie van één partij maar om de algemene communicatie die in verschillende mate door alle partijen wordt gebruikt. Wel blijft *partij* relevant omdat Vlaams Belang duidelijk lager scoort en Groen hoog uitkomt.

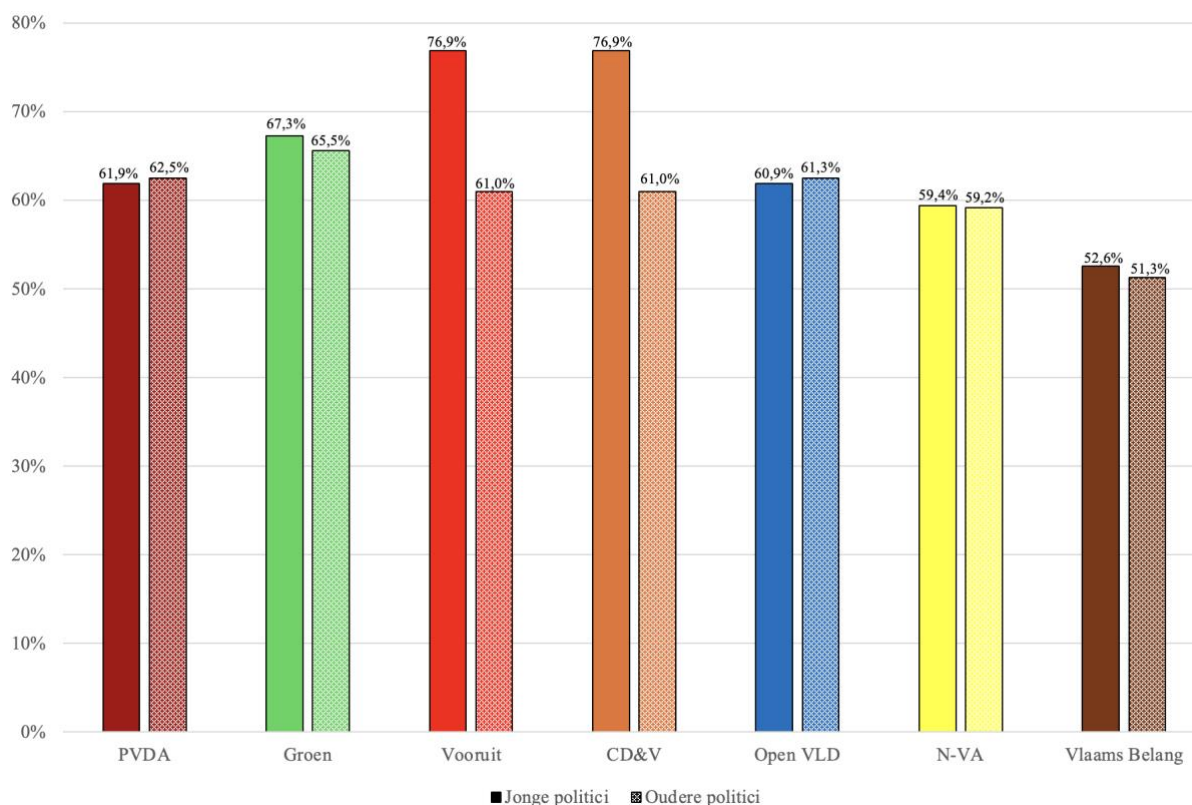
Figuur 25*Aandeel (%) informele posts (2012-2024).*

De tijdstrend toont een sterke toename van informele politieke communicatie op Facebook. De roze horizontale lijn geeft het gemiddelde over de volledige periode weer (60,2%). In de eerste jaren ligt het aandeel informele posts duidelijk onder dat gemiddelde. In 2012 bedraagt het aandeel 30% waarna het licht toeneemt en vanaf 2016 snel stijgt. Vanaf 2018 bereikt informele communicatie bijna het algemene gemiddelde (59%) en vanaf 2019 ligt het aandeel er constant boven waarna in 2024 wederom het hoogste niveau wordt bereikt met 67%.

De tijdstrend is statistisch significant ($X^2 = 5526,5$; $p < .001$) en de effectgrootte is beperkt maar duidelijker dan bij *jeugdclaims* of *toekomst* (Cramer's $V = 0,154$). *Jaar* verklaart dus nog niet alles maar *informaliteit* hangt er wel vanaf. De grafiek wijst op een duidelijke trend in politieke communicatie op Facebook: posts waren in het begin nog vaak formeel maar vanaf eind jaren 2010 zijn informele posts meer de norm geworden.

Figuur 26

Aandeel (%) informele posts, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij.

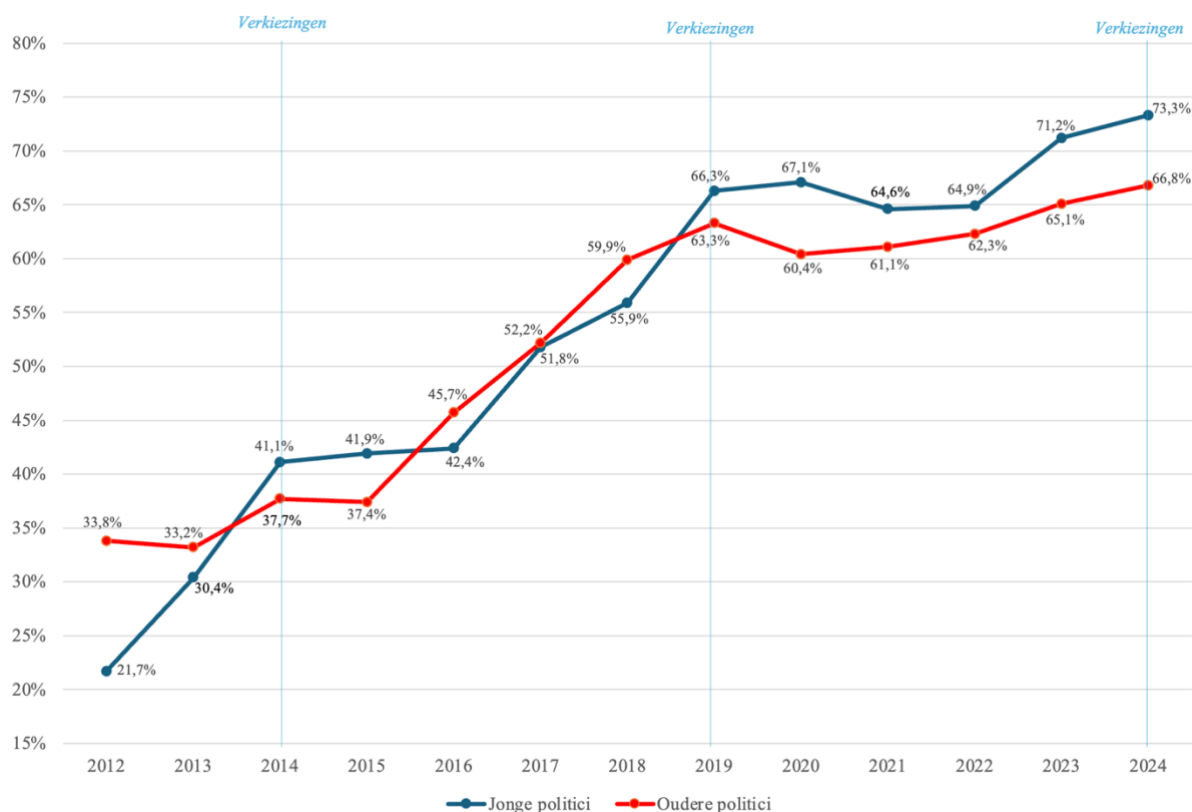
Op het algemene niveau communiceren jonge politici iets vaker informeel dan oudere politici. Bij jonge politici zijn 62,6% van de posts informeel tegenover 59,7% bij oudere politici. Dit verschil is statistisch significant ($X^2 = 111,5$; $p < .001$) maar de effectgrootte is zeer klein (Cramer's $V = 0,022$). De bivariate vergelijking gaat dus in de richting van H5 maar het verschil is beperkt.

De opsplitsing per partij laat zien dat dit algemene verschil vooral door enkele partijen wordt gedragen. Bij CD&V en Vooruit is het contrast opvallend: jonge politici scoren in beide partijen 77% tegenover 61% bij oudere politici. Ook bij Groen, N-VA en Vlaams Belang ligt het aandeel informele posts bij jonge politici iets hoger. Bij Open VLD en PVDA is het verschil minimaal en licht in het voordeel van oudere politici.

Leeftijd lijkt bij *informaliteit* wel degelijk relevant maar niet overal even sterk. Vooral binnen CD&V en Vooruit is het verschil tussen jonge en oudere politici uitgesproken. In andere partijen is het verschil klein of afwezig, wat suggereert dat leeftijd en partij samen bepalen hoe sterk *informaliteit* naar voren komt.

Figuur 27

Aandeel (%) informele posts, opgesplitst per leeftijd (2012-2024).

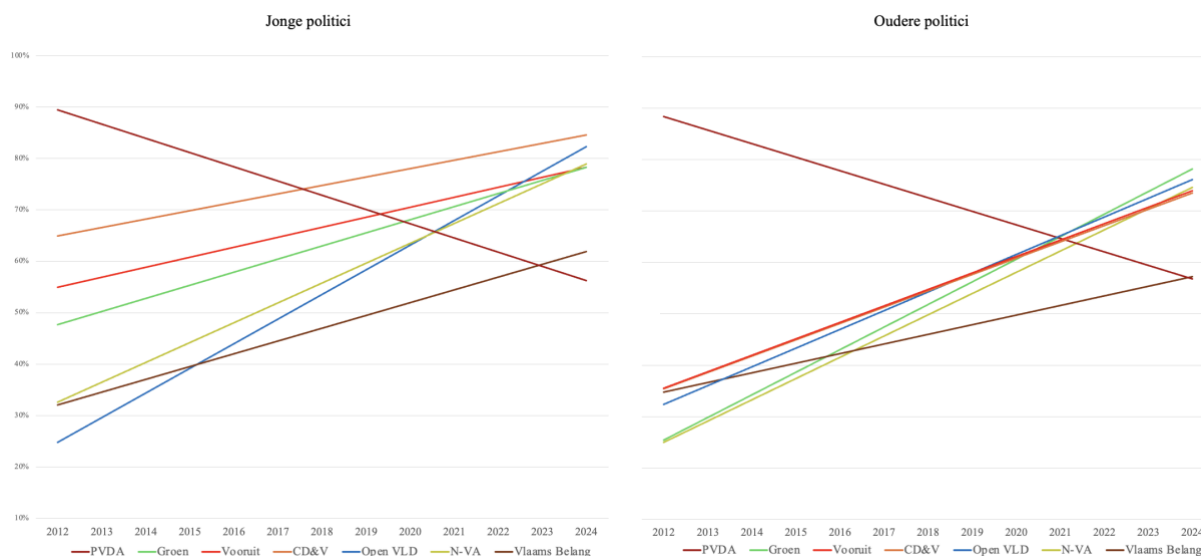

De evolutie doorheen de tijd laat zien dat *informaliteit* bij zowel jonge als oudere politici sterk toeneemt. In 2012 ligt het aandeel informele posts bij jonge politici nog op 21% tegenover 34% bij oudere politici. In de jaren daarna stijgt het aandeel bij jonge politici snel. Vanaf 2014 scoren jonge politici licht hoger dan oudere politici, al wisselt het verschil in de daaropvolgende jaren. Vanaf 2019 ontstaat een stabiel patroon in het voordeel van jonge politici waarna het verschil uiteindelijk uitloopt tot 73% tegenover 69% in 2024.

Descriptief biedt deze figuur steun voor H5. *Informaliteit* neemt bij beide groepen toe maar jonge politici lijken vanaf 2019 een hoger aandeel te hebben. Het verschil is niet groot in alle jaren maar is recentelijk consistent. Dit wijst erop dat *informaliteit* niet enkel algemener is geworden maar dat jonge politici deze stijl iets sterker omarmen.

Figuur 28

Trendlijnen over informele posts, opgesplitst per leeftijdsgroep en partij (2012-2024).

De trendlijnen tonen dat informaliteit in vrijwel het hele partijlandschap en in beide leeftijdsgroepen toeneemt. Bij bijna alle partijen bewegen zowel jonge als oudere politici duidelijk stijgend. PVDA vormt de uitzondering aangezien bij beide leeftijdsgroep de trendlijn daalt. Dit wijst erop dat de algemene toename in informaliteit niet voor alle partijen geldt.

Figuur 28 bevestigt dat informaliteit doorheen de tijd sterk toeneemt maar dat die ontwikkeling vooral afhangt van de partij. In de meeste partijen bewegen jonge en oudere politici in dezelfde richting al lijken de lijnen systematisch hoger te liggen bij jonge politici. Daarom wordt hieronder getoetst welk netto-effect leeftijd behoudt wanneer partij, jaar, gender, kopstuk en aantal volgers worden meegenomen.

Tabel 9

Logistische regressie op informaliteit. Odds ratio's met geclusterde standaardfouten.

	M1	M2	M3	M4	M5	M6
<i>Jong (≤ 35)</i>	1.126	1.143	1.245*	1.356**	1.398**	1.291*
<i>Gender</i> (ref = man)		1.096	1.021	0.971	0.939	0.981
<i>Partij</i> (ref = N-VA)						
<i>CD&V</i>			1.151	1.144	1.164	1.231
<i>Groen</i>			1.307	1.133	1.276	1.412*
<i>Open VLD</i>			1.090	1.103	1.238	1.269*
<i>PVDA</i>			1.129	0.918	0.967	0.967
<i>Vlaams Belang</i>			0.706**	0.628***	0.590***	0.589***
<i>Vooruit</i>			1.210	1.173	1.309	1.398*
<i>Jaar</i>				1.121***	1.042**	1.035*
<i>Kopstuk</i>					0.796**	0.710***
<i>Volgers(log)</i>						1.081**
<i>AIC</i>	311510.5	311404.2	309648.4	304958.7	234372.7	233990.1
<i>Nagelkerke R²</i>	0.001	0.001	0.011	0.038	0.027	0.029

$N = 231.668$

*** $p < ,001$; ** $p < ,01$; * $p < ,05$

De regressiemodellen bieden wél ondersteuning voor H5. In het basismodel is het effect van jong zijn positief maar niet significant (M1: OR = 1.126). Na toevoeging van *gender* blijft dit zo (M2: OR = 1.143). Wanneer *partij* wordt toegevoegd, wordt het leeftijdseffect significant (M3: OR = 1.245). Ook na controle voor *jaar*, *kopstuk* en *aantal volgers* blijft het effect positief en significant (M6: OR = 1.291). Jonge politici hebben in het volledige model dus ongeveer 29% hogere odds om informeel te communiceren dan oudere politici. H5 wordt daarmee bevestigd. In tegenstelling tot de andere communicatiedimensies behoudt leeftijd hier wel een zelfstandig effect.

De partijverschillen zijn beperkter dan bij *positieve emotie*, maar blijven relevant. In vergelijking met N-VA communiceren Groen, Open VLD en Vooruit significant vaker informeel. Vlaams Belang communiceert significant minder informeel dan N-VA. CD&V en PVDA verschillen in het volledige model niet significant van N-VA. *Gender* heeft geen significant effect. *Jaar* blijft positief en significant (M6: OR = 1.035), wat bevestigt dat politieke communicatie op Facebook doorheen de tijd informeler wordt. Kopstukken communiceren significant minder informeel (M6: OR = 0.710), terwijl politici met meer volgers vaker informeel communiceren (M6: OR = 1.081). *Informaliteit* is daarmee de enige onderzochte dimensie waarop een robuust leeftijdseffect zichtbaar blijft.

4.6 Politieke communicatie doorheen de loopbaan

De voorgaande analyses vergeleken jonge en oudere politici als groepen. Deze aanvullende analyse verschuift de focus naar verandering binnen politici zelf. Politici worden immers ouder tijdens hun mandaat waardoor de vraag rijst of hun communicatie ook binnen hun eigen loopbaan verandert. De vraag luidt daarom: hoe verandert de communicatie van Vlaamse politici tussen 2010 en 2024 binnen hun eigen loopbaan?

Voor deze analyse werden 28 politici geselecteerd op basis van twee criteria. Enkel politici die minstens tien jaar in het parlement zetelden tussen 2010 en 2024, en minstens tien geplaatste posts in het eerste en laatste observatiejaar. Per politicus werd namelijk voor elke communicatiedimensie het aandeel positieve codes in het eerste en laatste observatiejaar vergeleken. Een verschil van minstens 2% werd geïnterpreteerd als een richtinggevende stijging of daling. Verschillen kleiner dan 2% werden als stabiel beschouwd. Deze drempel dient om minieme verschillen niet als betekenisvolle verandering te interpreteren.

Tabel 10

Verandering in communicatie tussen eerste en laatste observatiejaar.

Variabele	Hoger	Lager	Gelijk	Totaal
<i>toekomst</i>	19 (67,9%)	7 (25%)	2 (7,1%)	28
<i>jeugdclaims</i>	16 (57,1%)	7 (25%)	5 (17,9%)	28
<i>privéleven</i>	14 (50%)	9 (32,1%)	5 (17,9%)	28
<i>positieve emotie</i>	24 (85,7%)	4 (14,3%)	0 (0%)	28
<i>informaliteit</i>	25 (89,3%)	2 (7,1%)	1 (3,6%)	28

De resultaten tonen vooral een duidelijke stijging in de stilistische dimensies. *Positieve emotie* en *informaliteit* nemen bij veruit de meeste politici toe tussen het eerste en laatste observatiejaar. Dat is relevant omdat deze stijging optreedt binnen dezelfde politici, terwijl zij ouder worden. Informaliteit lijkt dus geen uitsluitend van jonge politici te zijn maar is onderdeel van een bredere verandering in politieke communicatie op Facebook.

De inhoudelijke dimensies laten een minder eenduidig patroon zien. *Toekomst* en *jeugdclaims* nemen bij een meerderheid van de politici toe maar minder uitgesproken dan de stilistische kenmerken. *Privéleven* is het meest gemengd: bij ongeveer de helft van de politici stijgt het aandeel posts over het privéleven terwijl bij een aanzienlijke minderheid sprake is van een daling. Deze aanvullende analyse suggereert dus dat zowel de communicatie-inhoud als communicatiestijl binnen politieke loopbanen sterk verandert waarbij communicatiestijl de grootste verandering kent.

5 Discussie

Deze studie onderzocht in welke mate jonge en oudere Vlaamse politici verschillen in hun communicatie-inhoud en communicatiestijl op sociale media tussen 2010 en 2024. De resultaten tonen een genuanceerd beeld. Van de vijf hypothesen wordt alleen de verwachting rond informaliteit bevestigd: jonge politici communiceren significant informeler dan oudere politici, ook wanneer rekening wordt gehouden met *gender*, *partij*, *jaar*, *kopstuk* en *aantal volgers*. Voor *toekomst*, *jeugdclaims*, *privéleven* en *positieve emotie* blijft het leeftijdseffect niet overeind na controle voor deze factoren. Leeftijd speelt dus een rol maar is veel beperkter dan op basis van de literatuur kon worden verwacht. Tabel 11 geeft een overzicht van de uitkomsten van de hypothesen.

Een belangrijke verklaring voor dit patroon ligt in het feit dat politieke communicatie sterk gevormd wordt door partij en tijd. Partijen verschillen systematisch in de accenten die zij leggen en in de toon die zij gebruiken waardoor leeftijdsverschillen grotendeels verdwijnen zodra de partijen worden meegenomen in de modellen. Dat patroon past bij de hedendaagse Belgische politieke context waarin partijdiscipline de ruimte voor individuele profilering beperkt (Castanho Silva & Proksch, 2022; Hooghe et al., 2004; Pedersen, 2024). Tegelijk weegt de tijdsdimensie ook door. Tussen 2010 en 2024 worden alle bestudeerde dimensies zichtbaarder. De communicatie van politici verandert dus mee met het platform, en niet alleen met de politicus.

Dat informaliteit wél een robuust leeftijdseffect behoudt, maakt deze dimensie theoretisch relevant. Informele taal is minder rechtstreeks verbonden met inhoud, partijprogramma's of representatieclaims dan de andere onderzochte kenmerken. Woordkeuzes, aanspreekvormen en emoji's liggen dicht bij de individuele communicatiestijl van politici. Daardoor blijft op dit punt meer ruimte bestaan voor leeftijdsgebonden verschillen. Jonge politici zijn wellicht sterker gesocialiseerd in digitale communicatieomgevingen waarin directe en informele taal vanzelfsprekender is. Bovendien kunnen ze die stijl gebruiken om herkenbaar en benaderbaar over te komen. Informaliteit lijkt dus de dimensie waarop leeftijd het minst wordt weggefilterd door partijpolitiek.

De aanvullende loopbaananalyse nuanceert dit resultaat verder. Politici bewegen tussen hun eerste en laatste observatiejaar gemiddeld stijgend op alle vijf dimensies met de sterkste verschuivingen in positieve en informele communicatie. Omdat dezelfde politici in die periode ouder worden, kan deze ontwikkeling moeilijk geïnterpreteerd worden als een eenvoudig leeftijdseffect. Ze wijst eerder op een platformdynamiek. Politieke communicatie op Facebook is doorheen de tijd toekomstgerichter, jeugd-gerichter, persoonlijker, positiever en informeler geworden. Politici lijken zich dus aan te passen aan een omgeving waarin zichtbaarheid en interactie belangrijker worden (Bucher & Helmond, 2018; Hameleers et al., 2021; Larsson, 2016). Jonge politici blijven informeler dan oudere politici maar informaliteit zelf ontwikkelt zich tegelijk tot een bredere communicatienorm.

Deze bevindingen nuanceren het representatiedebat waar deze studie mee begon. De descriptieve aanwezigheid van jonge politici vertaalt zich in deze studie niet automatisch in substantieel andere communicatie. Alleen op het niveau van informeel taalgebruik blijft een duidelijk leeftijdsverschil zichtbaar. Voor de andere dimensies wegen partij, jaar en professionalisering zwaarder. Dit maakt de ondervertegenwoordiging van jongeren niet minder relevant maar wel complexer. Een representatieve democratie blijft gebaat bij de aanwezigheid van jonge politici maar aanwezigheid alleen garandeert niet dat andere ervaringen of prioriteiten ook zichtbaar worden in communicatie (Mansbridge, 1999; Phillips, 1998; Pitkin, 1967). De vraag gaat daarom niet alleen over wie verkozen raakt maar ook over de partij- en gemediatiseerde context die bepaalt hoeveel ruimte jonge politici krijgen om anders te communiceren.

Tabel 11

Overzicht van geteste hypothesen (aangenomen + of verworpen -).

Hypothesen		
Hypothese 1	Jonge politici communiceren toekomstgerichter dan oudere politici.	-
Hypothese 2	Jonge politici maken vaker representatieclaims gericht op jongeren dan oudere politici.	-
Hypothese 3	Jonge politici delen vaker elementen uit hun privéleven in hun communicatie dan oudere politici.	-
Hypothese 4	Jonge politici gebruiken vaker positieve emoties in hun communicatie dan oudere politici.	-
Hypothese 5	Jonge politici communiceren informeler dan oudere politici.	+

5.1 Beperkingen

Deze studie kent ook enkele beperkingen. Een eerste beperking betreft de manier waarop leeftijd is afgebakend. In navolging van de internationale literatuur werd de grens voor jonge politici gelegd op 35 jaar (Flanagan et al., 2012; IPU, 2023; Joshi, 2015; Melo & Stockemer, 2014; Norris & Franklin, 1997). Die keuze maakte de resultaten vergelijkbaar met eerder onderzoek en is gedeeltelijk pragmatisch vanwege het beperkte aantal politici onder de 30 jaar. Een lagere grens zou mogelijk een andere groep jonge politici opleveren en leeftijdsverschillen duidelijker of minder stabiel maken. Daarnaast kan een dichotome indeling verschillen verbergen: politici van 34 en 36 jaar worden in twee verschillende groepen geplaatst terwijl hun communicatie mogelijk sterk op elkaar lijkt. De aanvullende loopbaananalyse komt hier gedeeltelijk aan tegemoet maar kan het onderscheid tussen leeftijd en levensfase niet volledig oplossen. Een politicus van 30 jaar in 2024 is immers gevormd in een andere politieke en digitale context dan een politicus van 30 jaar in 2010 (Norris & Inglehart, 2019).

Een tweede beperking ligt in de Belgische case. België biedt een relevante context omdat jonge politici er zichtbaar aanwezig zijn. Tegelijk beperkt die context de generaliseerbaarheid van de bevindingen. In landen waar jonge parlementsleden uitzonderlijker zijn (vb. VS), kan jong-zijn sterker functioneren als onderscheidend politiek profiel. In België is dat mogelijk minder het

geval. Bovendien zijn jonge politici geen willekeurige afspiegeling van jongeren als groep. Wie op jonge leeftijd verkozen raakt, heeft doorgaans al een traject doorlopen binnen partijen en jongerenafdelingen. Daardoor zijn jonge politici op voorhand al geselecteerd op politieke ambitie en partijloyaliteit (Alesina et al., 2019; Hooghe et al., 2004). Dat kan verklaren waarom hun communicatie minder sterk afwijkt van die van oudere politici.

Een derde beperking betreft de vraag wie de posts heeft geschreven. Deze studie behandelt elke post als communicatie van de politicus onder wiens naam die verschijnt. In de praktijk worden de socialemediakanalen van parlementsleden, ministers en partijvoorzitters vaak mee beheerd door communicatiemedewerkers van de partij zelf. Wie een tekst effectief zelf formuleert, is van buitenaf niet vast te stellen. Hierdoor was het niet mogelijk om posts van politici te onderscheiden van posts die in hun naam werden geplaatst. Dat is vooral van belang omdat het mechanisme achter verschillende hypothesen bij de politicus zelf ligt. Wanneer een deel van de posts door anderen wordt geschreven, meet deze studie niet de communicatie van de politicus maar de communicatie die onder diens naam wordt gevoerd.

Een vierde beperking betreft de gekozen communicatiedimensies. Deze studie onderzocht vijf kenmerken: tijdsoriëntatie, representatieclaims gericht op jongeren, privatisering, emotioneel taalgebruik en informaliteit. Die dimensies zijn theoretisch gemotiveerd maar ze dekken niet alle mogelijke verschillen in politieke communicatie. Jonge en oudere politici kunnen bijvoorbeeld verschillen in de thema's die zij aanhalen, in de groepen die zij naast jongeren aanspreken, in hun mate van negatieve en polariserende communicatie of in de visuele elementen van hun posts. Vooral dat laatste is relevant voor sociale media, waar foto's en video's, vaak even belangrijk zijn als tekst. De resultaten zeggen dus veel over tekstuele communicatie maar niet over de volledige communicatie van politici.

Een vijfde beperking heeft betrekking op de controlevariabelen en modelopbouw. De modellen controleren voor gender, partij, jaar, al dan niet kopstuk en aantal volgers maar andere factoren konden niet worden meegenomen. Postlengte, posttype, gebruik van foto's of video's, timing van publicatie en specifieke politieke functies (bv. partijvoorzitter, minister of parlementslid) kunnen ook samenhangen met communicatiegedrag. Indien jonge politici bijvoorbeeld vaker korte posts plaatsen of vaker visuele content gebruiken, kan een deel van het leeftijdseffect buiten het huidige model blijven. De opgenomen controles zijn gekozen omdat ze theoretisch

centraal staan in de literatuur over politieke communicatie maar ze vormen geen volledige verklaring van alle mogelijke verschillen tussen politici.

Een zesde beperking betreft de samengestelde aard van de afhankelijke variabelen. Sommige variabelen omvatten meerdere deelaspecten. Informaliteit bestaat bijvoorbeeld uit verschillende aspecten zoals spreektaal, emoji's, humor, tussentaal, informele aanspreekvormen en onvolledige zinnen. Het gevonden leeftijdseffect bij informaliteit kan dus sterker worden gedragen door bepaalde aspecten dan door andere. Het is mogelijk dat jonge politici vaker emoji's gebruiken maar niet noodzakelijk informeler zijn op alle andere onderdelen van de variabele. Een meer gedetailleerde analyse van de afzonderlijke aspecten zou preciezer kunnen aangeven welk type informaliteit leeftijdsgebonden is.

Een zevende beperking is de keuze voor Facebook. Facebook is geschikt voor deze studie omdat het over een lange periode beschikbaar is, veel tekstuele data bevat en in Vlaanderen breed gebruikt werd. Tegelijk is het platform zelf veranderd. Jongere gebruikers zijn de laatste jaren sterker aanwezig op platformen zoals Instagram en Tiktok, terwijl Facebook relatief ouder is geworden (De Marez et al., 2025). Jonge politici kunnen Facebook daardoor anders gebruiken dan andere platformen. Mogelijk richten zij zich er meer op een breed of ouder publiek terwijl hun meer uitgesproken jeugdige communicatie plaatsvindt op andere platformen. Leeftijdsverschillen zouden dus sterker zichtbaar kunnen zijn op platformen waar jongeren dominanter aanwezig zijn. Facebook blijft voor longitudinaal tekstonderzoek geschikt maar biedt geen volledig beeld van de sociale-mediacommunicatie van politici.

Een laatste beperking betreft de tijd. De analyse loopt van 2010 tot 2024 en toont een duidelijke stijgende trend op alle vijf dimensies. Toch blijft het onduidelijk waar deze periode precies staan binnen de ontwikkeling van politieke communicatie op sociale media. Het is mogelijk dat belangrijke verschuivingen al vóór 2010 hebben plaatsgevonden waardoor verschillen tussen jonge en oudere politici in deze studie kleiner lijken dan ze in een eerder jaar waren. Als oudere politici zich al voor het begin van de dataset deels hadden aangepast aan de stijl en logica van sociale media, wordt het resterende leeftijdsverschil in de periode 2010-2024 automatisch beperkter. Tegelijk blijft onzeker hoe deze ontwikkeling zich na 2024 zal doorzetten. De communicatie van politici kan dezelfde trend doorzetten maar kan ook stabiliseren of omslaan. Wat in deze studie wordt geobserveerd, is daarom geen begin- of eindpunt maar een fase in een langere ontwikkeling van politieke communicatie op sociale media.

5.2 Toekomstig onderzoek

Toekomstig onderzoek kan het leeftijdseffect op verschillende manieren scherper in beeld brengen. Een eerste stap is om leeftijd minder strikt te modelleren dan in deze studie. De grens van 35 jaar sluit aan bij de internationale literatuur maar een continue leeftijdsvariabele of een indeling van generatie-cohorten (bv. Gen Z-politici) kan verschillen beter zichtbaar maken. Zo kan duidelijker worden of communicatie verandert door levensfase, politieke ervaring of door gedeelde generatie-ervaringen. Daarnaast kan vooral informaliteit verder worden uitgesplitst. Deze studie toont dat jonge politici informeler communiceren maar maakt nog niet zichtbaar welk onderdeel van informaliteit dit effect vooral draagt: emoji's, spreektaal, humor, tussentaal enzovoort. Een fijnmazigere analyse kan daardoor preciezer aangeven welk type informele communicatie leeftijdsgebonden is.

Een tweede richting is om politieke communicatie breder te meten. De vijf onderzochte dimensies zijn theoretisch gemotiveerd maar vormen geen volledig beeld van wat politici online doen. Jonge en oudere politici kunnen verschillen in de thema's die zij behandelen, in de groepen die zij aanspreken of hoe zij zaken verwoorden. Daarnaast blijft visuele communicatie buiten beeld terwijl foto's en video's op sociale media een belangrijke rol spelen. Het is goed mogelijk dat leeftijdsverschillen minder zichtbaar zijn in tekst maar sterker naar voren komen in visuele communicatie. Toekomstig onderzoek kan daarom nagaan of jonge politici zich vooral onderscheiden in wat zij schrijven, wat zij tonen of in de combinatie van beide.

Vergelijkend onderzoek kan vervolgens duidelijk maken in hoeverre de bevindingen specifiek zijn voor Vlaanderen en Facebook. Vlaanderen vormt een interessante context omdat jonge politici er relatief sterk vertegenwoordigd zijn terwijl politieke partijen tegelijkertijd een centrale rol blijven spelen en partijdiscipline hoog is. Toekomstig onderzoek kan toetsen of de beperkte leeftijdseffecten specifiek zijn voor deze context door te vergelijken met politieke systemen die verschillen in de vertegenwoordiging van jongeren en de sterkte van partijen. Ook platformverschillen zijn belangrijk. Facebook biedt een geschikte basis voor een longitudinale tekstanalyse maar jongere doelgroepen bevinden zich steeds vaker op Instagram en TikTok. Als jonge politici hun communicatie het meest onderscheidend is op die platformen, onderschat een analyse op Facebook mogelijk het werkelijke leeftijdseffect. Cross-platformonderzoek kan daarom nagaan of leeftijdsverschillen verschuiven naargelang het publiek, de vorm en de mogelijkheden van het platform.

Tot slot blijft ook de tijdsdimensie belangrijk. Een verlenging van de analyse na 2024 kan tonen of de waargenomen convergentie tussen politici verder doorzet, stabiliseert of omslaat. Tegelijk is het relevant om verder terug te kijken dan 2010. Het is mogelijk dat jonge en oudere politici vóór de brede adoptie van sociale media sterker van elkaar verschilden en dat een deel van die verschillen al vóór het begin van deze dataset is weggesleten. Campagnemateriaal, persberichten of parlementaire speeches kunnen helpen om die langere evolutie te reconstrueren. Zo kan toekomstig onderzoek bepalen of de beperkte leeftijdsverschillen in deze studie een blijvend patroon vormen of eerder een momentopname zijn binnen een langer proces waarin politieke communicatie steeds meer naar dezelfde platformlogica toegroeit.

6 Conclusie

De vraag of jongeren in politieke instellingen gehoord worden, raakt de kern van de representatieve democratie. Wanneer jongeren structureel ondervertegenwoordigd blijven in parlementen, wordt de aanwezigheid van jonge politici vaak gezien als een mogelijke brug tussen jongeren en politiek. Die brug ontstaat echter niet enkel door aanwezigheid. Ze krijgt pas betekenis wanneer jonge politici ook andere thema's behandelen, andere groepen aanspreken of op een herkenbaar andere manier communiceren. Deze studie onderzocht daarom in welke mate jonge en oudere Vlaamse politici verschillen in hun communicatie op Facebook. Op basis van 239.525 posts van 347 Vlaamse politici tussen 2010 en 2024 werden vijf dimensies geanalyseerd: tijdsoriëntatie, representatieclaims gericht op jongeren, privatisering, emotioneel taalgebruik en informaliteit. De posts werden geclassificeerd met een large language model (LLM) en geanalyseerd via logistische regressiemodellen.

De resultaten tonen dat leeftijd in Vlaanderen slechts beperkt doorwerkt in politieke communicatie. Voor vrijwel alle dimensies verdwijnen de leeftijdsverschillen wanneer rekening wordt gehouden met controlevariabelen. Vooral de partij en tijd structureren de communicatie sterker dan leeftijd. Informaliteit vormt de belangrijkste uitzondering: jonge politici communiceren consistent informeler dan oudere politici. Leeftijd wordt dus niet zozeer zichtbaar in communicatie-inhoud maar wel in de stijl waarmee zij spreken. De loopbaananalyse verfijnt dat beeld. Bij politici die lang genoeg zetelden om hen over hun loopbaan te volgen, nemen alle vijf de dimensies toe, het sterkst bij positieve emotie en informaliteit. Diezelfde politici worden ondertussen ouder. Informeler communiceren is dus geen kenmerk van jonge politici alleen maar juist een bredere norm geworden. Of politici informeler communiceren hangt dus persé af van leeftijd, wel hoe ver zij daarin gaan.

Samen plaatsen deze bevindingen een kritische kanttekening bij de aanname dat aanwezigheid zich reflecteert in andere communicatie. Voor leeftijd is dat beperkt: partij, tijd en platformlogica wegen doorgaans zwaarder dan het onderscheid tussen jonge en oudere politici. Dat maakt jongerenvertegenwoordiging niet minder relevant maar wel minder vanzelfsprekend. Het debat moet daarom niet alleen gaan over de vraag of jonge politici aanwezig zijn maar ook over de context die bepaalt hoeveel ruimte zij krijgen om anders te communiceren. De vaststelling waarmee deze studie begon blijft daarmee overeind: de relatie tussen jongeren en politiek staat onder druk en meer jonge gezichten in het parlement lossen dat niet vanzelf op.

Bibliografie

- Adam, S., & Maier, M. (2010). Personalization of Politics A Critical Review and Agenda for Research. *Annals of the international communication association*, 34(1), 213-257. <https://doi.org/10.1080/23808985.2010.11679101>
- Alesina, A., Cassidy, T., & Troiano, U. (2019). Old and Young Politicians. *Economica*, 86(344), 689-727. <https://doi.org/10.1111/ecca.12287>
- André, A., Depauw, S., & Martin, S. (2015). Electoral Systems and Legislators' Constituency Effort: The Mediating Effect of Electoral Vulnerability. *Comparative Political Studies*, 48(4), 464-496. <https://doi.org/10.1177/0010414014545512>
- Anthropic. (2024). *Claude (large language model)*. In <https://www.anthropic.com>
- Baskaran, T., Hessami, Z., & Schirner, S. (2024). Young versus old politicians and public spending priorities. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 225, 88-106. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2024.07.002>.
- Bidadanure, J. (2016). Making sense of age-group justice: A time for relational equality? *Politics, Philosophy & Economics*, 15(3), 234-260. <https://doi.org/10.1177/1470594X16650542>
- Bird, K., Saalfeld, T., & Wüst, A. (2010). *The Political Representation of Immigrants and Minorities: Voters, Parties and Parliaments in Liberal Democracies*. <https://doi.org/10.4324/9780203843604>
- Blanchflower, D. G., & Graham, C. L. (2022). The mid-life dip in well-being: a critique. *Social Indicators Research*, 161(1), 287-344. <https://doi.org/10.1007/s11205-021-02773-w>
- Blumler, J. G., & Kavanagh, D. (1999). The Third Age of Political Communication: Influences and Features. *Political Communication*, 16(3), 209-230. <https://doi.org/10.1080/105846099198596>
- Boston, J. (2016). Governing for the Future: Designing Democratic Institutions for a Better Tomorrow. In (Vol. 25). Emerald Group Publishing Limited. <https://doi.org/10.1108/S2053-769720160000025026>
- Boulianne, S., Lalancette, M., & Ilkiw, D. (2020). School Strike 4 Climate: Social Media and the International Youth Protest on Climate Change. *Media and Communication*, 8(2), 208-218. <https://doi.org/10.17645/mac.v8i2.2768>
- Boulianne, S., & Larsson, A. (2023). Engagement with candidate posts on Twitter, Instagram, and Facebook during the 2019 election. *New Media & Society*, 25, 119-140. <https://doi.org/10.1177/14614448211009504>
- Boyd, D. (2014). *It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens*. <https://doi.org/10.12987/9780300166439>

- Brady, W., Wills, J., Jost, J., Tucker, J., & Van Bavel, J. (2017). Emotion shapes the diffusion of moralized content in social networks. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 114, 201618923. <https://doi.org/10.1073/pnas.1618923114>
- Bucher, T., & Helmond, A. (2018). The affordances of social media platforms. *The SAGE handbook of social media*, 1(1), 233-253.
- Campbell, R., & Cowley, P. (2014). What voters want: Reactions to candidate characteristics in a survey experiment. *Political Studies*, 62(4), 745-765. <https://doi.org/10.1111/1467-9248.120>
- Caney, S. (2016). Political Institutions for the Future: A Fivefold Package. In *Institutions For Future Generations* (pp. 0). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198746959.003.0008>
- Carey, J. M. (2007). Competing Principals, Political Institutions, and Party Unity in Legislative Voting. *American Journal of Political Science*, 51(1), 92-107. <https://doi.org/10.1111/j.1540-5907.2007.00239.x>
- Castanho Silva, B., & Proksch, S.-O. (2022). Politicians unleashed? Political communication on Twitter and in parliament in Western Europe. *Political Science Research and Methods*, 10(4), 776-792. <https://doi.org/10.1017/psrm.2021.36>
- Ceccobelli, D., Quaranta, M., & Valeriani, A. (2020). Citizens' engagement with popularization and with populist actors on Facebook: A study on 52 leaders in 18 Western democracies. *European Journal of Communication*, 35(5), 435-452. <https://doi.org/10.1177/0267323120909292>
- Celis, K., & Childs, S. (2018). Conservatism and Women's Political Representation. *Politics & Gender*, 14(1), 5-26. <https://doi.org/10.1017/S1743923X17000575>
- Chadwick, A., Dennis, J., & Smith, A. (2015). Politics in the Age of Hybrid Media. In (pp. 7-22). <https://doi.org/10.4324/9781315716299-2>
- Childs, S., & Krook, M. L. (2008). Critical Mass Theory and Women's Political Representation. *Political Studies*, 56(3), 725-736. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.2007.00712.x>
- Dahis, R., Heras, I., & Saavedra, S. (2022). *Politicians' Age and Long-Term Policy: Evidence from Brazilian Municipalities*. <https://doi.org/10.31235/osf.io/h5tn2>
- Dalton, R. J. (2004). *Democratic Challenges, Democratic Choices: The Erosion of Political Support in Advanced Industrial Democracies*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199268436.001.0001>
- De Marez, L., Sevenhant, R., Denecker, F., Georges, A., Wuyts, G., & Schuurman, D. (2025). Imec. digimeter. 2024. *Digitale trends in Vlaanderen*. Imec.

- de Wilde, P. (2013). Representative claims analysis: theory meets method. *Journal of European Public Policy*, 20(2), 278-294. <https://doi.org/10.1080/13501763.2013.746128>
- Debus, M., & Himmelrath, N. (2022). Advocates of climate action? The age of members of parliament and their activity in legislative debates on climate change. *Climate Action*, 1(1), 16. <https://doi.org/10.1007/s44168-022-00017-2>
- Disch, L. (2015). The “Constructivist Turn” in Democratic Representation: A Normative Dead-End? *Constellations*, 22(4), 487-499. <https://doi.org/10.1111/1467-8675.12201>
- Dovi, S. (2002). Preferable descriptive representatives: Will just any woman, black, or latino do? *American Political Science Review*, 96, 729-743. <https://doi.org/10.1017/S0003055402000412>
- Enli, G. (2016). Trust Me I Am Authentic! Authenticity Illusions in Social Media Politics. In (pp. 212-137).
- Errera, C. (2006). La vie privée des politiques, un tabou de la politique française. *Communication et langages*, 148(1), 81-102.
- Esser, F., & Strömbäck, J. (2014). Mediatization of Politics: Transforming Democracies and Reshaping Politics. In K. Lundby (Ed.), *Mediatization of Communication*. Berlin: De Gruyter Mouton, 375-403. In (pp. 375-403). <https://doi.org/10.1515/9783110272215.375>
- Eulau, H., & Karps, P. D. (1977). The Puzzle of Representation: Specifying Components of Responsiveness. *Legislative Studies Quarterly*, 2(3), 233-254. <https://doi.org/10.2307/439340>
- Eurostat. (2026). *Population on 1 January by age and sex* ([Data set]. https://doi.org/10.2908/DEMO_PJAN
- Fahmy, E. (2006). *Young Citizens: Young People's Involvement in Politics and Decision Making*. <https://doi.org/10.4324/9781315233314>
- Figeac, J., Neihouser, M., & Garrigues, J. (2026). Campaigning across platforms: how party status, social profiles, and emotional tone shaped user engagement with French MPs during the 2022 presidential election. *Journal of Information Technology & Politics*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/19331681.2026.2616497>
- Fiva, J., Nedregård, O., & Øien, H. (2023). Group identities and parliamentary debates. <https://doi.org/10.1038/s41597-024-04142-x>
- Flanagan, C., Finlay, A., Gallay, L., & Kim, T. (2012). Political incorporation and the protracted transition to adulthood: The need for new institutional inventions. *Parliamentary Affairs*, 65(1), 29-46. <https://doi.org/10.1093/pa/gsr044>
- Gadarian, S. K., & Brader, T. (2023). Emotion and political psychology. In *The Oxford handbook of political psychology*, 3rd ed (pp. 191-247). Oxford University Press.

- Geise, S., Maubach, K., & Boettcher Eli, A. (2025). Picture me in person: Personalization and emotionalization as political campaign strategies on social media in the German federal election period 2021. *New Media & Society*, 27(7), 3745-3769. <https://doi.org/10.1177/14614448231224031>
- Gilardi, F., Alizadeh, M., & Kubli, M. (2023). *ChatGPT Outperforms Crowd-Workers for Text-Annotation Tasks*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2303.15056>
- Goerres, A. (2008). The grey vote: Determinants of older voters' party choice in Britain and West Germany. *Electoral Studies*, 27(2), 285-304. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2007.12.007>
- Goovaerts, I., & Marien, S. (2020). Uncivil Communication and Simplistic Argumentation: Decreasing Political Trust, Increasing Persuasive Power? *Political Communication*, 37(6), 768-788. <https://doi.org/10.1080/10584609.2020.1753868>
- Hameleers, M., Schmuck, D., Bos, L., & Ecklebe, S. (2021). Interacting with the ordinary people: How populist messages and styles communicated by politicians trigger users' behaviour on social media in a comparative context. *European Journal of Communication*, 36(3), 238-253. <https://doi.org/10.1177/0267323120978723>
- Hazan, R., & Rahat, G. (2010). Democracy within Parties: Candidate Selection Methods and Their Political Consequences. 9780199572540, 1-224. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199572540.001.0001>
- Henn, M., Weinstein, M., & Forrest, S. (2005). Uninterested Youth? Young People's Attitudes towards Party Politics in Britain. *Political Studies*, 53(3), 556-578. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.2005.00544.x>
- Hooghe, M., Stolle, D., & Stouthuysen, P. (2004). Head Start In Politics: The Recruitment Function Of Youth Organizations Of Political Parties In Belgium (Flanders). *Party Politics*, 10, 193-212. <https://doi.org/10.1177/1354068804040503>
- Howe, P. (2010). *Citizens adrift: The democratic disengagement of young Canadians*. UBC press.
- Humprecht, E., Amsler, M., Esser, F., & Van Aelst, P. (2024). Emotionalized Social Media Environments: How Alternative News Media and Populist Actors Drive Angry Reactions. *Political Communication*, 41(4), 559-587. <https://doi.org/10.1080/10584609.2024.2350416>
- IPU. (2023). *Youth participation in national parliaments: 2023*. https://iknowpolitics.org/sites/default/files/20231016_ipu_youthreport_en_lr.pdf
- Jacobs, A. (2010). Governing for the Long Term: Democracy and the Politics of Investment. *Governing for the Long Term: Democracy and the Politics of Investment*. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511921766>

- Joshi, D. K. (2015). The inclusion of excluded majorities in south Asian parliaments: Women, youth, and the working class. *Journal of Asian and African Studies*, 50(2), 223-238. <https://doi.org/10.1177/0021909614521414>
- Jost, P. (2023). How politicians adapt to new media logic. A longitudinal perspective on accommodation to user-engagement on Facebook. *Journal of Information Technology & Politics*, 20(2), 184-197. <https://doi.org/10.1080/19331681.2022.2076271>
- Jungherr, A., Rivero, G., & Gayo-Avello, D. (2020). *Retooling Politics: How Digital Media Are Shaping Democracy*. <https://doi.org/10.1017/9781108297820>
- Karvonen, L. (2010). *The Personalization of Politics: A Study of Parliamentary Democracies*. ECPR Press. <https://doi.org/10.1080/10584609.2010.517103>
- Klinger, U., & Svensson, J. (2015). The emergence of network media logic in political communication: A theoretical approach. *New Media & Society*, 17, 1241-1257. <https://doi.org/10.1177/1461444814522952>
- Kluknavská, A., Novotná, M., & Eisele, O. (2025). Fuming Mad and Jumping with Joy: Emotional Responses to Uncivil and Post-Truth Communication by Populist and Non-Populist Politicians on Facebook During the COVID-19 Crisis. *Mass Communication and Society*, 28(1), 26-50. <https://doi.org/10.1080/15205436.2023.2252396>
- Krippendorff, K. (2011). Computing Krippendorff's Alpha-Reliability.
- Kruikemeier, S., Noort, G., Vliegenthart, R., & Claes, H. (2013). Getting closer: The effects of personalized and interactive online political communication. *European Journal of Communication*, 28, 53-66. <https://doi.org/10.1177/0267323112464837>
- Lalancette, M., & Raynauld, V. (2019). The Power of Political Image: Justin Trudeau, Instagram, and Celebrity Politics. *American Behavioral Scientist*, 63(7), 888-924. <https://doi.org/10.1177/0002764217744838>
- Larsson, A. O. (2016). Online, all the time? A quantitative assessment of the permanent campaign on Facebook. *New Media & Society*, 18(2), 274-292. <https://doi.org/10.1177/1461444814538798>
- Lees, C., & Praino, R. (2022). Young voters, older candidates and policy preferences: Evidence from two experiments. *International Political Science Review*, 45, 019251212211395. <https://doi.org/10.1177/01925121221139544>
- Li, H., Wang, X., & Issa, H. (2025). Exploring mayors' disclosure patterns on social media: evidence from Twitter (X) expressions. *International Journal of Disclosure and Governance*. <https://doi.org/10.1057/s41310-025-00325-z>
- Lijphart, A. (1997). Unequal Participation: Democracy's Unresolved Dilemma Presidential Address, American Political Science Association, 1996. *American Political Science Review*, 91(1), 1-14. <https://doi.org/10.2307/2952255>

- MacKenzie, M. (2021). Future-Making: Politics, Democracy, and Deliberation Politics, Democracy, and Deliberation. In (pp. 27-58). <https://doi.org/10.1093/oso/9780197557150.003.0002>
- Magni-Berton, R., & Panel, S. (2021). Gerontocracy in a comparative perspective: Explaining why political leaders are (almost always) older than their constituents. *Sociology Compass*, 15(1), e12841. <https://doi.org/10.1111/soc4.12841>
- Mansbridge, J. (1999). Should blacks represent blacks and women represent women? A contingent "yes". *The Journal of Politics*, 61(3), 628-657. <https://doi.org/10.2307/2647821>
- Marcus, G. E., Neuman, W. R., & MacKuen, M. (2000). *Affective intelligence and political judgment*. University of Chicago Press.
- Marien, S., Hooghe, M., & Quintelier, E. (2010). Inequalities in Non-Institutionalised forms of Political Participation: A Multi-Level Analysis of 25 Countries. *Political Studies*, 58(1), 187-213. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.2009.00801.x>
- Marwick, A., & Boyd, d. (2011). To See and Be Seen: Celebrity Practice on Twitter. *Convergence*, 17(2), 139-158. <https://doi.org/10.1177/1354856510394539>
- McClean, C. T. (2021). Does the underrepresentation of young people in political institutions matter for social spending. *Unpublished manuscript*.
- McFarland, D. A., & Thomas, R. J. (2006). Bowling Young: How Youth Voluntary Associations Influence Adult Political Participation. *American Sociological Review*, 71(3), 401-425. <https://doi.org/10.1177/000312240607100303>
- Melo, D. F., & Stockemer, D. (2014). Age and political participation in Germany, France and the UK: A comparative analysis. *Comparative european politics*, 12(1), 33-53. <https://doi.org/10.1057/cep.2012.31>
- Metz, M., Kruikemeier, S., & Lecheler, S. (2020). Personalization of politics on Facebook: examining the content and effects of professional, emotional and private self-personalization. *Information, Communication & Society*, 23(10), 1481-1498. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2019.1581244>
- Milner, H. (2010). The internet generation: Engaged citizens or political dropouts. *The Internet Generation: Engaged Citizens or Political Dropouts*, 1-294.
- Müller, S. (2022). The Temporal Focus of Campaign Communication. *The Journal of Politics*, 84, 585–590. <https://doi.org/10.1086/715165>
- Munger, K., & Plutzer, E. (2024). Generations in contemporary US politics: statistical aggregations or collective political actors? *Politics, Groups, and Identities*, 12(3), 537-558. <https://doi.org/10.1080/21565503.2022.2159452>

- Norris, P. (1997). *Passages to power: legislative recruitment in advanced democracies*. Cambridge University Press.
- Norris, P. (2001). *Civic Engagement, Information Poverty and the Internet Worldwide*. Cambridge University Press.
- Norris, P. (2002). Democratic Phoenix: Reinventing Political Activism. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511610073>
- Norris, P., & Franklin, M. (1997). Social representation. *European Journal of Political Research*, 32(2), 185-210. <https://doi.org/10.1111/1475-6765.00338>
- Norris, P., & Inglehart, R. (2019). Cultural Backlash: Trump, Brexit, and Authoritarian Populism. In *Cultural Backlash: Trump, Brexit, and Authoritarian Populism* (pp. iii-iii). Cambridge University Press.
- O'Grady, T. O. M. (2023). Is ideological polarisation by age group growing in Europe? *European Journal of Political Research*, 62(4), 1389-1402. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/1475-6765.12575>
- OpenAI. (2024). *OpenAI API (GPT-4o-mini)*. In <https://platform.openai.com>
- Pang, D., Guntuku, S. C., Sherman, G., Liu, T., Rai, S., Cho, Y.-M., You, R., Bakker, A. B., & Ungar, L. H. (2025). Understanding gender and age differences in language use: cross-cultural insights from Weibo and Facebook. *Humanities and Social Sciences Communications*, 12(1), 1667. <https://doi.org/10.1057/s41599-025-05927-0>
- Pedersen, H. H. (2024). Party soldiers on personal platforms? Politicians' personalized use of social media. *Party Politics*, 30(1), 166-178. <https://doi.org/10.1177/13540688221140252>
- Pedersen, H. H., & van Heerde-Hudson, J. (2019). Two strategies for building a personal vote: Personalized representation in the UK and Denmark. *Electoral Studies*, 59, 17-26. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2019.02.010>
- Peeters, J. (2022). What's the issue? Studying supply and demand side of online issue strategies of politicians [Doctoral dissertation, University of Antwerp].
- Phillips, A. (1998). *The Politics of Presence*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/0198294158.001.0001>
- Pickard, S. (2019). *Politics, Protest and Young People, Political Participation and Dissent in 21st Century Britain*. <https://doi.org/10.1057/978-1-137-57788-7>
- Pitkin, H. F. (1967). *The Concept of Representation* (1 ed.). University of California Press. <https://doi.org/10.2307/jj.2711645>

- Plutzer, E. (2002). Becoming a Habitual Voter: Inertia, Resources, and Growth in Young Adulthood. *American Political Science Review*, 96(1), 41-56. <https://doi.org/10.1017/S0003055402004227>
- Putnam, R. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. <https://doi.org/10.1145/358916.361990>
- Radford, A., & Narasimhan, K. (2018). Improving Language Understanding by Generative Pre-Training.
- Rahat, G., & Sheafer, T. (2007). The Personalization(s) of Politics: Israel, 1949–2003. *Political Communication*, 24(1), 65-80. <https://doi.org/10.1080/10584600601128739>
- Rathje, S., Van Bavel, J. J., & van der Linden, S. (2021). Out-group animosity drives engagement on social media. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 118(26), e2024292118. <https://doi.org/10.1073/pnas.2024292118>
- Saward, M. (2006). The Representative Claim. *Contemporary Political Theory*, 5(3), 297-318. <https://doi.org/10.1057/palgrave.cpt.9300234>
- Schöll, N., Gallego, A., & Le Mens, G. (2024). How Politicians Learn from Citizens' Feedback: The Case of Gender on Twitter. *American Journal of Political Science*, 68(2), 557-574. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/ajps.12772>
- Schwartz, H. A., Eichstaedt, J. C., Kern, M. L., Dziurzynski, L., Ramones, S. M., Agrawal, M., Shah, A., Kosinski, M., Stillwell, D., Seligman, M. E., & Ungar, L. H. (2013). Personality, gender, and age in the language of social media: the open-vocabulary approach. *PLoS One*, 8(9), e73791. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0073791>
- Severs, E., Celis, K., & Erzeel, S. (2016). Power, privilege and disadvantage: Intersectionality theory and political representation. *Politics*, 36(4), 346-354. <https://doi.org/10.1177/0263395716630987>
- Sevi, S. (2020). Do young voters vote for young leaders? *Electoral Studies*, 69, 102200. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2020.102200>
- Soroka, S. (2009). Negativity in Democratic Politics: Causes and Consequences. *Negativity in Democratic Politics: Causes and Consequences*, 1-180. <https://doi.org/10.1017/CBO9781107477971>
- Stanyer, J. (2022). Authenticity in Politics and Political Communication Research: Analytic Concept and Political Issue. In *Cultures of Authenticity* (pp. 0). Emerald Publishing Limited. <https://doi.org/10.1108/978-1-80117-936-220221020>
- Stockemer, D., & Sundström, A. (2022a). Introducing the worldwide age representation in parliaments (WARP) data set. *Social Science Quarterly*, 103(7), 1765-1774.

- Stockemer, D., & Sundström, A. (2022b). *Youth without representation: The absence of young adults in parliaments, cabinets, and candidacies*. University of Michigan Press.
- Törnberg, P. (2024). Best practices for text annotation with large language models. *arXiv preprint arXiv:2402.05129*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2402.05129>
- Valcke, T., Verhelst, T., & Steyers, K. (2025). *De gemeenteraadsverkiezingen van 13 oktober 2024: Een evaluatie van de resultaten in het licht van de electorale hervormingen*. <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/74780>
- Van Aelst, P., Sheafer, T., & Stanyer, J. (2012). The personalization of mediated political communication: A review of concepts, operationalizations and key findings. *Journalism*, 13(2), 203-220. <https://doi.org/10.1177/1464884911427802>
- Van Biezen, I., Mair, P., & Poguntke, T. (2012). Going, going, . . . gone? The decline of party membership in contemporary Europe. *European Journal of Political Research*, 51(1), 24-56. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6765.2011.01995.x>
- van der Brug, W., & Kritzinger, S. (2025). Generations and political change. *West European Politics*, 48(4), 846-856. <https://doi.org/10.1080/01402382.2025.2449794>
- Vliegenthart, R., Boomgaarden, H. G., & Boumans, J. W. (2011). Changes in political news coverage: Personalization, conflict and negativity in British and Dutch newspapers. In *Political communication in postmodern democracy: Challenging the primacy of politics* (pp. 92-110). Springer. https://doi.org/10.1057/9780230294783_6
- Vromen, A. (2003). 'People Try to Put Us Down ...': Participatory Citizenship of 'Generation X'. *Australian Journal of Political Science*, 38(1), 79-99. <https://doi.org/10.1080/1036114032000056260>
- Wängnerud, L. (2009). Women in Parliaments: Descriptive and Substantive Representation. *Annual Review of Political Science*, 12. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.11.053106.123839>
- Webster, S. W., & Albertson, B. (2022). Emotion and Politics: Noncognitive Psychological Biases in Public Opinion. *Annual Review of Political Science*, 25(Volume 25, 2022), 401-418. <https://doi.org/10.1146/annurev-polisci-051120-105353>
- Zukin, C., Keeter, S., Adolina, M., Jenkins, K., & Delli Carpini, M. X. (2006). *A New Engagement? Political Participation, Civic Life, and the Changing American Citizen*. Oxford University Press.

Bijlagen

Bijlage 1. Verklaring op Eer

Ik, ondergetekende, aanvaard de volgende voorwaarden en bepalingen van deze verklaring:

In het kader van het uitvoeren van mijn masterproef aan de Universiteit Antwerpen (UAntwerpen) binnen de faculteit Sociale Wetenschappen, zal ik toegang krijgen tot (technische en andere) informatie van UAntwerpen en/of derde partijen, in geschreven, elektronische, mondelinge, visuele of eender welke andere vorm, met inbegrip van (maar niet beperkt tot) documenten, kennis, data, tekeningen, foto's, filmmateriaal, modellen en materialen. Deze informatie wordt gezamenlijk met informatie voortkomend uit het door mij uitgevoerde onderzoek beschouwd als 'Vertrouwelijke Informatie'.

Ik zal de Vertrouwelijke Informatie uitsluitend aanwenden voor het uitvoeren van het onderzoek in het kader van mijn studies binnen UAntwerpen. Ik zal:

de Vertrouwelijke Informatie voor geen enkele andere doelstelling gebruiken;

de Vertrouwelijke Informatie niet zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van UAntwerpen op directe of indirecte wijze publiek maken of aan derden bekendmaken.

De Vertrouwelijke Informatie noch geheel noch gedeeltelijk reproduceren.

Voor de uitvoering van mijn werk verbind ik mij ertoe om alle onderzoeksdata en ideeën niet vrij te geven tenzij met uitdrukkelijke toestemming van mijn promotor(en).

Na de beëindiging van mijn masterproef zal ik alle verkregen Vertrouwelijke Informatie en kopieën daarvan, die nog in mijn bezit zouden zijn, aan UAntwerpen terugbezorgen.

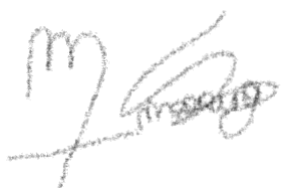
Naam: Max Mooring

Adres: Jan Matstraat 18, 4645 DE Putte (Nederland)

Geboortedatum en -plaats: 09/11/2003, Antwerpen

Datum: 16/08/2026

Handtekening:

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Max Mooring', is written over a light blue horizontal line.

Bijlage 2. AI-reflectie

Overzicht. Bij deze masterproef werden twee generatieve AI-tools ingezet, elk met een verschillende functie: GPT-4o-mini (OpenAI, 2024) als methodologisch classificatie-instrument en Claude (Anthropic, 2024) als schrijf- en denkassistent tijdens het onderzoeksproces. Beide vormen van gebruik zijn hieronder transparant beschreven conform de facultaire richtlijnen voor generatieve AI aan de Faculteit Sociale Wetenschappen.

1. **Generatieve AI als methodologisch classificatie-instrument.** Voor de geautomatiseerde inhoudsanalyse van 293.525 Facebook posts werd GPT-4o-mini ingezet. Het gebruik hiervan is uitgebreid beschreven in de methodologie, inclusief de prompt-ontwikkeling en de verwerkingsprocedure via de OpenAI Batch API. Vooraleer het AI-model werd ingezet, zijn de variabelen uitvoerig getest op hun betrouwbaarheid bij menselijke codering. In totaal zijn er 920.000.000 miljoen tokens verbruikt.
2. **Generatieve AI als schrijf- en denkassistent.** Claude werd tijdens het schrijfproces meermaals gebruikt voor structurele feedback op secties, met name de literatuurstudie, suggesties voor zoektermen naar academische bronnen die vervolgens zelfstandig werden opgezocht, tekstuele revisie (bv. suggesties voor herformuleringen en stijl) en brainstormen over verschillende aspecten (bv. markerwoorden). De werkwijze was iteratief: ik leverde mijn eigen ideeën en drafts aan, ontving suggesties, evalueerde deze kritisch tegen de bestaande literatuur en integreerde vervolgens enkel wat inhoudelijk klopte en mijn eigen visie versterkte. Alle referenties in de bibliografie zijn zelfstandig gelezen en verwerkt.

Reflectie. Het gebruik van generatieve AI heeft dit onderzoek zowel versneld als verbeterd in kwaliteit, met name in de methode en het schrijfproces. Tegelijk heeft het de intellectuele verantwoordelijkheid nooit weggenomen. AI-suggesties werden getoetst aan de wetenschappelijke literatuur en aan de eigen argumentatie: wat bruikbaar was, werd aangepast en geïntegreerd; wat afweek van de literatuur of geen onderbouwing had, werd verworpen. Ten slotte past hier ook een ecologische kanttekening. De 920.000.000 tokens die voor de classificatie werden verwerkt, brengen een energieafdruk met zich mee. Zeker in een periode waarin het klimaat-debat en het grootschalige gebruik van generatieve AI steeds sterker met elkaar verweven raken, ben ik mij bewust van de impact. Als (bescheiden) persoonlijke compensatie heb ik tijdens de eindfase van dit onderzoek in mijn eigen huishouden regelmatig de afwas met de hand gedaan in plaats van de vaatwasser te gebruiken.

CODEBOEK

Masterthesis Max Mooring

Communicatieverschillen tussen jonge en oudere politici op sociale media (2010–2024)

1. Inleiding

Dit codeboek bevat de instructies en variabelen voor de kwantitatieve inhoudsanalyse van sociale-mediaberichten van politici. Het onderzoek richt zich op de vraag:

In welke mate verschillen jonge en oudere politici tussen 2010 en 2024 in hun communicatie op sociale media?

1.1 Hypothesen

H1: Jonge politici communiceren toekomstgerichter dan oudere politici.

H2: Jonge politici maken vaker representatieclaims gericht op jongeren dan oudere politici.

H3: Jonge politici delen vaker elementen uit hun privéleven in hun communicatie dan oudere politici.

H4: Jonge politici gebruiken vaker positieve emoties in hun communicatie dan oudere politici.

H5: Jonge politici communiceren informeler dan oudere politici.

2. Algemene coderingsinstructies

2.1 Analyse-eenheid

De analyse-eenheid is de individuele Facebook-post. Elke post wordt als één case gecodeerd

2.2 Coderingsprocedure

Stap 1: Lees de volledige post aandachtig door

Stap 2: Codeer vervolgens elke inhoudelijke variabele in de volgorde van dit codeboek

Stap 3: Wanneer je twijfelt, noteer je twijfel in de kolom "opmerkingen" en bespreek met de andere codeur

2.3 Algemene regels

- Codeer uitsluitend op basis van wat expliciet in de post staat; interpreteer niet en speculeer niet

- Elke variabele wordt onafhankelijk gecodeerd. Een score op de ene variabele mag de andere niet beïnvloeden
- Je moet bijna altijd in staat zijn om 0 of 1 te kiezen. Reserveer 99 als allerlaatste redmiddel. Alleen wanneer de tekst werkelijk onbegrijpelijk is of zo minimaal (bijv. een enkele emoji zonder woorden) dat je oprecht geen enkele beoordeling kunt maken
- Als de tekst je enige basis geeft om richting 0 of 1 te leunen, zelfs als het signaal zwak is, kies dan 0 of 1
- Sommige posts bevatten oorspronkelijk een foto, video of link die je niet kunt zien. Codeer op basis van de TEKST alleen. Als de tekst voldoende informatie biedt om een variabele te coderen, doe dat dan. Kies NIET standaard 99 omdat er mogelijk extra visuele context ontbreekt
- Een deel van de posts wordt door minimaal twee codeurs gecodeerd om de intercodeurbetrouwbaarheid te berekenen door middel van Krippendorff's alpha

3. Overzicht van variabelen

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van alle variabelen. Gedetailleerde instructies per variabele volgen in sectie 4

Nr.	Variabele	Type	Bereik	Hypothese
A1	post_id	Identificatie	Uniek	
B1	Toekomst	Dichotoom	0–1 (99)	H1
C1	Positieve emotie	Dichotoom	0–1 (99)	H4
D1	privéleven	Dichotoom	0–1 (99)	H3
D2	Eigen familie	Dichotoom	0–1 (99)	H3
D3	Eigen verleden	Dichotoom	0–1 (99)	H3
D4	Vrije tijd	Dichotoom	0–1 (99)	H3
D5	liefdesleven	Dichotoom	0–1 (99)	H3
E1	informaliteit	Dichotoom	0–1 (99)	H5
F1	jeugdclaims	Dichotoom	0–1 (99)	H2

4. Gedetailleerde variabelbeschrijvingen

4.1 Identificatievariabelen

A1: post_id

Uniek identificatienummer per post (bijv. oplopend: 1, 2, 3, ...)

4.2 Langetermijnperspectief (H1)

B1: toekomst

Definitie: De tijdsindicatie van de post: verwijst de politicus naar het verleden of de toekomst?

Bron: Müller (2022)

Instructie: Bepaal de dominante temporele focus van de post. Als meerdere tijdsperspectieven aanwezig zijn, codeer het perspectief dat het meest centraal staat in de boodschap

Code	Label	Omschrijving	Voorbeeldwoorden
0	Verleden	De post verwijst overwegend naar gebeurtenissen, prestaties of situaties in het verleden.	was, vorig, vroeger, hebben bereikt, destijds, in het verleden, toen, gisteren, afgelopen
1	Toekomst	De post verwijst overwegend naar plannen, ambities of verwachtingen voor de toekomst.	zullen, gaan, moeten, toekomst, streven naar, plannen, ambitie, morgen, binnenkort, straks
99	Te weinig context	Alleen wanneer de tekst werkelijk onbegrijpelijk of te minimaal is om enige temporele oriëntatie te bepalen (bijv. een enkele emoji zonder woorden).	

Aanvullende regels voor temporele focus:

- Posts die focussen op het heden of geen duidelijke tijdsindicatie bevatten, worden alsnog als 0 of 1 gecodeerd op basis van de richting waarnaar ze het meest neigen, zelfs licht
- Voorbeeld: “Vandaag stemmen we over het klimaatplan” leunt naar toekomst (de stemming staat op het punt te gebeuren) = 1.
- Voorbeeld: “Vandaag was een mooie dag in het parlement” leunt naar verleden (reflectie op wat er is gebeurd) = 0.
- Alleen als een post volledig atemporeel is én je oprecht geen enkele kant op kunt leunen, kies dan de richting die het meest bij de inhoud van de post past, voordat je 99 overweegt.

4.3 Emotionele valentie (H4)

C1: positieve emotie

Definitie: Bepaal of de post een positieve of negatieve emotionele lading heeft.

Bron: Gebaseerd op valentie-codering; zie ook Pang et al. (2025) en Blanchflower & Graham (2022).

Code	Label	Omschrijving	Voorbeeldwoorden
0	Negatief	De post bevat een negatieve emotionele lading (boosheid, angst, walging, verdriet, frustratie, verontwaardiging).	schandalig, onvoorstelbaar, woedend, absurd, bespottelijk, walgelijk, degoutant, droevig, pijnlijk, tragisch, gevaarlijk, bedreigend, zorgwekkend, 🤔, 😞
1	Positief	De post bevat een positieve emotionele lading (vreugde, hoop, trots, dankbaarheid, enthousiasme, optimisme).	geweldig, mooi, fantastisch, blij, gelukkig, leuk, fijn, trots, fier, dankbaar, bedankt, hoopvol, vertrouwen, geslaagd, genieten, ❤️, 😊
99	Te weinig context	Alleen wanneer de tekst werkelijk onbegrijpelijk of te minimaal is om emotionele valentie te beoordelen (bijv. een enkele emoji zonder woorden).	

Aanvullende regels voor emotie:

- De meeste posts dragen minstens één emotie. Zelfs schijnbaar feitelijke posts hebben vaak een onderliggende emotionele toon: een oproep tot actie impliceert urgentie (negatief), een aankondiging van een prestatie impliceert trots (positief), beleidskritiek impliceert frustratie (negatief). Probeer de dominante emotionele richting (0 of 1) te detecteren voordat je 99 overweegt
- De emotie moet duidelijk zijn uit de tekst zelf, inclusief het gebruik van woorden die emotioneel zijn. Speculeer NIET over de emoties die de politicus gehad kan hebben, ook niet over de emoties die de post kan uitlokken

- Voorbeeld: “Teken de petitie en steun de buurtbewoners van de wijk #Luchtbal: 'Geen megamoskee a/d Noorderlaan in #Antwerpen!’” = 0 (de oproep om iets te bestrijden impliceert negatief sentiment)
- Verwar de emotie van de post NIET met emoties die het ONDERWERP van de post zijn. Voorbeeld: “Er is veel boosheid over de voorgestelde hervormingen, en dat begrijp ik. Maar deze hervormingen zijn nodig om de toekomstige generaties te beschermen”. Het onderwerp is boosheid, maar de valentie van de post zelf is positief (hoop/compassie) = 1
- Als een post ZOWEL positieve als negatieve emoties bevat, codeer de DOMINANTE.
- Een enkel uitroepteken (!) is op zichzelf GEEN emotionele marker. Voorbeeld: “Zondagvoormiddag: in 'Wakker op Zondag' on ATV !” = 1 (een opgewekte aankondiging/uitnodiging impliceert milde positieve toon)
- Echter: meerdere uitroepetekens (!!!!), meerdere vraagtekens (????), of woorden in HOOFDLETTERS ('NEE TEGEN DIT PLAN') KUNNEN wél emotionele markers zijn.
- Emoji's zoals '❤️' of '😞' kunnen emotionele markers zijn
- Als de hele post tussen aanhalingstekens staat, codeer alsnog de emotionaliteit
- Bij twijfel tussen 0 en 1: codeer de richting waarnaar de post het meest neigt, ook als het signaal zwak is

4.4 Privéleven (H3)

Bron: Van Aelst et al., (2012)

Instructie: Beoordeel of de post elementen van het privéleven van de politicus bevat. Codeer eerst de algemene variabele (D1) en vervolgens de specifieke elementen (D2–D5)

Belangrijke regels:

- Privéleven-elementen moeten over de politicus **PERSOONLIJK** gaan, niet over het privéleven van andere mensen of privéleven als politiek onderwerp
- Als de politicus een persoonlijke anekdote deelt binnen een politieke boodschap, telt dit alsnog mee
- Activiteiten in een officiële of professionele rol (werkbezoeken, fractievergaderingen, campagneactiviteiten) gelden **NIET** als privé, ook niet als ze in een informele setting plaatsvinden
- Als minimaal één subvariabele (D2–D5) met 1 is gecodeerd, **MOET** D1 ook 1 zijn.
- Als D1 = 0, moeten **ALLE** subvariabelen ook 0 zijn
- 99 = **ALLEEN** wanneer de tekst werkelijk onbegrijpelijk is of er te weinig context aanwezig is

D1: privéleven

Code	Label	Omschrijving
0	Afwezig	De post bevat geen elementen van het privéleven van de politicus
1	Aanwezig	De post bevat minimaal één element van het privéleven (zie D2–D5)

D2: eigen familie

Code	Label	Omschrijving	Voorbeeldwoorden
0	Afwezig	Geen verwijzing naar familie, gezin of huisdieren.	
1	Aanwezig	De post bevat verwijzingen naar familieleden, gezinsactiviteiten, partner/kinderen/ouders, familiegebeurtenissen of huisdieren in persoonlijke context	gezin, kinderen, zoon, dochter, partner, vrouw, man, ouders, mama, papa, familie, thuis bij, ons gezin, hond, kat, huisdier, poes, puppy, hondje

Voorbeeld = 1: “Fijne verjaardag voor mijn dochter vandaag!”

Voorbeeld = 0: “Vandaag gesproken met ouders op een schoolbezoek” (professionele context, geen eigen familie)

D3: eigen verleden

Code	Label	Omschrijving	Voorbeeldwoorden
0	Afwezig	Geen verwijzing naar persoonlijk verleden of opvoeding	
1	Aanwezig	De post bevat verwijzingen naar de eigen jeugd, opvoeding, opleiding, persoonlijke achtergrond of levensgeschiedenis	als kind, opgegroeid, mijn jeugd, toen ik jong was, op school, mijn studententijd, waar ik vandaan kom

Voorbeeld = 1: “Toen ik opgroeide in Limburg leerde ik al vroeg...”

Voorbeeld = 0: “Ik heb rechten gestudeerd en werk al 10 jaar in de politiek”

D4: vrije tijd

Code	Label	Omschrijving	Voorbeeldwoorden
0	Afwezig	Geen verwijzing naar vrije tijd of hobby's.	
1	Aanwezig	De post bevat verwijzingen naar hobby's, vakanties, sport, culturele uitstapjes of andere vrijetijdsbesteding in persoonlijke context	vakantie, hobby, sport, gelopen, gefietst, concert, museum, weekend, wandeling, genieten van, vrije tijd

Voorbeeld = 1: “Lekker hardgelopen vanmorgen”

Voorbeeld = 0: “Op werkbezoek bij sportclub X om te praten over subsidies”

D5: liefdesleven

Code	Label	Omschrijving	Voorbeeldwoorden
0	Afwezig	Geen verwijzing naar het liefdesleven	
1	Aanwezig	De post bevat verwijzingen naar de romantische partner, relatie, huwelijk, verloving of ander aspect van het liefdesleven	mijn vrouw/man, mijn partner, getrouwd, verloofd, huwelijk, trouwdag, jubileum, onze relatie

Voorbeeld = 1: “10 jaar getrouwd vandaag!” of “Samen met mijn vriendin genoten van het weekend”

Let op: een post over huwelijkswetgeving of relatiebeleid zonder verwijzing naar het eigen liefdesleven = 0

4.5 Informaliteit (H5)

E1: informaliteit

Definitie: De mate waarin het taalgebruik in de post informeel is, d.w.z. relationeel en alledaags van toon, in tegenstelling tot formeel, taakgericht en institutioneel taalgebruik

Bron: Pang et al. (2025); Li et al. (2025)

Instructie: Beoordeel de algehele toon van de post. Codeer de algemene toon: overwegend formeel met één informeel element = 0. Overwegend informeel met één formeel element = 1

Code	Label	Omschrijving	Kenmerken
0	Formeel	De post hanteert een overwegend formele, zakelijke toon. Er zijn geen of hooguit één zwakke indicator van informaliteit aanwezig	Institutionele taal, beleidsjargon, aanspreekvorm "u", correcte grammatica/spelling, geen emoji's, gestructureerde zinnen, officiële toon
1	Informeel	De post hanteert een overwegend informele, alledaagse toon. Er zijn minimaal twee indicatoren (a–g) aanwezig, óf één indicator is zo dominant dat de gehele toon erdoor bepaald wordt	Minimaal twee van: (a) spreektaal/afkortingen (b) emoji's (c) humor/ironie, (d) "je/jij/ge/gij", (e) straattaal/slang, (f) onvolledige zinnen, (g) veelvuldige uitroeptekens.
99	Te weinig context	Alleen wanneer de tekst werkelijk onbegrijpelijk is	

Indicatoren van informaliteit:

- (a) Spreektaal of afkortingen (bijv. "ff", "idd", "sws")
- (b) Emoji's
- (c) Humor, ironie of sarcasme
- (d) Persoonlijke aanspreekvormen ("je/jij/ge/gij" i.p.v. "u")
- (e) Straattaal of slang
- (f) Onvolledige zinnen of bewust ongrammaticaal taalgebruik
- (g) Uitroeptekens als stijlmiddel (niet slechts één uitroepteken aan het eind)

Beslisregel: Codeer 1 (informeel) als minimaal twee van de bovenstaande indicatoren (a–g) aanwezig zijn, óf als één indicator zo dominant is dat de gehele toon van de post erdoor bepaald wordt. Codeer 0 (formeel) als de post geen of slechts één zwakke indicator bevat

Aanvullende regels:

- Emoji's zijn een sterke indicator van informaliteit
- Hashtags alleen geven GEEN informaliteit aan. Ze zijn een standaard sociale-mediafenomeen
- Directe citaten binnen de post worden beoordeeld als onderdeel van de algehele toon

Voorbeeld = 1: “Haha wat een topdag!! Ff lekker genieten van het mooie weer ♡”

Voorbeeld = 0: “Vandaag is de motie over het klimaatakkoord aangenomen. Een belangrijke stap”

4.6 Representatieclaim jongeren (H2)

F1: jeugdcclaims

Definitie: Of de politicus in de post expliciet verwijst naar de belangen, behoeften of groep van kinderen, jongeren of studenten.

Bron: Gebaseerd op Pitkin (1967); Debus & Himmelrath (2022); Lees & Praino (2022)

Code	Label	Omschrijving
0	Afwezig	Geen expliciete verwijzing naar kinderen, jongeren of studenten als groep, noch naar beleid dat specifiek op hen gericht is
1	Aanwezig	De post bevat een expliciete verwijzing naar kinderen, jongeren of studenten als groep, of naar beleid dat specifiek op hen gericht is
99	Te weinig context	Alleen wanneer de tekst werkelijk onbegrijpelijk is

Voorbeelden van groepsverwijzingen: *jongeren, jeugd, kinderen, studenten, scholieren, leerlingen, tieners, jonge mensen, de volgende generatie, toekomstige generaties, jonge gezinnen*

Voorbeelden van beleidsverwijzingen: *studiefinanciering, studietoelage, jeugdzorg, jongerenhuisvesting, kotbeleid, stagebeleid, leerplicht, kinderopvang, schoolbeleid, klimaatbeleid met nadruk op toekomstige generaties, jongerenwerkloosheid, kinderbijslag*

Aanvullende regels:

- De verwijzing moet EXPLICIET zijn: de post moet specifiek kinderen, jongeren of studenten noemen, of beleid dat op hen gericht is
- Algemene verwijzingen naar “iedereen”, “de burger”, “Vlamingen” etc. tellen NIET mee
- Verwijzingen naar "families" of "gezinnen" zonder een specifieke focus op kinderen/jeugd tellen NIET mee.
- Als een politicus eigen kinderen noemt in PRIVÉCONTEXT (bijv. "weekend met de kinderen"), telt dit NIET mee. Het moet een representatieclaim zijn over jongeren als maatschappelijke groep.
- Bij twijfel: kies de conservatievere optie: 0 (afwezig).

Bijlage 4. Prompt

SYSTEM_PROMPT = (

"You are a communication scientist who is an expert in analyzing "
 "political social media posts. You will code multiple variables at once "
 "covering temporal focus, emotion, private life, informality, and youth "
 "representation claims.")

USER_PROMPT = ""

I present you with instructions on how to code several variables from Belgian politicians' Facebook posts (mostly written in Belgian Dutch). Please go through ALL instructions carefully before coding.

GENERAL RULES (apply to every variable)

- Code based ONLY on what is explicitly stated in the post; do not interpret or speculate.
- For each variable, return the code as described below.
- Each variable is coded INDEPENDENTLY. A value of 99 on one variable does NOT force 99 on the others.
- You should almost always be able to choose 0 or 1. Reserve 99 as a LAST RESORT — only when the post text is truly unintelligible or so minimal (e.g., a single emoji, or a one-word caption that is meaningless without a missing image) that you genuinely cannot make any assessment at all.
- If the text gives you ANY basis to lean toward 0 or 1 for a variable, even if the signal is weak, choose 0 or 1. Prefer a best-effort substantive code over 99.
- Some posts may originally accompany a photo, video, or link that you cannot see. Code based on the TEXT only. If the text provides enough information to code a variable, do so — do NOT default to 99 just because additional visual context might exist.
- For each hypothesis block, also list the relevant markers/trigger words you found (empty list if none).

H1 – TEMPORAL FOCUS (toekomst)

Determine the dominant temporal orientation of the post.

- 0 = Past: The post predominantly refers to past events, achievements, or situations.
Potential markers: 'was', 'vorig', 'vroeger', 'hebben bereikt', 'destijds', 'in het verleden', 'toen', 'gisteren', 'afgelopen'
- 1 = Future: The post predominantly refers to plans, ambitions, or expectations for the future.
Potential markers: 'zullen', 'gaan', 'moeten', 'toekomst', 'streven naar', 'plannen', 'ambitie', 'morgen', 'binnenkort', 'straks'
- 99 = LAST RESORT. Use ONLY when the text is truly unintelligible or too minimal to determine any temporal orientation (e.g., a single emoji with no words).

IMPORTANT: Posts that focus on the present or have no clear temporal markers should still be coded as 0 or 1 based on whichever temporal direction they lean toward most, even slightly. A post like "Vandaag stemmen we over het klimaatplan" leans toward future (the vote is about to happen) → 1. A post like "Vandaag was een mooie dag in het parlement" leans toward past (reflecting on what happened) → 0. Only if a post is completely atemporal AND you genuinely cannot lean either way, choose whichever direction the post's content most closely relates to. Exhaust every option before resorting to 99.

If multiple temporal perspectives are present, code the one most central to the message.

H4 – EMOTIONAL VALENCE (positieve emotie)

Determine whether the post has a positive or negative emotional charge.

- 0 = Negative: The post contains a negative emotional charge (anger, fear, disgust, sadness, frustration, indignation).
Potential markers: 'schandalig', 'onvoorstelbaar', 'woedend', 'absurd', 'bespottelijk', 'walgelijk', 'degoutant', 'droevig', 'pijnlijk', 'tragisch', 'gevaarlijk', 'bedreigend', 'zorgwekkend', '😡', '😞'
- 1 = Positive: The post contains a positive emotional charge (joy, hope, pride, gratitude, enthusiasm, optimism).
Potential markers: 'geweldig', 'mooi', 'fantastisch', 'blij', 'gelukkig', 'leuk', 'fijn', 'trots', 'fier', 'dankbaar', 'bedankt', 'hoopvol', 'vertrouwen', 'geslaagd', 'genieten', '❤️', '😊'
- 99 = LAST RESORT. Use ONLY when the text is truly unintelligible or too minimal to assess emotional valence (e.g., a single emoji with no words).

IMPORTANT: Most political social media posts carry at least a subtle emotional charge. Even posts that seem factual often have an underlying emotional tone — a call to action implies urgency (negative), an announcement of an achievement implies pride (positive), a policy critique implies frustration (negative). Try hard to detect the dominant emotional direction (0 or 1) before considering 99. Only use 99 when the text is genuinely too short or meaningless to assess.

Important rules for emotion:

- The emotion should be clear from the text itself — including the use of words that mark emotionality. Do NOT speculate about the emotions the politician may have had, nor about emotions invoked among readers.

E.g. "Tekende de petitie en steunde de buurtbewoners van de wijk #Luchtbal: 'Geen megamoskee a/d Noorderlaan in #Antwerpen!'" → 0 (the call to resist something implies negative sentiment toward the proposed mosque)

- The emotion of the post should not be confused with emotions that are the TOPIC of a post.

E.g. "Er is veel boosheid over de voorgestelde hervormingen, en dat begrijp ik. Maar, deze hervormingen zijn nodig voor de toekomstige generaties te beschermen." → The topic is anger, but the post's own valence is positive (hope/compassion) → 1

- If a post contains BOTH positive and negative emotions, code the DOMINANT one.

- A single exclamation mark (!) is NOT an emotional marker on its own.

E.g. "Zondagvoormiddag: in 'Wakker op Zondag' on ATV !" → 1 (an upbeat announcement/invitation implies mild positive tone)

- However, multiple exclamation marks (!!!!), multiple question marks (????), or ALL-CAPS words ('NEE TEGEN DIT PLAN') CAN be emotional markers.

- Emoji's such as '❤️' or '🤔' can be emotional markers.

- If the whole post is between quotation marks, still code emotionality.

- If most of the post is in a language other than Dutch, still code the post.

- When in doubt between 0 and 1, code whichever direction the post leans toward most, even if the signal is weak.

H3 – PRIVATE LIFE (priveleven, eigen familie, eigen verleden, vrije tijd, liefdesleven)

Determine whether the post contains elements of the politician's private life.

priveleven:

- 0 = The post contains NO elements of the politician's private life.

- 1 = The post contains at least one element of the politician's private life (see sub-variables).

- Rule: If any sub-variable below is 1, priveleven MUST be 1.

eigen familie:

- 0 = No reference to family, household, or pets.

- 1 = The post contains references to family members, family activities, partner/children/parents, family events, OR pets/household animals (e.g., 'mijn hond', 'de kat', 'ons huisdier').

Potential markers: 'gezin', 'kinderen', 'zoon', 'dochter', 'partner', 'vrouw', 'man', 'ouders', 'mama', 'papa', 'familie', 'thuis bij', 'ons gezin', 'hond', 'kat', 'huisdier', 'poes', 'puppy', 'hondje'

E.g. "Fijne verjaardag voor mijn dochter vandaag!" → 1

E.g. "Vandaag gesproken met ouders op een schoolbezoek" → 0 (professional context, not own family)

eigen verleden:

- 0 = No reference to personal past or upbringing.

- 1 = The post contains references to the politician's own youth, upbringing, education, personal background, or life history.

Potential markers: 'als kind', 'opgegroeid', 'mijn jeugd', 'toen ik jong was', 'op school', 'mijn studententijd', 'waar ik vandaan kom'

E.g. "Toen ik opgroeide in Limburg leerde ik al vroeg..." → 1

E.g. "Ik heb rechten gestudeerd en werk al 10 jaar in de politiek" → 0 (CV information in professional context)

vrije tijd:

- 0 = No reference to leisure or hobbies.

- 1 = The post contains references to hobbies, vacations, sports, cultural outings, or other leisure activities.

Potential markers: 'vakantie', 'hobby', 'sport', 'gelopen', 'gefietst', 'concert', 'museum', 'weekend', 'wandeling', 'genieten van', 'vrije tijd'

E.g. "Lekker hardgelopen vanmorgen langs de Maas" → 1

E.g. "Op werkbezoek bij sportclub X om te praten over subsidies" → 0 (professional context)

Borderline: a politician at a sports event — code 1 if there as a spectator/supporter; code 0 if it is an official function (e.g., opening ceremony).

liefdesleven:

- 0 = No reference to love life.
- 1 = The post contains references to the romantic partner, relationship, marriage, engagement, or other romantic aspects.

Potential markers: 'mijn vrouw/man', 'mijn partner', 'getrouwd', 'verloofd', 'huwelijk', 'trouw dag', 'jubileum', 'onze relatie'

E.g. "10 jaar getrouwd vandaag!" → 1

E.g. A post about marriage legislation or relationship policy without reference to own love life → 0

Important rules for private life:

- Private life elements must be about the politician PERSONALLY, not about other people's private lives or private life as a political topic.
- If the politician shares a personal anecdote within a political message, this still counts.
- Activities in an official or professional role (e.g., work visits, parliamentary meetings, campaign activities) do NOT count as private, even if they take place in an informal setting.
- Decision rule: ask yourself "Would this information also be shared in an official press statement?" If yes → probably not private (0). If no → probably private (1).
- If priveleven is 0, all sub-variables must also be 0.
- When in doubt between 0 and 1, code 0 (conservative).
- 99 = ONLY when the post text is truly unintelligible.

H5 – INFORMALITY (informaliteit)

Determine the overall tone of the post.

- 0 = Formal: The post uses a predominantly formal, professional tone.

Characteristics: institutional language, policy jargon, formal address ("u"), correct grammar/spelling, no emoji's, structured sentences, official tone.

Example: "Vandaag hebben wij in het parlement een wetsvoorstel ingediend ter bevordering van de werkgelegenheid."

- 1 = Informal: The post uses a predominantly informal, everyday tone.

Characteristics: colloquial language, abbreviations ("ff", "idd", "bv"), emoji's, humor, informal address ("je/jij/ge/gij"), slang, incomplete sentences, personal tone.

Example: "Net ff gebeld met de burgemeester, goeie afspraken gemaakt. Wordt vervolgd!"

Informality indicators (a–g):

- (a) Colloquial language or abbreviations (e.g., "ff", "idd", "sws")
- (b) Emoji's
- (c) Humor, irony, or sarcasm
- (d) Informal address ("je/jij/ge/gij" instead of "u")
- (e) Slang or street language
- (f) Incomplete sentences or deliberately ungrammatical language

- (g) Exclamation marks as a stylistic device (not just a single exclamation mark at the end)

Decision rule: Code 1 (informal) if at least TWO of the above indicators (a–g) are present, OR if ONE indicator is so dominant that it determines the entire tone of the post (e.g., a post written entirely in colloquial language). Code 0 (formal) if the post contains no indicators or only one weak indicator.

Important rules for informality:

- Code the OVERALL tone. Mostly formal with one informal element → 0. Mostly informal with one formal element → 1.
- Emoji's are a strong indicator of informality.
- Hashtags alone do NOT indicate informality — they are a standard social media convention.
- Direct quotes within the post are assessed as part of the overall tone.
- Borderline: a policy post that ends with a single emoji — code 0 (the overall tone remains formal).
- 99 = ONLY when the post text is truly unintelligible.

H2 – YOUTH REPRESENTATION CLAIM (jeugdclaims)

Determine whether the post contains an explicit reference to young people as a group or to policies specifically aimed at them.

- 0 = Absent: No explicit reference to children, young people, or students as a group, nor to policies specifically targeting them.

- 1 = Present: The post contains an explicit reference to children, young people, or students as a group, OR to policies specifically aimed at them.

Potential group references: 'jongeren', 'jeugd', 'kinderen', 'studenten', 'scholieren', 'leerlingen', 'tieners', 'jonge mensen', 'de volgende generatie', 'toekomstige generaties', 'jonge gezinnen'

Potential policy references: 'studiefinanciering', 'studietoelage', 'jeugdzorg', 'jongerenhuisvesting', 'kotbeleid', 'stagebeleid', 'leerplicht', 'kinderopvang', 'schoolbeleid', 'klimaatbeleid met nadruk op toekomstige generaties', 'jongerenwerkloosheid', 'kinderbijslag'

Important rules for youth representation:

- The reference must be EXPLICIT: the post must specifically mention young people, children, or students, or policies targeting them.

- General references to "iedereen", "de burger", "Vlamingen" etc. do NOT count.

- References to "families" or "gezinnen" without a specific focus on children/youth do NOT count.

- If a politician mentions their own children in a PRIVATE context (e.g., "weekend met de kinderen"), this DOES NOT count — it must be a representational claim about young people as a societal group.

- When in doubt, choose the more conservative option: 0 (absent).

- 99 = ONLY when the post text is truly unintelligible.